

Stichting
Pensioenfonds
van de KAS BANK
in liquidatie

Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK
De Entree 500, 1101 EE Amsterdam
Website: www.pensioenfondskasbank.nl

Ingeschreven in het Handelsregister van
de Kamer van Koophandel
onder nummer 41200423

Jaarverslag 2025

Inhoud

	Pagina
Voorwoord	5
In memoriam – Jan Voskuilen	6
Bestuursverslag	7
Kerncijfers	7
Organisatie pensioenfonds	9
Het pensioenfonds	15
Financiële positie van het pensioenfonds	17
Pensioenregeling 2025	18
Premiebeleid	18
Ontwikkeling deelnemersbestand	19
Toeslagbeleid en toeslagverlening	20
Communicatie	21
Beleggingen	24
Uitvoeringskosten	28
Governance	32
Uitbestedingsbeleid	42
Risicoparagraaf	43
Vooruitblik 2026	47
Actuariële paragraaf	48
Gebeurtenissen na Balansdatum	50
Visitatiecommissie	53
Rapport visitatie Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK 2025	53
Reactie Bestuur op het verslag van de Visitatiecommissie	59
Verantwoordingsorgaan	61
Verslag Verantwoordingsorgaan over het jaar 2025	61
Reactie Bestuur op het verslag van het Verantwoordingsorgaan	64

	Pagina
Jaarrekening	65
Balans per 31 december	66
Staat van baten en lasten	68
Kasstroomoverzicht	70
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	71
Algemene grondslagen	71
Specifieke grondslagen	73
Toelichting op de balans per 31 december	79
Toelichting op de staat van baten en lasten	86
Risicoparaagraaf	92
Bestemming van Saldo van baten en lasten	103
Gebeurtenissen na balansdatum	103
Overige gegevens	105
Statutaire resultaatbestemming	105
Actuariële verklaring	106
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	108
 Bijlagen	 116
Annex SFDR	117

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2025 van de Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK in liquidatie. Het pensioenfonds, statutair gevestigd in Amsterdam en opgericht op 8 december 1953, is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41200423. Als ondernemingspensioenfonds valt het onder toezicht van de Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en is het aangesloten bij de Pensioenfederatie. De meest recente statutenwijziging dateert van 14 januari 2021.

Het jaar 2025 was een bewogen periode waarin het fonds belangrijke stappen heeft gezet voor zijn toekomst. Een van de meest significante besluiten betrof de voorgenomen Collectieve Waardeoverdracht (CWO) naar een Algemeen Pensioenfonds. Er hebben daarna voorbereidende gesprekken met De Nationale APF plaatsgevonden. Op 25 februari 2026 heeft het bestuur besloten om in verband met de liquidatie van het pensioenfonds, de opgebouwde rechten en aanspraken over te dragen aan De Nationale APF per 1 oktober 2026. Sinds dit besluit is het pensioenfonds in liquidatie en zijn de bestuursleden geen bestuursleden meer maar vereffenaars. Daarnaast heeft het fonds intensief overleg gevoerd met de werkgever om tot een beëindigingsovereenkomst te komen.

De mondiale context waarin het fonds opereert, wordt gekenmerkt door politieke instabiliteit, verschillende conflicten en de daaruit voortvloeiende onzekerheden. Deze ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de economie. Het fonds volgt deze (economische) ontwikkelingen nauwlettend en anticipeert hierop voor zover mogelijk.

Financieel gezien kende 2025 op beleggingsgebied een jaar met licht dalende bezittingen en eveneens dalende verplichtingen. De dekkingsgraad steeg van 124,1% naar 134,7%. De beleidsdekkingsgraad – het rekenkundig gemiddelde van de dekkingsgraden over de twaalf maanden van 2025 – bedroeg 128,7% per eind december, een stijging ten opzichte van 127,5% per eind december 2024.

De voornaamste aandachtspunten voor het pensioenfonds in 2025 waren de besluitvorming over de toekomstbestemming van het fonds, de indexeringswijze per 1 juli 2025 met 2,45% over 2024 op basis van de beleidsdekkingsgraad van 127,48%, de verdere beheersing van de uitvoeringskosten en de verdere ontwikkeling van het integraal risicomanagement door versteviging van de governance.

Dit verslag wordt uitgebracht in overeenstemming met de statuten van het pensioenfonds.

Het college van vereffenaars van de Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK in liquidatie

Amsterdam, 22 juni 2026

In memoriam – Jan Voskuilen

Vice voorzitter Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK

Oud directeur KAS BANK N.V.

Met groot verdriet hebben wij kennisgenomen van het onverwachte overlijden van Jan Voskuilen op 30 mei 2026. Jan was een zeer gewaardeerde collega bestuurder en vice voorzitter van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK, waar hij zich gedurende twaalf jaar met grote inzet en toewijding heeft ingezet voor de belangen van de pensioengerechtigden.

Jan bracht een unieke combinatie van deskundigheid, zorgvuldigheid en betrokkenheid mee. Vanuit zijn achtergrond als directeur bij KAS BANK kende hij de organisatie, de deelnemers en het pensioenfonds als geen ander. In het bestuur vervulde hij een belangrijke rol, onder meer als sleutelfunctiehouder internal audit. Hij was een kritische, maar altijd constructieve gesprekspartner die zich niet liet afschrikken door complexe dossiers en detailvragen, en steeds de lange termijn en het belang van de deelnemers voor ogen hield.

Wij verliezen in Jan een goed, kritisch en betrokken bestuurder. Zijn scherpe blik, nuchtere oordeel en bereidheid om verantwoordelijkheid te nemen hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de professionalisering van het fonds en aan de zorgvuldige afwikkeling in de huidige fase van waardeoverdracht en liquidatie. In discussies was hij soms vasthoudend en tegendraads, maar altijd vanuit inhoudelijke overtuiging en een groot plichtsbesef. Juist die eigenschap maakte hem tot een waardevolle tegenkracht en een vaste pijler binnen het bestuur.

Naast zijn professionele kwaliteiten zullen wij vooral de mens Jan missen: toegankelijk, loyaal, met aandacht voor anderen en oog voor de persoonlijke kant achter besluiten en processen. In de gesprekken binnen het bestuur kwam steeds duidelijk naar voren hoezeer hij zich verbonden voelde met de gepensioneerden die hij vertegenwoordigde, en hoe serieus hij die verantwoordelijkheid nam.

Onze gedachten en medeleven gaan uit naar zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen. Wij wensen hen veel sterkte bij het dragen van dit grote verlies. Wij zijn dankbaar voor alles wat Jan voor het pensioenfonds en zijn deelnemers heeft betekend en zullen hem met respect en waardering blijven gedenken.

Bestuur en het verantwoordingsorgaan van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK

Bestuursverslag

Kerncijfers

	2025	2024	2023	2022	2021
Aantallen					
Actieve deelnemers	26 ¹⁾	25 ¹⁾	25 ¹⁾	271	310
Gewezen deelnemers	1.383	1.427	1.474	1.273	1.272
Pensioengerechtigden	414	412	401	399	382
Totaal	1.823	1.864	1.900	1.943	1.964
Toeslagen					
Indexatie actieven	2,45% ²⁾	3,08% ³⁾	7,52% ⁴⁾	2,68% ⁵⁾	0,00%
Indexatie inactieven	2,45% ²⁾	3,08% ³⁾	7,52% ⁴⁾	2,27% ⁵⁾	0,00%
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Beleggingen voor risico pensioenfonds					
Belegd vermogen	330.709	357.410	349.588	323.604	472.521
Beleggingsopbrengsten	-13.971	22.928	25.362	-119.551	3.905
Beleggingsrendement	-3,6%	7,0%	8,2%	-26,5%	1,0%
Benchmark	-3,9%	11,8%	10,8%	-23,9%	0,8%
Reserves					
Algemene reserve	86.357	69.558	71.471	79.550	98.095
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds					
Voorziening pensioenverplichtingen	239.315	279.195	271.613	244.915	347.594
Voorziening operationele kosten ⁶⁾	8.647	8.406	0	0	0
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	883	996	1.119	1.146	1.447
Totaal technische voorzieningen	248.845	288.597	272.732	246.061	349.041

1) De werkgever heeft met ingang van 1 mei 2023 de uitvoeringsovereenkomst opgezegd. Hiermee zijn alle deelnemers van het fonds automatisch gewezen deelnemers geworden. Alleen de arbeidsongeschikte deelnemers worden nog als actieve deelnemers gezien.

2) Betreft de indexatie die per 1-7-2025 is toegekend over 2024.

3) Betreft de indexatie die per 1-7-2024 is toegekend over 2023.

4) Betreft de indexatie die per 1-7-2023 is toegekend over 2022.

5) Betreft de indexatie die per 1-7-2022 is toegekend over 2021.

6) Vanaf 2024 is deze voorziening zichtbaar uitgesplitst; vóór 2024 was dit onderdeel van de Voorziening pensioenverplichtingen.

	2025	2024	2023	2022	2021
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers ¹⁾	0	0	1.499	5.683	7.891
Pensioenuitkeringen	7.534	6.965	6.456	5.894	5.665
Vermogenssituatie en solvabiliteit					
Pensioenvermogen	335.202	358.155	344.203	325.611	447.136
Pensioenverplichtingen	248.845	288.597	272.732	246.061	349.041
Aanwezige dekkingsgraad ²⁾	134,7%	124,1%	126,2%	132,3%	128,1%
Vereiste dekkingsgraad	115,2%	115,2%	116,7%	117,7%	115,0%
Beleidsdekkingsgraad (BDG) ³⁾	128,7%	127,5%	131,8%	130,8%	122,6%
Reële dekkingsgraad ⁴⁾	93,4%	94,2%	95,1%	97,9%	98,5%

1) De premiebijdragen over 2023 hebben betrekking op de periode over januari t/m april 2023. De werkgever heeft met ingang van 1 mei 2023 de uitvoeringsovereenkomst opgezegd waardoor er vanaf 1 mei 2023 geen premieopbouw meer plaatsvindt in het pensioenfonds. Vanaf deze datum is het fonds een gesloten pensioenfonds.

2) De aanwezige dekkingsgraad wordt berekend door het pensioenvermogen te delen door de pensioenverplichtingen ($335.202 / 248.845 \times 100\% = 134,7\%$).

3) De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad.

4) De reële dekkingsgraad is gedefinieerd als de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de zogenoemde 'indexatiedekkingsgraad', de dekkingsgraad waarbij volledige toeslagverlening op basis van prijsinflatie mogelijk is, onafhankelijk van de eigen toeslagambitie van het fonds.

Organisatie pensioenfonds

Bestuur

Het Bestuur is paritair samengesteld en bestaat uit 6 personen. Daarvan zijn 3 bestuurders van werkgeverszijde en 3 van werknemerszijde waarvan 1 vertegenwoordiger ook namens de gepensioneerden.

In 2021 heeft het bestuur besloten dat de zittingstermijn van bestuursleden wordt aangepast van 6 jaar met eenmaal herbenoemen, naar 4 jaar met tweemaal herbenoemen. In 2025 heeft het bestuur besloten om in voorkomende gevallen gebruik te maken van de statutaire mogelijkheid om in verband met de continuïteit binnen het bestuur tijdelijk en gemotiveerd af te wijken van de zittingstermijn.

Met ingang van 25 februari 2026 is in verband met de liquidatie het gehele bestuur benoemd als vereffenaar van de Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK in liquidatie.

Als datum van eerste benoeming wordt gehanteerd:

P. van der Wal:	12 juli 2016
P. de Jaeger:	28 mei 2015
G.J. Kremer:	3 september 2020
L. Gabriëlse:	7 november 2016
J. Voskuilen:	10 november 2014
A.W. Rutten:	28 juni 2024

Bestuur:

<i>Werkgeversvertegenwoordigers</i>	<i>functie</i>	<i>einde zittingsperiode</i>	<i>geslacht</i>	<i>geboortejaar</i>
P. (Pieter) van der Wal	voorzitter	Juli 2028	M	1961
L.H.E. (Pol) de Jaeger	secretaris	September 2027	M	1978
G.J. (Geert Jan) Kremer	lid	September 2028	M	1961
<i>Werknemersvertegenwoordigers</i>	<i>functie</i>	<i>einde zittingsperiode</i>	<i>geslacht</i>	<i>geboortejaar</i>
A.W. (Wijnanda) Rutten	lid	Juni 2028	V	1964
L.K.M. (Larissa) Gabriëlse	plv. secretaris	November 2028	V	1968
J. (Jan) Voskuilen				
(namens de pensioengerechtigden)	plv. voorzitter	30 mei 2026	M	1954

Overzicht relevante nevenfuncties bestuursleden:

Bestuurslid

P. van der Wal

L.H.E. de Jaeger

G.J. Kremer

A.W. Rutten

nevenfunctie

Head of Division - General Inspection CACEIS Bank,
Netherlands Branch (hierna CBNB)

Investment consultant bij Montae & Partners

Riskmanager bij MN Services

Advocaat bij Olmo Gentile Pensioenrecht BV, Docent bij
de Grotius specialisatieopleiding Fusies en Overnames,
Raadsheer-plaatsvervanger bij Hof Den Bosch en
Hof Den Haag, tot 01/09/2025 Bestuurslid Stichting
NIMF (Netherlands Investment Managers Forum),
tot 01/05/2025 Lid adviescommissie pensioenrecht van
de Nederlandse Orde van Advocaten, tot 01/11/ 2025
co-counsel bij Robbins Geller Rudman & Dowd LLP en
vanaf 01/02/2026 secretaris van de Steering Committee
van IPEBLA (The International Pension & Employee Benefits
Lawyers Association)

L.K.M. Gabriëlse

Sr. Sales Executive bij CBNB, Bestuurslid en voorzitter van
Adviescommissie Beleggingen bij Stichting Fonds 1818
Geen

J. Voskuilen

De bestuursleden zijn met ingang van 23 oktober 2020 ingeschreven in het UBO-register, onderdeel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Bestuurscommissies

Het Bestuur van het pensioenfonds wordt ondersteund door de volgende commissies:

- financiële commissie;
- beleggingscommissie;
- communicatiecommissie.

Het dagelijks Bestuur

Het dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter, Pieter van der Wal en de secretaris, Pol de Jaeger. In spoedeisende gevallen kan het dagelijks Bestuur met mandaat van de overige bestuursleden besluiten nemen.

Sleutelfunctiehouders

Het pensioenfonds beschikt over een sleutelfunctie Risicobeheer, actuarieel en interne audit. De sleutelfunctie Risicobeheer en Actuariële functie vormen de tweede lijn. De Interne Audit Functie vormt de derde lijn.

De Sleutelfunctie Risicobeheer draagt zorg voor een risicomanagementsysteem dat bestaat uit strategieën, methodes, processen en rapportageprocedures die nodig zijn om op individueel en geaggregeerd niveau de risico's, waaraan het fonds blootstaat of blootgesteld zou kunnen worden, alsook de onderlinge afhankelijkheden en relaties daartussen voortdurend te onderkennen, te meten, te bewaken, te beheren en hierover te rapporteren.

De Sleutelfunctiehouder Risicobeheer is de heer M. (Michael) Blom, adviseur bij AethiQs.

De Sleutelfunctiehouder Actuariële Functie, is de heer A. (Arthur) Hordijk van Milliman en tevens de certificerend actuaire van het pensioenfonds. Hij heeft een beoordelende en controlerende taak met betrekking tot de actuariële activiteiten van het pensioenfonds. De heer Hordijk is per 01 juli 2025 de opvolger van de heer R. (René) van der Meer.

De Sleutelfunctie Interne Audit, de heer J. (Jan) Voskuilen, toetst in aanvulling op de werkzaamheden van de 1e en 2e lijn, de opzet, het bestaan en de werking van de besturing, de inrichting en de risicobeheersing. Door het overlijden van de heer Voskuilen is deze functie sinds mei 2026 vacant. Daarnaast geeft hij het Bestuur mogelijkheden tot verbeteringen in overweging door middel van het doen van aanbevelingen.

Financiële commissie

De Financiële commissie bestond in 2025 uit de bestuursleden: Pol de Jaeger, voorzitter, Pieter van der Wal (lid), Jan Voskuilen (toehoorder) en Wijnanda Rutten (lid). Michael Blom zat hierbij aan als riskmanager.

De Financiële commissie deed tijdens bestuursvergaderingen schriftelijk en/of mondeling verslag van haar activiteiten.

In 2025 heeft de Financiële commissie zich onder meer beziggehouden met:

- de begroting 2025;
- het vaststellen van de parameters 2025;
- het verzorgen van de financiële informatieverstrekking van het pensioenfonds, in het bijzonder de jaarrekening en de staten ten behoeve van de toezichthouder, in overeenstemming met van toepassing zijnde wet- en regelgeving;
- de voorbereiding toeslagvoorziening per 1 juli 2025;
- het opvolgen van de aanbevelingen van de externe accountant, de externe (certificerend) actuaire en de visitatiecommissie.

Beleggingscommissie

De Beleggingscommissie bestaat uit twee bestuursleden, Geert Jan Kremer (voorzitter) en Pol de Jaeger. Zij worden ondersteund door een medewerker van CACEIS Bank Netherlands Branch (CBNB), de heer S. (Sander) Rijpmma. Daarnaast wordt de beleggingscommissie ondersteund door een fiduciair adviseur, Sprengels.

De Beleggingscommissie doet tijdens de bestuursvergaderingen verslag van haar activiteiten en van de beweegredenen achter haar adviezen aan het Bestuur.

Het pensioenfonds heeft het vermogensbeheer van de beleggingen in 2025 uitbesteed aan vier partijen. Dit wordt nader toegelicht op pagina 14 over uitbesteede werkzaamheden.

CBNB voert de beleggings- en financiële administratie, waardoor de beleggingen onafhankelijk van de vermogensbeheerders worden geadmistreerd en gewaardeerd. CBNB rapporteert periodiek onder meer over eventuele afwijkingen van de beleggingen met het aan de vermogensbeheerders verstrekte mandaat (compliance monitoring), over verschillen tussen de performance volgens de beleggingsadministratie en de vermogensbeheerders (performance measurement) en over de gelopen risico's in de portefeuille (ex post risicoanalyse).

In 2025 heeft de Beleggingscommissie zich onder meer beziggehouden met:

- het voeren van een beleggingsbeleid ten opzichte van de strategische benchmark;
- het monitoren van de (risico's in de) beleggingsportefeuille;
- het monitoren en evalueren van de externe vermogensbeheerders;
- het monitoren van de kosten van vermogensbeheer en de transactiekosten;
- de LDI portefeuille is als SFDR artikel 8 geclassificeerd;
- de overstap in september 2025 van het Cardano mandaat naar een passief LGIM fonds voor de aandelenportefeuille;
- de uitvoering van de ALM studie light version.

Communicatiecommissie

De Communicatiecommissie bestaat uit een bestuurslid, Larissa Gabriëlse (voorzitter). Zij werd hierbij ondersteund door een medewerker van CBNB de heer M. (Maurits) Daarnhouwer. Mevrouw L. (Lisa) Wijnalda is in januari 2025 gestopt als lid van deze commissie vanwege voortzetting van haar carrière buiten de bank. De Communicatiecommissie doet tijdens de bestuursvergaderingen verslag van haar activiteiten. Zij legt voorgenomen communicatie ter accordering voor aan het Bestuur.

De Communicatiecommissie heeft als doel het communicatiebeleid voor te bereiden en sturing te geven aan de uitvoering hiervan. In het communicatiebeleidsplan staat het algemene communicatiebeleid beschreven en wordt aangegeven welke communicatiemiddelen hiervoor zullen worden ingezet. In dit plan wordt ook gewaarborgd dat het pensioenfonds alle wettelijke informatieverplichtingen nakomt. Naast het communicatiebeleidsplan wordt jaarlijks het communicatiejaarplan opgesteld.

In november 2025 heeft het pensioenfonds al zijn deelnemers met het Uniform Pensioenoverzicht geïnformeerd over hun per ultimo 2020 opgebouwde en op te bouwen pensioen. Daarnaast heeft elke Nederlander via de website www.mijnpensioenoverzicht.nl met zijn DigiD de mogelijkheid om een overzicht te krijgen van de door hem opgebouwde en nog op te bouwen pensioenaanspraken bij alle (inclusief vroegere) werkgevers. Om het pensioenbewustzijn bij de deelnemers te vergroten, is er in het najaar van 2025 tijdens de Pensioen3daagse aandacht gevraagd voor mijnpensioenoverzicht.nl.

De Communicatiecommissie heeft video animaties laten ontwikkelen van een aantal levensgebeurtenissen en de impact daarvan op het pensioen. Deze animaties zijn op de website: www.pensioenfondskasbank.nl terug te vinden.

Tijdens de virtuele jaarvergadering op 09 oktober 2025, georganiseerd door de Communicatiecommissie, heeft het Bestuur een toelichting gegeven op het jaar 2024 en de ontwikkelingen gedurende de eerste maanden van 2025.

Middels PF-Updates (Nieuwsbrief van het pensioenfonds die thans twee keer per jaar verschijnt) worden deelnemers geïnformeerd over lopende en actuele zaken. In 2025 waren dit:

- De financiële situatie van het fonds;
- Impact van de financiële markten op het pensioen;
- Aandacht voor partnerpensioen;
- Het toeslagbeleid;
- Aankondiging van de jaarvergadering;
- De Toekomst van het Pensioenfonds en de daarin gemaakte keuze;
- De Pensioen 3-daagse;
- Het UPO en;
- Vergroting van het digitale bereik van de deelnemers.

De Communicatiecommissie is ook actief op social media en heeft een eigen LinkedIn pagina met inmiddels 279 volgers.

Visitatiecommissie

Het intern toezicht van het fonds wordt uitgeoefend door een Visitatiecommissie. De taken en bevoegdheden van dit orgaan, evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgelegd in de statuten van het fonds en het Reglement van de Visitatiecommissie.

Visitatiecommissie

	einde zittingsperiode	geslacht	geboortjaar
A.W. (Anne) Wensink	2029	M	1983
R. (Rob) van Leeuwen	2028	M	1955
M.J.M. (Mechteld) Hendriks	2028	V	1974

De Visitatiecommissie is samengesteld uit onafhankelijke deskundigen met bestuurlijke ervaring. De commissie bestaat uit drie leden, de heer A.W. Wensink, voorzitter (Strategie consultant PME Pensioenfondsen), mevrouw M.J.M. Hendriks (Raad van Toezicht pensioenfondsen DNB en eigenaar PULK-pensioenadvies) en de heer R. van Leeuwen (Bestuurder en Sleutelfunctiehouder Interne Audit Pensioenfondsen Sportfondsen en lid Raad van Toezicht Pensioenfondsen Cargill).

De Visitatiecommissie is belast met het interne toezicht. Zij beoordeelt de wijze waarop het pensioenfonds wordt aangestuurd, de beleids- en bestuursprocedures en de risico's op de lange termijn. De Visitatiecommissie rapporteert aan het Bestuur. Het Bestuur bespreekt de rapportage van de Visitatiecommissie met het Verantwoordingsorgaan.

Voor een samenvatting van het rapport van de Visitatiecommissie wordt verwezen naar pagina 53.

Verantwoordingsorgaan:

	<i>functie</i>	<i>einde zittingsperiode</i>	<i>geslacht</i>	<i>geboortejaar</i>
<i>Namens de werknemers in dienst van CBNB</i>				
J.T. (Jeannet) Bijker	voorzitter	2027	V	1973
A. (Arjan) Tol	lid	2027	M	1970
B.C. (Barbara) Kampman	lid	2029	V	1965
<i>Namens de gewezen deelnemers</i>				
J. H. (Jan) Damkot	lid	2027	M	1959
<i>Namens de pensioengerechtigden</i>				
J.H. (Erik) Bobeldijk	lid	2029	M	1953
M. (Marcel) Bongers	lid	2027	M	1956

Het Bestuur heeft een Verantwoordingsorgaan ingesteld dat voldoet aan de Pensioenwet. De taken en bevoegdheden van dit orgaan, evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze, zijn vastgelegd in de statuten van het fonds en het reglement van het Verantwoordingsorgaan. Het Verantwoordingsorgaan bestond in het verslagjaar uit zes personen. In 2025 is het Reglement Verantwoordingsorgaan aangepast vanwege de borging van de continuïteit in het kader van de besluitvorming rond de beëindiging van het Pensioenfonds.

Het Bestuur, en ook als vereffenaars, legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop dit is uitgevoerd.

Het Verantwoordingsorgaan is bevoegd jaarlijks een oordeel te geven over het handelen van het Bestuur aan de hand van het jaarverslag en de jaarrekening en andere relevante informatie, waaronder, indien van toepassing, de bevindingen van de Visitatiecommissie, over het door het Bestuur uitgevoerde beleid, evenals over de beleidskeuzes voor de toekomst.

Het Bestuur heeft het Verantwoordingsorgaan in 2025 geïnformeerd over onder meer de ontwikkeling in de financiële positie van het pensioenfonds, over de wijze waarop het Bestuur invulling geeft aan de nieuwe verplichtingen van het FTK en over de visie van het Bestuur op de toekomst van het pensioenfonds en de stappen die hierin zijn gezet. In december 2025 heeft het bestuur een adviesaanvraag bij het Verantwoordingsorgaan ingediend voor een voorgenomen CWO (Collectieve waardeoverdracht) in verband met liquidatie van het fonds. Het Verantwoordingsorgaan heeft hier positief op geadviseerd.

Voor het oordeel van het Verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid in 2025 wordt verwezen naar pagina 61.

Uitbestede werkzaamheden

Administratie

Als administrateur voor het pensioenfonds zorgt AZL N.V (hierna: AZL) voor de pensioen- en deelnemersadministratie, de financiële administratie en de jaarverslaglegging. AZL is tevens de websiteprovider van het pensioenfonds.

Vermogensbeheer

Het pensioenfonds heeft het vermogensbeheer van de beleggingen in 2025 uitbesteed aan vier partijen, Goldman Sachs Asset Management (GSAM), Aegon Asset Management (opvolger van a.s.r. hypotheekfonds), Amundi en Legal & General Invested Management (LGIM) sinds september 2025 als opvolger van Cardano. GSAM is met een LDI-mandaat deels verantwoordelijk voor het vermogensbeheer van de matching portefeuille (afdekken renterisico) en Aegon Asset Management voor het andere deel van de matchingportefeuille, Amundi is belast met het EMD-mandaat en LGIM die een passief mandaat voor de aandelenportefeuille uitvoert. CBNB (hierna CACEIS) verzorgt de afdekking van het valutarisico. Het pensioenfonds heeft met de vermogensbeheerders afspraken gemaakt over de inrichting van de portefeuille en aan welke benchmark de behaalde beleggingsresultaten worden getoetst.

Compliance Officer

AethiQs BV is de externe deskundige op het gebied van compliance. Het Compliance team van AethiQs ondersteunt het pensioenfonds in deze functie. Het team is bereikbaar via compliance.SPKB@aethiqs.nl.

Het pensioenfonds beschikt over een Compliance charter, een Gedragscode en een Compliance jaarplan. De leden van het Bestuur, de leden van de Visitatiecommissie en van het Verantwoordingsorgaan hebben gedurende het jaar opgave gedaan van hun relevante nevenfuncties aan de Compliance Officer.

De jaarlijkse toets op nevenactiviteiten is onderdeel van de verklaring naleving Gedragscode. Van deze naleving wordt in het jaarverslag verantwoording afgelegd. Een overzicht van de relevante nevenfuncties is opgenomen in het Hoofdstuk organisatie pensioenfonds in dit bestuursverslag.

Ambtelijk secretaris

De ambtelijk secretaris, mevrouw S.S.S. (Sharda) Nandelall ondersteunt het Bestuur, de vereffenaars en de commissies onder andere bij de voorbereiding en de verslaglegging van de bestuurs- en commissievergaderingen, de vergaderingen van het Verantwoordingsorgaan, het overleg met de Visitatiecommissie, en onderhoudt het contact met de toezichthouders en de uitbestedingspartijen.

Bestuursadviseur

Mevrouw D. (Daphny) Batstra van Sprenkels, bestuursadviseur, zorgt voor de strategische ondersteuning van het bestuur en begeleidt het bestuur c.q. de vereffenaars in het proces van de CWO en liquidatie.

Advisering en certificering

In het verslagjaar zijn de adviserende actuariële werkzaamheden uitgevoerd door Mercer.

De controle van de jaarrekening is toevertrouwd aan PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.. De actuariële certificering is belegd bij Milliman Pensioenen B.V.

Koepelorganisatie

Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

GIP

Het Pensioenfonds is aangesloten bij de Geschilleninstantie Pensioenfondsen (GIP).

Toezichthouders

Het pensioenfonds staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank N.V. en de Stichting Autoriteit Financiële Markten.

Het pensioenfonds

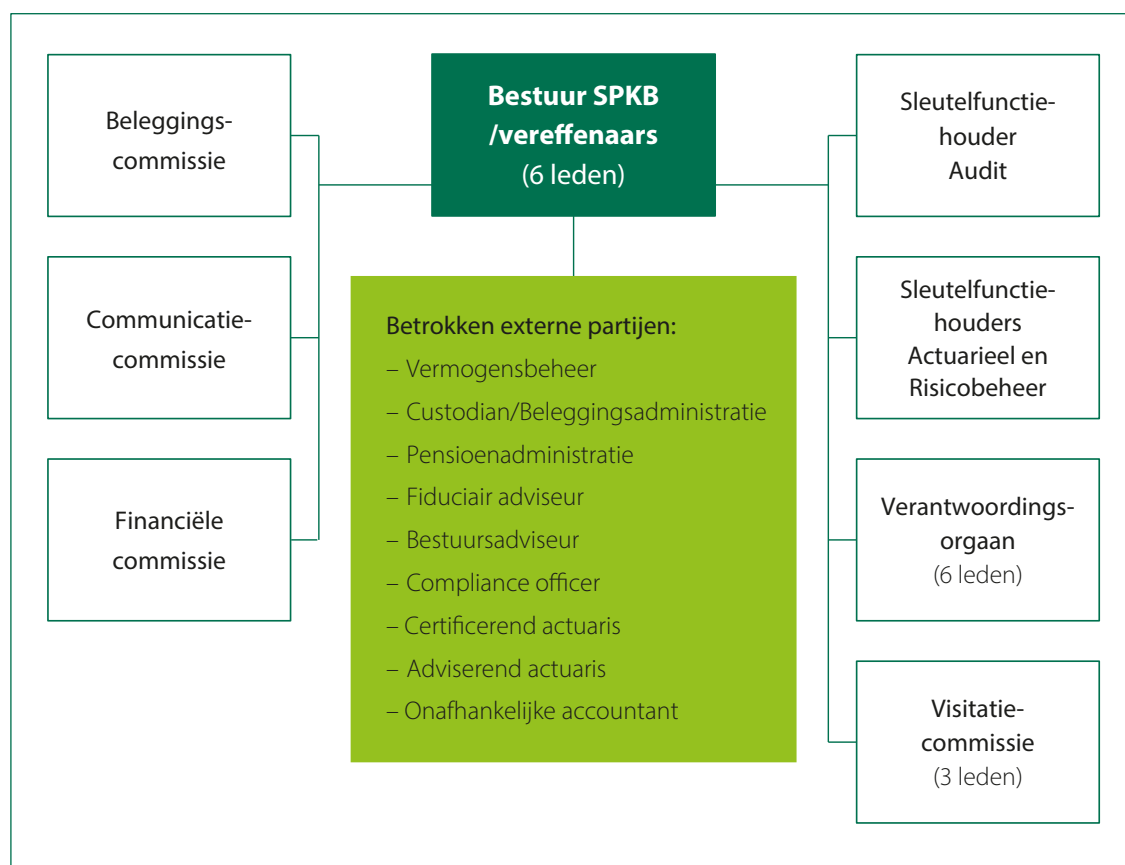
Statutaire doelstelling

Het fonds stelt zich ten doel het (binnen de perken van zijn middelen – zulks uitsluitend ter beoordeling van het Bestuur –) verstrekken of doen verstrekken van pensioenen en/of overige uitkeringen aan werknemers of gewezen werknemers van de aangesloten ondernemingen en aan hun nagelaten betrekkingen. De pensioenaanspraken worden gefinancierd uit het rendement. De pensioenregeling voorziet voor alle (gewezen) deelnemers in een ouderdomspensioen, een partnerpensioen en een wezenpensioen.

Het Bestuur heeft de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, zoals bedoeld in artikel 102a van de Pensioenwet vastgesteld en vastgelegd in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN). Bij de toetsing van de opdrachtaanvaarding voor de uitvoering van de pensioenregeling zijn deze door het Bestuur als uitgangspunt genomen.

Organisatieschema

De organisatie van het fonds is schematisch als volgt weer te geven:

Missie, Visie, Kernwaarden en Strategie in 2025

Missie

Het Pensioenfonds wil een zo goed mogelijke invulling geven aan de uitvoering van de pensioenovereenkomsten die de sponsor (CACEIS Bank Netherlands Branch) heeft afgesloten met haar (gewezen) werknemers. De uitvoering van de overeenkomst dient correct, maatschappelijk verantwoord en (kosten)efficiënt te geschieden. De ambitie is een duurzaam en betrouwbaar pensioenfonds te zijn dat zijn financiële verplichtingen en ambities nu en in de toekomst waar kan maken.

Visie

Ons fonds richt de uitvoering van de pensioenovereenkomst zo in, dat ook in de toekomst de uitvoering van de pensioenovereenkomst gewaarborgd blijft. Voor draagvlak en vertrouwen is ons fonds mede afhankelijk van een (kosten-)efficiënte uitvoering van een eenvoudige en toekomstbestendige pensioenregeling. Bij het zo goed mogelijk invulling geven aan de uitvoering van de pensioenovereenkomst zijn er twee hoofdtaken van het pensioenfonds: pensioenbeheer en vermogensbeheer. Bij pensioenbeheer is een moderne en transparante relatie met onze belanghebbenden essentieel. Transparant betekent persoonlijk, begrijpelijk en eerlijk communiceren. Binnen het vermogensbeheer zijn duurzaamheid, risico en rendement onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Binnen de pensioensector nemen kostendruk en regelgeving toe. Ons fonds blijft daarom kijken naar de optimale schaalgrootte en eigen toekomstbestendigheid.

Kernwaarden

Beheerst, efficiënt en transparant.

Strategie

De belangrijkste pijlers voor de strategie van het pensioenfonds zijn:

1. Een (kosten)efficiënte en zorgvuldige uitvoering van de pensioenregeling;
2. Transparante en goede communicatie;
3. Draagvlak van het pensioenfonds behouden;
4. Robuuste governance met flexibiliteit en aanpassingsvermogen op toekomstige scenario's (waaronder samenwerking);
5. Vermogensbeheer waarbij risico, rendement en duurzaamheid in verhouding staan.

Financiële positie van het pensioenfonds

(Beleids)dekkingsgraad

Sinds de invoering van het nFTK is de beleidsdekkingsgraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de feitelijke dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen.

Alle beleidsmaatregelen moeten gebaseerd zijn op deze beleidsdekkingsgraad. Ultimo 2025 bedroeg de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 128,7% (ultimo 2024: 127,5%).

Het verloop van de feitelijke dekkingsgraad in het verslagjaar zag er als volgt uit:

Ontwikkeling dekkingsgraad	Werkelijk
Dekkingsgraad per 31 december 2024	124,1%
Nieuwe aanspraken	0,0%
Uitkeringen	0,6%
Toeslagverlening	-3,0%
Wijziging rentetermijnstructuur	23,7%
Beleggingsresultaat	-7,2%
Overige oorzaken ¹⁾	-3,5%
Dekkingsgraad per 31 december 2025	134,7%

Reële dekkingsgraad

Naast de beleidsdekkingsgraad is de reële dekkingsgraad een belangrijke graadmeter voor de financiële positie van het pensioenfonds. De reële dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de dekkingsgraad waarbij volledige prijsindexatie is toegestaan. Ultimo 2025 bedroeg de reële dekkingsgraad 93,4% (ultimo 2024: 94,2%). Ultimo 2025 bedroeg de marktwaardedekkingsgraad 134,7% (ultimo 2024: 124,1%). Bij de marktwaarde dekkingsgraad wordt de waarde van de beleggingen en de waarde van de verplichtingen berekend op basis van de marktrente (zonder UFR).

Vereist Eigen Vermogen

Eind 2025 bedroeg het Vereist Eigen Vermogen (VEV) 115,2% (2024: 115,2%). Het VEV geeft aan welk percentage van de totale pensioenverplichtingen aanwezig moet zijn. Het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) bedroeg 104,0% (2024: 104,0%).

¹⁾ Het effect bij overige oorzaken wordt voornamelijk veroorzaakt door kruiseffecten van de post wijziging RTS met in dit geval het beleggingsresultaat en de omrekening van de overlevingstafel. Deze kruiseffecten worden veroorzaakt door de gehanteerde berekeningsmethodiek.

Pensioenregeling 2025

De medewerkers van CACEIS, tevens deelnemers van SPKB zijn inmiddels allemaal over naar de IDC regeling van a.s.r. Er vindt geen pensioenopbouw meer plaats in het Pensioenfonds, met uitzondering van de groep van arbeidsongeschikten.

De pensioenregeling van het Pensioenfonds wordt nog uitgevoerd voor de arbeidsongeschikten (de actieven in het fonds), de slapers en de pensioengerechtigden. Deze zag er op hoofdlijnen als volgt uit:

Regeling voor de (arbeidsongeschikte) werknemers geboren op of na 1 januari 1950

Pensioensysteem	Middellood, CDC-regeling
Pensioenrichtleeftijd	68 jaar
Opbouw% ouderdomspensioen	1,875%
Opbouw% partnerpensioen, op risico basis	70%
Maximum pensioengevend loon	€ 137.800,-
Franchise	€ 19.234
Maximum pensioengrondslag	€ 118.566

Voor de actuele Pensioenreglementen wordt verwezen naar de website van het fonds: www.pensioenfondskasbank.nl.

Premiebeleid

Het pensioenfonds heeft in het verleden met CACEIS Bank Netherlands Branch een uitvoeringsovereenkomst afgesloten. Deze overeenkomst is per 1 mei 2023 door CACEIS Bank Netherlands Branch beëindigd. Met ingang van 1 mei 2023 vindt er geen (actieve) jaarlijkse verwerving van pensioenaanspraken meer plaats ingevolge het pensioenreglement en worden alle deelnemers aangemerkt, met uitzondering van de groep van arbeidsongeschikten, als gewezen deelnemers. De kostendeekkende- en verschuldigde premie zijn allen gelijk aan 0.

Ontwikkeling deelnemersbestand

De werkgever heeft met ingang van 1 mei 2023 de uitvoeringsovereenkomst opgezegd. Hiermee zijn alle deelnemers van het fonds automatisch gewezen deelnemers geworden. Alleen de arbeidsongeschikte deelnemers worden nog als actieve deelnemers gezien. Per 31 december 2025 bedroeg het aantal deelnemers 1.823. Dit betekent een afname van 41 deelnemers ten opzichte van de stand per 31 december 2024 (1.864). Deze afname wordt als volgt gespecificeerd:

	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen- gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2024	25	1.427	412	1.864
Mutaties door:				
Nieuwe toetredingen	0	0	0	0
Ontslag met premievrije aanspraak	0	-1	0	-1
Waardeoverdracht	0	-12	0	-12
Ingang pensioen	0	-29	33 ¹⁾	4
Overlijden	0	-4	-26	-30
Afkoop	0	0	-2	-2
Andere oorzaken	1	2	-3	0
Mutaties per saldo	1	-44	2	-41
Stand per 31 december 2025	26 ²⁾	1.383	414	1.823

Specificatie pensioengerechtigden

	2025	2024
Ouderdomspensioen	314	309
Partnerpensioen	97	98
Wezenpensioen	3	5
Totaal	414	412

De genoemde aantallen in de hiervoor opgenomen tabellen betreffende de aantallen op 'persoonsniveau', conform de opgave aan DNB.

1) Inclusief partner- en wezenpensioen.

2) Dit betreft 26 arbeidsongeschikte deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling.

Toeslagbeleid en toeslagverlening

Het Bestuur beslist elk jaar of en in hoeverre de pensioenen en de aanspraken kunnen worden verhoogd met maximaal de consumenten prijs index (cpi). De voorwaardelijke verhoging (toeslagverlening) wordt betaald uit de opbrengst van de beleggingen, waarbij de indexatieruimte zoveel mogelijk wordt gebruikt. De indexatieruimte volgt uit de DNB-regels voor toekomstbestendig indexeren.

Indien de indexatieruimte niet volledig voor de jaarlijkse indexatie wordt gebruikt, kan het Bestuur onder voorwaarden van DNB besluiten tot inhaal van in voorgaande jaren onvolledige indexatie. Een eventuele inhaal van onvolledige indexatie vindt plaats vanaf 2016.

Op basis van de beleidsdekkingsgraad ultimo 2024 heeft het Bestuur conform het toeslagbeleid zoals vastgelegd in de ABTN en de regels van toekomstbestendig indexeren besloten om de pensioenen van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden per 1 juli 2025 te verhogen.

De beleidsdekkingsgraad per 31 december 2024 bedroeg 127,5%.

De prijzen (afgeleide consumentenprijsindexcijfer voor alle bestedingen) stegen volgens het CBS in 2024 met 3,35%.

Op grond van:

- een bestendige gedragslijn en besluitvorming in voorgaande jaren;
- het toeslagbeleid, zoals vastgelegd in de ABTN;
- evenwichtige belangenafweging en;
- een geringe impact op de dekkingsgraad;

heeft het bestuur besloten om per 1 juli 2025 aan de deelnemers een maximale toeslag te verlenen van 2,45%.

Tabel indexatie achterstand

jaar	Indexatie			Indexatie Achterstand jaar		Cumulatief	
	Cpi	Actieven	Inactieven	Actieven	Inactieven	Actieven	Inactieven
2016	0,30%	0,00%	0,00%	-0,30%	-0,30%	-0,38%	-0,38%
2017	1,40%	0,92%	0,46%	-0,48%	-0,94%	-0,60%	-1,17%
2018	1,72%	1,72%	0,89%	0,00%	-0,83%	0,00%	-1,01%
2019	2,63%	1,05%	0,52%	-1,58%	-2,11%	-1,88%	-2,51%
2020	1,27%	0,00%	0,00%	-1,27%	-1,27%	-1,49%	-1,49%
2021	2,68%	2,68%	2,27%	0,00%	-0,41%	0,00%	-0,47%
2022	9,97%	7,52%	7,52%	-2,45%	-2,45%	-2,54%	-2,54%
2023	3,84%	3,08%	3,08%	-0,76%	-0,76%	-0,76%	-0,76%
2024	3,35%	2,45%	2,45%	-0,90%	-0,90%	-0,90%	-0,90%
Totaal achterstand						-8,55%	-11,23%

Communicatie

Effectieve communicatie

Om effectief te communiceren met onze deelnemers over hun pensioen is onze communicatie gebaseerd op de volgende vier basisregels:

1. Open en eerlijk

Wij willen op een open en eerlijke manier communiceren om de verbinding aan te gaan.

2. We maken het persoonlijk

Hoe persoonlijker en relevanter, hoe meer impact een bericht heeft. Wij willen onze communicatie uitingen persoonlijk maken door relevant en concreet te zijn.

3. We houden het eenvoudig

Begrip en actief gedrag begint met een eenvoudige boodschap. We kiezen voor een eenvoudige en heldere boodschap zonder lastige woorden, uitdrukkingen en pensioenjargon die behapbaar is.

4. Het eindigt niet met communicatie, het begint ermee

Communicatie is geen sluitstuk, waarbij zaken worden uitgelegd of verantwoord. Wij willen duidelijk communiceren om effectief onze boodschap over te brengen en actief gedrag te stimuleren.

Strategie

De strategische vertrekpunten voor het communicatiebeleid zijn:

- de minimaal verplichte communicatie vanuit de Wet pensioencommunicatie;
- de deelnemer staat centraal;
- de deelnemer krijgt goed inzicht in zijn of haar pensioen;
- de communicatie is toegespitst op het nut voor de deelnemer;
- de deelnemer wordt gemotiveerd om in actie te komen.

Doelgroep

Vanaf 1 november 2020 heeft het pensioenfonds geen nieuwe deelnemers meer. Sinds 1 mei 2023 ontvangt het Pensioenfonds geen premie voor de actieve deelnemers en is het pensioenfonds een gesloten pensioenfonds. Hierdoor is de doelgroep van het pensioenfonds voortaan onder te verdelen in drie specifieke subgroepen:

- Gewezen deelnemers en partners (slapers)
- Pensioengerechtigden en partners
- Arbeidsongeschikten (actieven)

Wij maken onderscheid in onze communicatie naar doelgroep.

Communicatiedoelstelling

Met onze pensioencommunicatie streven wij ernaar om het pensioenbewustzijn en engagement van onze doelgroep te verhogen:

- 1) de pensioendeelnemer weet hoeveel pensioen hij/zij kan verwachten of ontvangt, kan nagaan of dat voldoende is en is zich bewust van de risico's van de pensioenvoorziening.
- 2) onze doelgroep te informeren over de actualiteiten in de pensioensector, wat dit voor impact heeft op het pensioenfonds en wat toekomstige wet- en regelgeving kan betekenen voor het pensioen van de doelgroep.

Met onze thema gerichte communicatie willen wij onze doelgroep:

1. Informeren over relevante onderwerpen rondom pensioen en het Pensioenfonds;
2. Activeren van eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van voor de pensioensituatie relevante levensgebeurtenissen in werk en privé;
3. Vertrouwen in het Pensioenfonds van de KAS BANK continu verbeteren.

Tone of voice

De communicatie moet in ieder geval eenvoudig, begrijpelijk en aansprekend zijn (B1 taalniveau). Ons doel is om de communicatie over pensioen helder en begrijpelijk maken, zodat we onze deelnemers helpen hun financiële situatie na pensioen beter te begrijpen en zo nodig actie te ondernemen.

Eén of meer negatieve ervaringen met lezen kunnen ervoor zorgen dat iemand niet meer bereid is om zich te verdiepen in het pensioen. Daarom hebben wij naar aanleiding van de workshop 'Eenvoudig Communiceren' een 'tone of voice' leidraad uitgewerkt om leesbaar voor iedereen te schrijven en niet moeilijker te schrijven dan nodig, waarbij een tekst zó geschreven is dat er geen voorkennis nodig is om de tekst te begrijpen. Tenslotte houdt iedereen van eenvoudige taal als het om pensioen gaat.

Leidraad:

1. Bepaal het doel van een uiting
2. Breng de context in kaart
3. Kies je kanaal zorgvuldig
4. Hanteer een passende toon en stijl; persoonlijk, concreet en motiveer
5. Pas je taalgebruik aan; korte zinnen, verbindingswoorden, actief, met een opdracht
6. Zorg voor structuur
7. Besteed aandacht aan de opmaak

Communicatiemiddelen

Onze communicatie vindt zoveel mogelijk digitaal plaats. Onze communicatiemiddelen bestaan uit:

- Schriftelijke communicatie voor de wettelijk verplichte communicatie (UPO).
- Digitale communicatie, via website en eigen LinkedIn pagina.
- Digitale email nieuwsberichten (zgn. Maandelijkse Email alerts).
- Digitale nieuwsbrieven (zgn. PF-update) per mail (2x per jaar).
- Persoonlijke communicatie via inhoudelijke kennissessie (1x per jaar, gekoppeld aan de jaarvergadering van de deelnemers).

Pensioenbewustzijn en engagement verhogen

De website en de eigen LinkedIn pagina zijn belangrijk communicatiemiddelen om alle doelgroepen te informeren en te activeren. Om het aantal websitebezoekers te meten, is een koppeling gemaakt met Google Analytics. Met onze digitale communicatie willen wij het aantal bezoekers (deelnemers, pensioengerechtigden en slapers) verhogen. Hiermee vergroten wij het pensioenbewustzijn door meer aandacht te vragen voor de eigen pensioensituatie en hopen wij op een nog grotere betrokkenheid met het eigen fonds.

Aantal email adressen verhogen

Om effectief te communiceren is het noodzakelijk om alle deelnemers te bereiken. Voor een effectieve digitale communicatie is een e-mail adres noodzakelijk. Uit onderzoek in 2022 is gebleken dat wij niet over alle email adressen van onze deelnemers beschikken. Dit belemmert de effectiviteit van onze digitale communicatie.

Overzicht van het percentage bekende email adressen per doelgroep:

		Mei 2024
Actieven	Actieven	25
	E-mail privé	10 (40,00%)
	E-mail werk	0 (0,00%)
	Digitaal	1 (4,00%)
	Post	0 (0,00%)
Slapers	Slapers	1.463
	E-mail privé	654 (44,70%)
	E-mail werk	78 (5,33%)
	Digitaal	165 (11,28%)
	Post	8 (0,55%)
Gepensioneerden	Gepensioneerden	397
	E-mail privé	217 (54,66%)
	E-mail werk	1 (0,25%)
	Digitaal	79 (19,90%)
	Post	16 (4,03%)

Acties om het aantal email adressen te verhogen:

- Doorlopende pop-up oproep op de website.
- De HR afdeling van CACEIS vraagt bij uitdiensttreding standaard om privé e-mail adressen van werknemers en geeft deze aan het pensioenfonds door.
- Oproepen via LinkedIn.
- Slakkenenvelop met QR-code bij elke schriftelijke communicatie vanuit AZL.

E-mail alerts

Per jaar worden diverse e-mail alerts met actuele onderwerpen verstuurd naar de deelnemers. Voor de onderwerpen maken wij gebruik van de maandelijkse AZL Nieuwsdienst (indien relevant voor ons Pensioenfonds).

Website

Maandelijks wordt de dekkingsgraad van het pensioenfonds op de website en de eigen LinkedIn pagina gepubliceerd. Actualiteiten worden zo spoedig mogelijk op de website gepubliceerd. Jaarlijks worden de jaarcijfers/verkort jaarverslag op de website gepubliceerd.

Uitbesteding pensioenuitvoering en communicatie uitvoering

Het Pensioenfonds heeft het pensioenbeheer uitbesteed aan AZL.

AZL is daarbij initiatiefnemer voor communicatie aan onze deelnemers op bepaalde 'life-events', zoals startbrieven bij in- en uitdiensttreding en de UPO. De communicatiecommissie heeft regelmatig contact met AZL inzake deze communicatie.

Eind 2022 heeft het Pensioenfonds ook de communicatie uitvoering aan AZL uitbesteed; hieronder valt het beheren van de website en de digitale communicatie uitingen van het pensioenfonds.

Gezien de krappe bezetting van de communicatie commissie is vanaf april 2025 de communicatie ondersteuning van AZL uitgebreid met de volgende taken:

- Beheren en onderhouden van de content op de website
- Actief content plaatsen op de website
- Maken van verkort jaarverslag met aparte landingspagina op website
- Opzetten landingspagina toekomst pensioenfondsen op website

AZL is adviserend en uitvoerend. De communicatiecommissie blijft verantwoordelijk voor de inhoud van de informatie.

De communicatiecommissie houdt toezicht op de communicatie werkzaamheden van AZL. Elk kwartaal rapporteert AZL over de kwaliteit van hun dienstverlening aan het pensioenfonds.

Beleggingen

Terugblik op 2025

In 2025 is de beleggingsagenda vooral bepaald door de afronding van het selectietraject en de transitie van de aandelenportefeuille naar een duurzaam SFDR-artikel 8-fonds, de evaluatie van de uitbestedingspartners, en een ALM studie om de robuustheid van het huidige beleggingsbeleid te toetsen. Daarnaast zijn de diverse beleidsdocumenten geactualiseerd. Verder is besloten de LDI-portefeuille als SFDR-artikel 8 product te classificeren.

Actualisatie van beleidsdocumenten en investment cases

Om de aansluiting op marktontwikkelingen en strategische doelstellingen te behouden, zijn in 2025 verschillende kernbeleidsdocumenten geactualiseerd. De investment cases zijn herzien op basis van actualiteiten. Daarnaast zijn het MVB-beleid (maatschappelijk verantwoord beleggen) en het strategisch beleggingsbeleid aangescherpt.

Selectietraject en transitie aandelenportefeuille

De in 2024 gestarte heroriëntatie op het aandelenmandaat heeft in 2025, na een zorgvuldige selectieprocedure, geleid tot een volledige transitie naar een SFDR artikel 8 breed gespreid aandelenfonds. Door te kiezen voor een fonds met een lagere tracking error, wordt het actieve risico in de portefeuille beperkt.

Evaluatie uitbestedingspartners

Conform het evaluatiebeleid evalueert SPKB periodiek de uitbestedingspartijen die betrokken zijn bij het vermogensbeheer. In 2025 zijn de vermogensbeheerders uitgenodigd om een toelichting te geven op de performance en lopende zaken. Daarnaast zijn twee vermogensbeheerders en de custodian in 2025 formeel geëvalueerd op het gebied van governance, compliance en IT. In de evaluaties is geconcludeerd dat de uitbestedingspartners de dienstverlening naar tevredenheid vervullen. Tot slot zijn in 2025 de ISAE verklaringen van alle uitbestedingspartners beoordeeld.

SFDR-transitie en Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)

In 2025 heeft het pensioenfonds besloten de LDI-portefeuille als SFDR-artikel 8 product te classificeren. Hiervoor zijn de beleggingsrichtlijnen aangepast en is met de vermogensbeheerder overeengekomen dat voortaan minimaal 30% van de staats- en staatsgerelateerde obligaties wordt belegd in groene en sociale obligaties.

ALM-studie 2025

In 2025 heeft SPKB een nieuwe ALM-studie laten uitvoeren om te beoordelen of het bestaande beleggingsbeleid nog in lijn is met de marktomgeving, de risicohouding van het fonds en de beoogde overgang naar een APF. De vorige ALM-studie dateerde uit 2020 en sloot, door ontwikkelingen in rente, inflatie en marktdynamiek, niet langer aan op de actuele situatie.

De uitkomsten laten zien dat het huidige risicoprofiel passend is: zowel een hoger als een lager risicobudget verbetert de resultaten niet. Ook voor de renteafdekking is geconcludeerd dat het huidige beleid het beste past. Het bestaande beleid wordt daarom ongewijzigd voortgezet.

Strategisch beleggingsbeleid

De beleggingsportefeuille bestaat uit een matching portefeuille en een rendementsportefeuille.

De matchingportefeuille heeft het doel om het renterisico van de verplichtingen af te dekken. Deze portefeuille 49% (strategische norm) van het belegd vermogen bestaat uit een LDI-mandaat, en een woninghypothekenfonds. Het LDI-mandaat is opgebouwd uit staatsobligaties, renteswaps en geldmarktfondsen. Het LDI-mandaat en wordt beheerd door GSAM en het hypothekenfonds door Aegon Asset Management (AeAM).

De rendementsportefeuille beslaat 51% (strategische norm) van het vermogen en bestaat uit aandelen, investment grade bedrijfsobligaties en obligaties uit opkomende landen. LGIM beheert sinds september 2025 de aandelenportefeuille voor het Pensioenfonds via een fondsstructuur; daarvoor werd deze portefeuille beheerd door Cardano binnen een mandaat. GSAM beheert de investment grade bedrijfsobligaties binnen een beleggingsfonds. Amundi beheert de obligaties uit opkomende landen ook binnen een beleggingsfonds.

De portefeuille zag er op 31 december 2025 als volgt uit:

	Feitelijk	Norm	Min	Max	Benchmark
Matching	44,5%	49,0%	39,0%	59,0%	
LDI (GSAM)	32,2%	38,3%	27,4%	49,3%	Verplichtingenbenchmark
Hypotheke (AeAM)	12,2%	10,7%	8,2%	13,2%	BC Customized PHF Maturity Swap
Cash	0,1%	0,0%	0,0%	5,0%	
Return	55,5%	51,0%	41,0%	61,0%	
Aandelen (LGIM) incl. valutatermijncontracten (Caceis)	32,8%	30,0%	27,0%	33,0%	MSCI All Country World Index ¹⁾
Obligaties – Sustainable credits (GSAM)	11,6%	11,0%	8,0%	14,0%	Bloomberg Barclays Euro Aggregate Corporate TR Index
Obligaties – Opkomende landen (Amundi)	11,1%	10,0%	6,0%	14,0%	50% JPM ELMI PLUS + 50% JPM EMBI Global Diversified Hedged
Totaal	100,0%				

In 2025 is de beleidsdekkingsgraad gestegen van 127,5% eind december 2024 naar 128,7% eind december 2025. De actuele dekkingsgraad is in die periode gestegen van 124,1% naar 134,7%.

¹⁾ Merk op: de benchmark van het LGIM-fonds is MSCI ACWI ex Selected Securities A Index, maar het benchmarkrendement wordt nog berekend op basis van de benchmark van het Cardano aandelenmandaat, namelijk de MSCI All Country World Index.

De onderstaande tabel toont het behaalde portefeuillerendement over 2025, het benchmarkrendement en de verwachtingen voor het meetkundig rendement de komende 15 jaar zoals gehanteerd in de meest recente ALM-studie.

	ALM 15-jaars (geannualiseerd)	Portefeuille	Benchmark
LDI-staatsobligaties	2,6%	-22,4%	-18,4%
Hypotheke	4,2%	0,3%	-2,4%
Bedrijfsobligaties	3,5%	3,0%	3,0%
Aandelen(hedged)	6,1%	10,9%	12,8%
Obligaties opkomende landen	4,8%	8,1%	5,7%
Portefeuille(hedged)	4,5%	-3,6%	-3,9%
Matching		-16,9%	-18,4%
Return(hedged)		8,7%	9,4%

De portefeuille heeft een rendement van -3,6% behaald in 2025. Dit is een outperformance van 0,32% versus het rendement van de benchmark van -3,9%.

De rente is in 2025 gestegen. Hierdoor is zowel de waarde van de pensioenverplichtingen als die van de matching-portefeuille afgenomen.

Het zakelijke waarden risico is in 2025 een beloond risico. De returnportefeuille heeft een rendement van 8,7% (hedged) behaald. De return portefeuille heeft een underperformance van -0,66% behaald versus de benchmark. Dit valt vooral te verklaren door de underperformance van de aandelenportefeuille. In september 2025 heeft de overstap plaatsgevonden van het Cardano-mandaat naar een passief LGIM-fonds voor de aandelenportefeuille, dit heeft de underperformance in 2025 effectief beperkt.

MVB-beleid vermogensbeheerders

Het fonds heeft het vermogensbeheer van de beleggingsportefeuille uitbesteed. Vermogensbeheerders voeren het MVB-beleid uit in naam van het Pensioenfonds. Het beleid dat uitgevoerd wordt door de individuele beheerders is toegespitst op de individuele beleggingscategorie. Hieronder wordt kort het gevoerde MVB-beleid per beheerder samengevat. In de wettelijke SFDR-rapportage templates wordt in meer detail ingegaan op het MVB-beleid dat gevoerd wordt voor het pensioenfonds.

Cardano (tot september 2025)

Cardano's sustainable investment policy is in overeenstemming met internationale verdragen, conventies, best practices, zoals de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPR), de OECD Guidelines for Multinational Enterprises en de Universal Declaration of Human Rights (UDHR).

Een volledig overzicht van het beleid is beschikbaar op de website. De webpagina met links naar Cardano's rapporten met onder andere de thema's duurzaam beleggingsbeleid, uitsluiting bedrijven, engagementbeleid en stembeleid zijn hier te vinden: <https://www.cardano.nl/duurzaamheid-policies-disclosures/>.

LGIM (vanaf september 2025)

LGIM heeft de United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) onderschreven en voert actief beleid op het gebied van verantwoord beleggen. Binnen het artikel-8 aandelenfonds waarin SPKB sinds september 2025 belegt, past LGIM uitgebreide ESG-screening toe op basis van internationale normen en sector-specifieke duurzaamheidscriteria. Daarnaast hanteert LGIM een uitgesproken engagement- en stembeleid, gericht op het bevorderen van goed ondernemingsbestuur, transparantie en duurzame bedrijfspraktijken. ESG-factoren zijn integraal onderdeel van het beleggingsproces en worden structureel meegenomen in de bedrijfsanalyses en portefeuilleconstructie.

AeAM

AeAM heeft de UNPRI onderschreven. Verder integreert AeAM ESG-factoren in haar beleggingsbeleid en biedt zij binnen het hypotheekaanbod mogelijkheden voor duurzaamheid, zoals leningen voor energiebesparende maatregelen.

GSAM

GSAM heeft de UNPRI en UN Global Compact Principles (UNGCP) onderschreven. GSAM belegt niet in bedrijven die deze principes schenden. Het beleid verantwoordelijk beleggen is integraal onderdeel van het beleggingsproces van GSAM.

Voor de vastrentende beleggingen die GSAM beheert voor SPKB betekent dit dat beleggingen in vastrentende waarden, uitgegeven door bedrijven die de UNGCP schenden, zijn uitgesloten.

Amundi

Amundi heeft de UNPRI onderschreven. Amundi heeft een eigen intern ESG-ratingproces ontwikkeld op basis van de 'Best-in-Class'-aanpak. De aan elke activiteitssector aangepaste ratings zijn erop gericht bedrijven te beoordelen op ESG.

Uitvoeringskosten

In dit hoofdstuk doet het pensioenfonds verslag van de in het verslagjaar gemaakte uitvoeringskosten. Conform de wettelijke voorschriften worden daarbij drie categorieën kosten onderscheiden: de administratieve uitvoeringskosten (ofwel kosten pensioenbeheer), de kosten vermogensbeheer en de transactiekosten. Van ieder van deze drie categorieën zijn in de tabel hieronder de totaalbedragen in euro opgenomen en de betreffende ratio. De ratio's zijn:

- Kosten pensioenbeheer: als bedrag in euro per deelnemer en pensioengerechtigde (conform de definitie van de Pensioenfederatie);
- Kosten vermogensbeheer: als percentage van het in het verslagjaar gemiddeld belegde vermogen;
- Transactiekosten: als percentage van het in het verslagjaar gemiddeld belegde vermogen;
- Totaal kosten pensioenbeheer plus vermogensbeheer: als percentage van het in het verslagjaar gemiddeld belegde vermogen.

	2025		2024	
	Kosten	Ratio	Kosten	Ratio
	x € 1.000		x € 1.000	
Kosten pensioenbeheer	1.150	€ 2.613,64	987	€ 2.258,58
Kosten vermogensbeheer	1.557	0,46%	1.665	0,47%
Totaal kosten pensioenbeheer plus vermogensbeheer	2.707	0,79%	2.652	0,76%
Transactiekosten	597	0,18%	183	0,05%

De kosten per deelnemer zijn voor een gesloten fonds moeilijk te vergelijken met andere pensioenfondsen. Het Pensioenfonds heeft ultimo 2025 maar 440 deelnemers die op basis van de voorgeschreven definitie meegenomen worden in de berekening van de kosten per deelnemer (26 arbeidsongeschikte deelnemers met premievrije opbouw en 414 pensioengerechtigden). Door de sluiting van het fonds is een grote groep van actieve deelnemers (die in het verleden wel meetelden voor de berekening van de kosten) in 2023 verschoven naar de groep inactieve deelnemers. Ook voor alle inactieve deelnemers worden kosten gemaakt in het fonds, maar deze deelnemers worden niet opgenomen in de berekening van de kosten per deelnemer conform de aanbevelingen van de Pensioenfederatie.

Wanneer wordt gekeken naar de kosten per deelnemer met inbegrip van de gewezen deelnemers dan zouden de kosten per deelnemer voor 2025 uitkomen op € 630,83 (2024: € 529,51).

Kosten pensioenbeheer

De kosten voor pensioenbeheer in 2025 bedroegen 1.150 (2024: 987).

	2025	2024
	x € 1.000	x € 1.000
Administratie	443	356
Governance	369	276
Controlekosten	129	149
Advieskosten	148	150
Overige kosten	61	56
	1.150	987

In totaal zijn de pensioenuitvoeringskosten in 2025 gestegen ten opzichte van 2024. De belangrijkste oorzaken zijn de verhoging van de kosten voor de dienstverlening van AZL vanwege aanpassing van de omvang van de dienstverlening en de verplichte bijdragen die ieder pensioenfonds aan de ontwikkeling van de systemen voor het nieuwe pensioenstelsel moet bijdragen. Daarnaast zijn de kosten voor de Governance gestegen, vanwege de toekenning van vergoedingen voor bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan in dienst van CACEIS Bank Netherlands Branch.

Tot en met boekjaar 2023 heeft de werkgever alle uitvoeringskosten voor zijn rekening genomen. Omdat de werkgever de uitvoeringsovereenkomst heeft opgezegd, neemt de werkgever alleen nog de kosten m.b.t. de werkzaamheden in het kader van de toekomstverkenning en de liquidatie van het Pensioenfonds voor zijn rekening die in 2025 0 bedroegen (2024: ca. 250).

De vermelde bedragen sluiten aan op de bedragen die zijn vermeld in de jaarrekening. Voor een verdere specificatie wordt verwezen naar toelichting [17] in de 'Toelichting op de staat van baten en lasten'.

Kosten vermogensbeheer

Kosten van het vermogensbeheer zijn vastgesteld op look through basis en kunnen in twee categorieën worden onderscheiden:

- de eerste categorie betreft de kosten zoals die in de jaarrekening zijn verwerkt, waaronder de beheervergoeding van de vermogensbeheerder(s), het bewaarloon, kosten van ondersteuning bij het vermogensbeheer, kosten onafhankelijke accountant betreffende het vermogensbeheer en kosten met betrekking tot de beleggingsadministratie;
- de tweede categorie betreft kosten die rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn dus niet inbegrepen in de kosten van de vermogensbeheerder(s) zoals opgenomen in de jaarrekening.

Daarnaast worden er nog transactiekosten en aan- en verkoopkosten gemaakt.

Het gemiddeld belegd vermogen bedroeg in 2025 € 340.722.158 (2024: € 350.868.954). De vermogensbeheerkosten zijn in absolute zin met 6,5% gedaald ten opzichte van 2024, en doordat het gemiddeld belegd vermogen is afgenomen, zien we een daling van de kosten uitgedrukt als percentage van het gemiddeld belegd vermogen in 2025.

In onderstaande tabellen zijn de kosten (x € 1.000) voor 2025 en 2024 weergegeven:

	2025		
	Directe kosten	Indirecte kosten	Totale kosten
Beheerkosten			
Vastgoed	5	0	5
Aandelen	200	0	200
Vastrentende waarden	252	262	514
Overige	0	12	12
Totaal beheerkosten	457	274	731
Overige vermogensbeheerkosten			
Beleggingsadvies	37	0	37
Bewaarloon	162	0	162
Beleggingsadministratie	344	0	344
Overige beleggingskosten	95	188	283
Totaal overige vermogensbeheerkosten	638	188	826
Totaal kosten vermogensbeheer, exclusief transactiekosten	1.095	462	1.557
Transactiekosten			
Vastgoed	0	1	1
Aandelen	0	265	265
Vastrentende waarden	7	57	64
Overige	0	267	267
Totaal transactiekosten	7	590	597
Totaal kosten vermogensbeheer, inclusief transactiekosten	1.102	1.052	2.154

	2024		
	Directe kosten	Indirecte kosten	Totale kosten
Beheerkosten			
Vastgoed	9	0	9
Aandelen	440	0	440
Vastrentende waarden	101	556	657
Overige	0	11	11
Totaal beheerkosten	550	567	1.117
Overige vermogensbeheerkosten			
Beleggingsadvies	22	0	22
Bewaarloon	30	0	30
Beleggingsadministratie	297	0	297
Overige beleggingskosten	40	159	199
Totaal overige vermogensbeheerkosten	389	159	548
Totaal kosten vermogensbeheer, exclusief transactiekosten	939	726	1.665
Transactiekosten			
Vastgoed	0	1	1
Aandelen	0	28	28
Vastrentende waarden	3	105	108
Overige	0	46	46
Totaal transactiekosten	3	180	183
Totaal kosten vermogensbeheer, inclusief transactiekosten	942	906	1.848

Governance

Bestuur

Het Bestuur heeft in 2025 twaalfmaal vergaderd (bestuursvergaderingen). Veelal betrof dit een dubbele bestuursvergadering met een aparte vergadering voor de toekomstverkenning (change) en een aparte vergadering voor de reguliere zaken (run). Het Bestuur heeft in het voorjaar van 2025 drie keer met de Visitatiecommissie overlegd. Met het Verantwoordingsorgaan heeft het Bestuur vijf keer vergaderd. Naast de bestuursvergaderingen heeft het Bestuur in drie bijeenkomsten kennisgemaakt met beoogde partijen in het kader van de toekomstverkenning. Ook is regelmatig overleg geweest met de werkgever CACEIS Bank Nederlands Branch over de ontwikkelingen rond de toekomstverkenning en de Wet toekomst pensioenfondsen.

Tevens heeft in oktober de jaarlijkse vergadering met de deelnemers plaatsgevonden. In deze vergadering heeft het bestuur de deelnemers geïnformeerd over de stappen die zijn genomen in de toekomstverkenning en een toelichting gegeven op het jaarverslag.

Toekomst pensioenfondsen

Het belangrijkste besluit in 2025 werd genomen in september. Na een grondige toekomstverkenning, waarin alle opties in de markt zijn verkend, heeft het Bestuur op 10 september besloten om de opgebouwde pensioenrechten en pensioenaanspraken onder te brengen bij een Algemeen Pensioenfonds. Tevens werd besloten om exclusief te gaan onderhandelen met De Nationale APF (DNA). Er werd een tijdspad met DNA afgesproken dat enerzijds voldoende zekerheid biedt voor een beheerste en integere collectieve waardeoverdracht van de onder FTK opgebouwde aanspraken en rechten (CWO) naar een single client FTK-kring 'as is' conform artikel 84 van de Pensioenwet. Anderzijds moet de beoogde oplossing voor het Pensioenfonds ook voldoende ruimte laten voor het eventuele latere invaren naar een Wtp- regeling per uiterlijk 1 januari 2028 indien sociale partners hiertoe een verzoek indienen. In het hoofdstuk Gebeurtenissen na balansdatum wordt nader ingegaan op de verdere uitwerking van dit besluit.

In het jaar 2025 heeft het bestuur naast de reguliere werkzaamheden extra stilgestaan bij de onderstaande onderwerpen.

Beleid & Strategie

Wet toekomst pensioenen

De Wet toekomst pensioenen is op 1 juli 2023 van kracht gegaan. Het Bestuur heeft als onderdeel van de toekomstverkenning voor zichzelf een analyse gemaakt van wat de impact van deze wet op het Pensioenfonds zou zijn. Door middel van berekeningen op zowel een vorm van een solidaire premieregeling als een flexibele premieregeling, heeft het bestuur een beeld gevormd. In december 2024 hebben CBNB en de ondernemingsraad een Transitieplan met het pensioenfonds gedeeld, waarin sociale partners de voorkeur uitspreken voor een flexibele premieregeling (FPR). De werkgever heeft echter geen verzoek tot invaren gedaan bij ons Pensioenfonds. Het Bestuur staat niet afwijzend tegenover een FPR-regeling, maar dat het gezien de korte bestaanshorizon van het fonds, het niet in het belang van de deelnemers is om veel tijd en kosten te investeren voor het optuigen van een FPR binnen het fonds. Voor de verdere ontwikkelingen wordt verwezen naar de Gebeurtenissen na balansdatum.

Beloningsbeleid

Het Bestuur heeft het Beloningsbeleid herzien voor bestuursleden, leden van het verantwoordingsorgaan en leden van bestuurlijke commissies in dienst van de CBNB. Om de onafhankelijkheid van de werkgever te borgen, ontvangen alle leden van de genoemde gremia een vergoeding vanuit het pensioenfonds. Daartegenover staat, dat de werkzaamheden voor het pensioenfonds eveneens in privé tijd dienen plaats te vinden. De hoogte van de vergoeding is marktconform en is door de Compliance Officer getoetst.

Klachten- en geschillenprocedure

Het Bestuur heeft het klachtenbeleid en de klachten- en geschillen procedure aangepast aan de laatste ontwikkelingen uit de Gedragslijn Goed omgaan met klachten, opgesteld door de Pensioenfederatie. De procedure was al in lijn met deze Gedragslijn.

Door de inrichting en de werking van het GIP (Geschillen Instituut Pensioenen), heeft de pensioensector een externe onafhankelijke geschilleninstantie. De meest recente versie van de Klachten- en geschillenprocedure treft u op de website van het Pensioenfonds aan.

Integriteit

Het bestuur heeft integriteit hoog op de bestuursagenda staan. Het Bestuur heeft dit onderwerp onder meer besproken tijdens de actualisering van de jaarlijkse systematische integriteitsrisico analyse (SIRA). De integrity risk appetite is vastgesteld op laag (4). Dit wil zeggen dat er zeer weinig risico mag worden genomen op het gebied van integriteit. Aan de hand van diverse casus is het Bestuur getraind op het gebied van integriteits awareness.

Als onderdeel van de SIRA is het risico op fraude binnen het Pensioenfonds geanalyseerd. Het bestuur concludeert dat het voldoende beheersmaatregelen heeft getroffen om dit risico binnen de risicohouding te laten vallen. Daarnaast heeft het Bestuur geconstateerd dat de beheersing van het risico op fraude bij uitbestedingspartners, een operationeel risico is. Vanuit de inzichten uit de SIRA is het integriteitsbeleid, het privacybeleid en de incidentenregeling geactualiseerd.

De Compliance Officer is onder meer belast met de controle op de naleving van de gedragscode. Over 2025 heeft de Compliance Officer geen bijzonderheden geconstateerd.

Voor de deelnemers van het fonds zijn met name het privacybeleid en het privacy statement belangrijk. De meest recente versie staat op de website van het fonds.

De onderwerpen met betrekking tot integriteit vormen geen aanleiding om stil te staan bij evenwichtige belangenafweging.

Risicomanagement

Met de benoeming van de Sleutelfunctiehouder Risicobeheer is de inrichting van het integraal risicomanagement verstevigd. Het integraal risicomanagement beleid is geactualiseerd. Daarmee is ook een scheiding tussen de werkzaamheden in de eerste lijn (de operationele zaken) en de tweede lijn (de beoordeling van de werkzaamheden uit de eerste lijn) aangescherpt.

Naast een actualisering van de risicoanalyses in opzet, bestaan en werking en actualisering van het beleid, heeft er een verdieping plaatsgevonden op datakwaliteit en IT-risico's. Vanuit nieuwe Europese wetgeving (Digital Operational Resilience Act) zijn eisen gesteld aan het beheersen van IT-risico's en risico's rond cybercrime van financiële organisaties, zoals pensioenfonds. SPKB voldoet aan deze wetgeving.

Eigenrisicobeoordeling

In 2024 heeft een eigenrisicobeoordeling (ERB) plaatsgevonden. De ERB moet wettelijk gezien eenmaal per drie jaar plaats vinden of bij specifieke gebeurtenissen. De ERB is een integrale analyse en beoordeling van:

- De risico's waarmee het fonds geconfronteerd is of in de toekomst aan kan worden blootgesteld.
 - Het gaat om de materiële risico's, zowel op de korte als op de lange termijn.
 - Het gaat om die risico's die gevolgen kunnen hebben voor de mogelijkheden van het fonds om aan haar strategische doelstellingen te kunnen voldoen.
- De consequenties van deze risico's voor de pensioenen van deelnemers en voor het fonds zelf.
- De effectiviteit van het risicobeheer – inclusief de (feitelijke) beheersmaatregelen – en de doelmatigheid daarvan.

De ERB geeft het pensioenfonds inzicht in de materiële risico's en mogelijke consequenties hiervan voor het behalen van haar strategische doelstellingen, de financiële positie en de pensioenen van de deelnemers. Daarnaast wordt in de ERB een oordeel gegeven over de effectiviteit en de doelmatigheid van het risicobeheer.

Het bestuur heeft op basis van een aantal wettelijke scenario's en een aantal toekomstige scenario's een analyse gedaan wat de impact van deze scenario's is op het behalen van de strategische doelstellingen.

Scenario	Hoe kan het scenario zich concreet voordoen?	Wat zijn relevante risico's in het scenario?	Wat zijn bestaande maatregelen en beoordeel de effectiviteit hiervan?	Welke aanvullende beheersmaatregelen zijn er nog nodig?
Basisscenario				
Stressscenario 1: Het scenario dat de dekkinggraad significant is afgenomen, bijvoorbeeld door economische schokken.	- Financiële markten kunnen instorten, en/of er kan een forse rentedaling plaatsvinden. - Op het moment dat het fonds gaat liquideren, middels een overgang naar een APF of een verzekeraar, leidt een forse daling van de dekkinggraad tot een minder gunstige uitgangspositie van deelnemers in een nieuwe regeling.	- Matching- en renterisico - Marktrisico (Onder) Uitbestedingsrisico - Omgevingsrisico - Communicatie risico	- Bescherming van het renterisico - Communicatieplan over mogelijke risico's in het toekomstplan - Spreiding door middel van verschillende vermogensbeheerders met verschillende mandaten	Additioneel onderzoek naar mate van bescherming van de dekkinggraad en eventueel extra bescherming inrichten
Stressscenario 2: Het scenario dat er niet tijdig een toekomstbestendige oplossing voorhanden is voor het voortbestaan van de pensioenrechten.	- Geen van verzekeraars heeft een voldoende acceptabele aanbieding om de pensioenen over te nemen. - Een algemeen pensioenfonds is niet geïnteresseerd om een gesloten fonds in de portefeuille te krijgen. - Liquideren na verschillende jaren waarin geen oplossing wordt gevonden waardoor er veel kosten worden gemaakt, wat ten koste gaat van de pensioenkapitalen van deelnemers.	- Operationeel risico - Kredietrisico - Communicatierisico	- Eerste fase toekomstverkenning is afgerond, volgende fase is geïnitieerd. - Communicatieplan - Betrokkenheid, expertise op juiste inzichten en het maken van berekeningen die inzichten verschaffen.	- Toekomstverkenningplan - Goede inrichting van governance met afstemming met sociale partner voor een toekomstoplossing

Scenario	Hoe kan het scenario zich concreet voordoen?	Wat zijn relevante risico's in het scenario?	Wat zijn bestaande maatregelen en beoordeel de effectiviteit hiervan?	Welke aanvullende beheersmaatregelen zijn er nog nodig?
Basisscenario				
Stressscenario 3: Het scenario van een grootschalige cyberaanval (die de continuïteit van primaire processen raakt).	– De volledige administratie vindt plaats in de servers van AZL. Een cyberaanval bij AZL bedreigt de toegankelijkheid en continuïteit. – Door een grootschalige cyberaanval bij het vermogensbeheer kan de continuïteit van beleggings- en betalingsprocessen in gevaar komen. – In een geval van ransomware dient het pensioenfonds mogelijk hoge geldsommen te betalen. – Geen eigen omgeving, gebruik van omgeving CACEIS. Continuïteit van eigen processen hangt af van beschikbaarheid van omgeving CACEIS.	– IT-risico – Omgevingsrisico – Communicatierisico – Kredietrisico – Operationeel risico	– IT-beleid – Bedrijfscontinuïteitplan bij CACEIS – Contractuele afspraken met AZL – Contractuele afspraken met vermogensbeheerpartijen – Implementatie van DORA – Assurance rapportages van CACEIS	– Expliciete aandacht voor IT-risicomanagement in IT-beleid – Dialoog over IT-risico's met kritieke uitbestedingspartijen – Dialoog met CACEIS over onafhankelijkheid – Uitbreiding bedrijfscontinuïteitsbeleid.
Stressscenario 4: Het scenario waarin er sprake is van een bestuurlijk integriteitsincident.	– Persoonlijke integriteitsrisico's kunnen leiden tot sancties en reputatieschade – Financiële integriteitsschendingen kunnen leiden tot sancties, reputatieschade en andere financiële problemen – Integriteitsrisico op de governance, zoals het niet voldoen aan Code Pensioenfonds, schaden de uitstraling van het fonds. Het gebrek aan countervailing power, schaadt de integriteit van besluitvorming van het fonds	– Communicatierisico – Compliance risico – Integriteitsrisico – Kredietrisico – Operationele risico's	– SIRA – Integriteitsbeleid	– Vastleggen besluitvorming met oog op Wtp-proces/ CWO-proces verbeteren

Pensioenreglement

Het Bestuur heeft met ingang van 1 januari 2025 een beperkte wijziging gedaan in het Pensioenreglement 2023 Premievrij (versie februari 2025).

De aanpassing betrof een opschoning van een aantal tijdelijke keuzes, die de regeling bevatte rond het worden van een gesloten fonds.

Het meest actuele pensioenreglement en de meest actuele reglementen zijn beschikbaar op de website van het fonds:
<https://www.pensioenfondskasbank.nl/medewerker/documenten/statuten-en-reglementen/>.

Geschied bestuur

Zelfevaluatie

Het Bestuur heeft eveneens geïnvesteerd in zijn eigen geschiktheid. Jaarlijks evalueert het Bestuur zijn eigen functioneren. Hierbij wordt gekeken of het bestuur en de bestuursleden nog voldoen aan de kwaliteitseisen voor een goed bestuurder en de deskundigheidseisen. De zelfevaluatie over 2025 heeft plaatsgevonden onder begeleiding van een extern adviseur. Dit heeft bijgedragen aan een verdere verdieping in de samenwerking binnen het Bestuur.

De zelfevaluatie vindt eveneens plaats binnen de verschillende commissies. Uit deze evaluaties kwamen geen bijzonderheden naar voren.

Geschiktheid

Het geschiktheidsbeleid en het opleidingsplan zijn vastgelegd in het Beleidsplan geschiktheid Bestuur Pensioenfonds KAS BANK. Onderdeel van dit geschiktheidsplan is het rooster van aftreden van het Bestuur en het opleidingsplan en de registratie van de genoten opleidingen.

De bestuursleden zijn zich bewust van de toegevoegde waarde van permanente kennisontwikkeling. De bestuursleden hebben in 2025 diverse relevante seminars en themadagen van onder andere de Pensioenfederatie, DNB en partijen in de markt bijgewoond. Het belangrijkste scholingsthema betrof onderwerpen gerelateerd aan de Wet toekomst pensioenen.

Diversiteit

Het Bestuur heeft diversiteitsbeleid opgenomen in het integriteitsbeleid. Het Bestuur en de commissies streven naar diversiteit van de samenstelling van de leden.

Het Bestuur bestaat in 2025 uit vier mannen en twee vrouwen. Het Verantwoordingsorgaan bestaat in 2025 uit twee vrouwen en vier mannen.

Bij het wervingsbeleid van nieuwe leden wordt er rekening gehouden met de diversiteit in de samenstelling van de organen.

Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens

De Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens biedt pensioenfonds een kader om de Algemene Verordening Gegevensbescherming na te leven. Onderdeel van de gedragslijn is dat pensioenfonds jaarlijks verklaren of zij zich hebben gehouden aan de gedragslijn. Het fonds houdt zich aan de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens voor Pensioenfonds en ziet erop toe dat zijn uitbestedingspartners eveneens voldoen aan de Gedragslijn.

Beloningsbeleid

Pensioenfondsen moeten zorgvuldig omgaan met de beloningen aan hun leden van het Bestuur, het Verantwoordingsorgaan en de Visitatiecommissie. Het beloningsbeleid moet niet aanzetten tot het nemen van meer risico's dan voor het fonds aanvaardbaar is. Dit is als uitgangspunt genomen bij het beloningsbeleid van het pensioenfonds. Daarnaast geldt ook dat het pensioenfonds samenwerkt of activiteiten uitbesteedt aan partijen, die ook een beloningsbeleid hebben dat in lijn ligt met het beleid van het pensioenfonds.

Het beloningsbeleid ziet op de bestuursleden, leden van het Verantwoordingsorgaan, leden van bestuurlijke commissies in dienst van de werkgever en de leden van de Visitatiecommissie. De leden van het Bestuur van het pensioenfonds ontvangen een vacatievergoeding van € 10.553,64 per 0,1 VTE per jaar (stand per 2024). Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de CBS Consumenten-prijsindex (CPI) voor alle bestedingen, gemeten op 31 december.

De leden van het Verantwoordingsorgaan ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden. De hoogte van de vergoeding is gebaseerd op de vergoeding voor bestuursleden, aangepast aan de verwachte tijdsbesteding voor dit orgaan.

De leden van de bestuurlijke commissies in dienst van de werkgever ontvangen een vergoeding conform de Nederlandse vergoeding voor vrijwilligerswerk. Met dit beloningsbeleid sluit het fonds aan bij de richtlijnen beheerst beloningsbeleid van De Nederlandsche Bank (DNB).

De beloning van de leden van de Visitatiecommissie wordt vastgesteld op het moment dat de scope van hun opdracht bekend is. Uitgangspunt hierbij is dat het een vaste vergoeding betreft die in redelijke verhouding staat tot de gedragen verantwoordelijkheden, de aan deze functie gestelde eisen en het tijdsbeslag.

De opleidingskosten en reiskosten die bestuursleden maken worden vergoed door het pensioenfonds. Door een groeiende hoeveelheid wet- en regelgeving, is het relevant dat bestuursleden hun deskundigheid op peil houden. In het boekjaar 2025 hebben meerdere bestuursleden een opleiding gevolgd om hun kennis te vergroten. Opleidings- en reiskosten worden ook voor leden van het Verantwoordingsorgaan vergoed. Opleidingskosten van de Visitatiecommissie worden niet door het fonds vergoed.

Het fonds kent geen prestatiebeloning of andere variabele beloningselementen. In 2025 is niet afgeweken van het beloningsbeleid.

Het bestuur ziet er bij zijn uitbestedingspartners op toe dat ook bij de uitbestedingspartners wordt voldaan aan de richtlijn beheerst beloningsbeleid. Dit onderwerp komt ter sprake bij de periodieke evaluatie.

Betaalde vergoedingen Bestuur, Visitatiecommissie en Verantwoordingsorgaan (x € 1.000):

	2025	2024
Bestuursvergoedingen	143	80
Vergoedingen Visitatiecommissie	25	22
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	36	16
Totaal	204	118

Naleving wet- en regelgeving

In 2025 zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door de toezichthouders De Nederlandsche Bank N.V. en/of de Stichting Autoriteit Financiële Markten en/of Autoriteit Persoonsgegevens geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

Klachten en geschillen

Het pensioenfonds kent een Klachten- en Geschillenprocedure. Deze is eveneens op de website van het fonds in te zien. Een deelnemer kan een klacht indienen als deze van mening is dat bij de uitvoering van de pensioenreglementen zijn rechten zijn geschaad. De klachten- en geschillenregeling ligt in lijn met de Gedragslijn goed omgaan met klachten van de Pensioenfederatie.

Hieronder treft u een overzicht van de klachten en geschillen die in 2025 hebben plaatsgevonden.

Deelnemers (<i>(gewezen) deelnemers, andere aanspraakgerechtigden (ex-partners, kinderen) en pensioengerechtigden</i>)		Klachten				Geëscaleerde klachten	Geschillen*	Totaal
Onderwerp		Q1	Q2	Q3	Q4			
1	Behandelingsduur	0	0	0	0	0	0	0
2	Deelnemersportaal	0	0	0	0	0	0	0
3	Duurzaamheid	0	0	0	0	0	0	0
4	Financiële situatie	1	0	0	0	0	0	1
5	Informatieverstrekking	0	1	0	1	0	0	2
6	Keuzebegeleiding	0	0	0	0	0	0	0
7	Pensioenberekening en -betaling	0	0	0	0	0	0	0
8	Registratie werknemersgegevens	0	0	0	0	1	0	1
9	Service en klantgerichtheid	0	0	0	0	0	0	0
10	Toepassing wet- en regelgeving algemeen	0	0	0	0	0	0	0
11	Toepassing wet- en regelgeving invaren transitie	0	0	0	0	0	0	0
12	Overig	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal	1	1	0	1	1	0	4

* Vanaf 2024 worden de geschillen door GIP (inclusief Ombudsman) behandeld.

Werkgevers		Klachten				Geëscaleerde klachten	Geschillen	Totaal
Onderwerp		Q1	Q2	Q3	Q4			
1	Aanlevering (werknemer)gegevens	0	0	0	0	0	0	0
2	Aansluiting/ handhaving	0	0	0	0	0	0	0
3	Behandelduur	0	0	0	0	0	0	0
4	Duurzaamheid	0	0	0	0	0	0	0
5	Informatieverstrekking	0	0	0	0	0	0	0
6	Keuzebegeleiding	0	0	0	0	0	0	0
7	Premieberekening en betaling	0	0	0	0	0	0	0
8	Service en klantgerichtheid	0	0	0	0	0	0	0
9	Toepassing wet- en regelgeving: algemeen	0	0	0	0	0	0	0
10	Toepassing wet- en regelgeving: invaren, transitie	0	0	0	0	0	0	0
11	Werkgeversportaal	0	0	0	0	0	0	0
12	Overig	0	0	0	0	0	0	0
Totaal		0	0	0	0	0	0	0

Tevredenheid afhandeling klachten Deelnemers en Werkgevers	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Tevreden	1	1	0	0	2
Onbekend	0	0	1	1	2
Ontevreden	0	0	0	0	0
Neutraal	0	0	0	0	0
Totaal	1	1	1	1	4

Naleving Code pensioenfondsen

De Code pensioenfondsen is bedoeld voor alle pensioenfondsen met een statutaire zetel in Nederland. Het doel van de Code pensioenfondsen is belanghebbenden het vertrouwen in pensioenfondsen te herstellen. Bij verantwoording over de naleving van de Code pensioenfondsen geldt het principe 'pas toe of leg uit'. Afwijking van de norm is mogelijk als daar een goede reden voor is.

Met ingang van het verslagjaar 2025 is de Code Pensioenfonds gewijzigd. De Code Pensioenfondsen is gerubriceerd naar een aantal thema's: Goed zorgen voor het pensioen van belanghebbenden, Goed besturen, Effectief intern toezichthouden en controle uitvoeren, Verantwoording en inspraak organiseren en Effectief functioneren van fondsorganen.

Hieronder treft een overzicht van de normen waarbij het pensioenfonds afwijkt van de Code Pensioenfondsen.

	Normen Code pensioenfondsen 2025	Beantwoording SPKB	Naleving	toelichting
5	Effectief functioneren van fondsorganen			
	Geschiktheids-, diversiteits- en inclusiebeleid naleven en uitdragen			
34	Het pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit en inclusie in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden. Dit beleid stelt passende doelen op ten aanzien van de mate van diversiteit op alle voor het pensioenfonds relevante maatschappelijke aspecten, waaronder tenminste geslacht of genderidentiteit, leeftijd en sociaal-culturele achtergrond. Op basis van dit beleid heeft het pensioenfonds een planmatige aanpak gericht op het bereiken van deze doelen. Het bestuur herijkt dit beleid periodiek en rapporteert jaarlijks in het bestuursverslag over de resultaten van dit beleid.			Het diversiteitsbeleid van SPKB ziet toe op diversiteit in beperkte omvang, namelijk op competenties, geslacht en leeftijd. Gezien het feit dat het fonds nog een beperkte horizon heeft, ligt voor de komende periode de focus van het bestuur meer op het borgen van de continuïteit en de know how.
35	Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er tenminste één persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.	Zowel het bestuur als het verantwoordingsorgaan voldoen aan de norm met betrekking tot geslacht. Met betrekking tot de leeftijd jonger dan 40 jaar, voldoen het bestuur en verantwoordingsorgaan hier niet aan.		Op dit moment voldoen het bestuur en het verantwoordingsorgaan niet aan het leeftijds criterium van het diversiteitsbeleid. De samenstelling van het bestuur is echter wel een representatieve afspiegeling van de deelnemers en de pensioengerechtigden van eht fonds. Gezien het feit dat het fonds nog een beperkte horizon heeft, ligt voor de komende periode de focus van het bestuur meer op het borgen van de continuïteit en de know how.

	Benoeming, zittingstermijn en ontslag van leden van organen vastleggen			
37	De eerste zittingstermijn van een lid van het bestuur, de raad van toezicht, het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan is maximaal vier jaar. Deze leden kunnen voor een tweede termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. Een bestuurslid en een lid van het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan kunnen als daarvoor aanleiding bestaat voor een derde termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. In dat geval onderbouwt het bestuur de aanleiding voor een derde benoeming en deelt het bestuur dit met de overige organen. Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde pensioenfonds.	Het fonds kent voor zowel de benoeming van de bestuursleden als de leden van het verantwoordingsorgaan een standaard van zittingstermijn van 4 jaar. Daarnaast kan er tweemaal in dezelfde functie worden herbenoemd. Dit maakt een totaaltermijn van 12 jaar.		Het bestuur heeft de nieuwe invulling van de termijnen niet aangepast. De huidige bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan kunnen in totaal 12 jaar zitting hebben. Het opnemen van een kortere zittingstermijn acht het bestuur niet wenselijk gezien de dossiers die op dit moment spelen in verband met de beoogde beperkte toekomst van het fonds.

Uitbestedingsbeleid

Het Pensioenfonds heeft mede gezien haar beperkte omvang bedrijfsprocessen uitbesteed aan andere partijen.

Het Pensioenfonds heeft de volgende activiteiten uitbesteed:

- het vermogensbeheer;
- de pensioenadministratie;
- de bewaring van effecten (custody), de beleggingsadministratie, de rapportages aan de toezichthouder en aan het bestuur over naleving beleggingsmandaten, over performance van vermogensbeheerders en over risico's in de beleggingsportefeuille.

Aan uitbesteding zijn risico's verbonden. Het Bestuur van het Pensioenfonds heeft daarom beleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van risico's die samenhangen met uitbesteding van (delen van) bedrijfsprocessen.

Het uitbestedingsbeleid van het pensioenfonds is in overeenstemming met de 'Beleidsregel Uitbesteding' van De Nederlandsche Bank.

In de uitvoering van haar kernactiviteiten, het administreren, beheren en uitbetalen van de pensioenen en het vermogensbeheer, staan zowel vertrouwelijkheid als maximale kwaliteit van de dienstverlening voorop. De belangen van (gewezen) deelnemers, uitkeringsgerechtigden en overige belanghebbenden mogen geen gevaar lopen doordat het pensioenfonds delen van haar werkzaamheden heeft uitbesteed aan derden. Het Bestuur besteedt veel aandacht aan het beoordelen van de wijze waarop de uitbesteede processen worden uitgevoerd en houdt hierover nauw contact met de contractpartners.

Het doel van het uitbestedingsbeleid is het waarborgen van de continuïteit en de constante kwaliteit van de dienstverlening. Hiermee blijven de reputatie en de integriteit van het Pensioenfonds gewaarborgd en geeft een leidraad hoe het fonds 'in control' blijft bij uitbesteding.

Het Bestuur toetst regelmatig of de manier waarop de uitbestede activiteiten of processen worden uitgevoerd in overeenstemming is met de gemaakte afspraken. Het Bestuur doet dit door middel van:

- Het monitoren van de uitbestedingspartijen via het laten uitvoeren van periodieke audits bij de uitbestedingspartij of te laten rapporteren over de stand van zaken met betrekking tot de aanbevolen verbeteringen in de ISAE 3402 verklaring of een daarmee vergelijkbare verklaring, waarbij onder-uitbestedingen binnen de scope vallen;
- Maandelijkse en kwartaalrapportages van de uitbestedingspartij, waarin naast de gebruikelijke informatie ook wordt gerapporteerd over klachten, incidenten en uitzonderingen;
- Ten minste een rapportage per jaar door de uitbestedingspartij opgesteld, waarin gerapporteerd wordt over de niet-financiële risico's, waaronder integriteitsrisico's.
- Het actuariële rapport van de certificerend actuaire van SPKB;
- Rapportages van de accountant van SPKB;
- Periodiek overleg met de uitvoerder over de uitvoering van de (bijgestelde) processen;
- Jaarlijkse evaluatie bij voorkeur aan de hand van een standaard evaluatieformulier.

Bovengenoemde rapportages en verslagen worden ter bespreking aan het Bestuur voorgelegd.

Risicoparagraaf

Inrichting integraal risicomanagement

Risicomanagement is binnen Pensioenfonds van de KAS BANK een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering, en vormt de basis voor de besluitvorming en uitvoering op zowel strategisch als operationeel niveau. Het effectief beheersen van risico's draagt bij aan de realisatie van de doelstellingen van het fonds.

Het fonds hanteert voor de sturing op doelstellingen en daaraan gerelateerde risico's een integrale risicomanagement aanpak. Deze aanpak draagt bij aan een beheerste en integere bedrijfsvoering binnen het fonds. De inrichting van het integraal risicomanagement in het IRM-beleid vastgelegd.

Het integraal risicomanagement van het fonds is gebaseerd op een aantal uitgangspunten:

- Uitgangspunt 1: Het Bestuur hanteert een integrale risicobenadering.
- Uitgangspunt 2: Het Bestuur bevordert en borgt de risicocultuur binnen het pensioenfonds.
- Uitgangspunt 3: Het Bestuur geeft extra aandacht aan de risicomanagementprocessen van de partijen waaraan activiteiten zijn uitbesteed.
- Uitgangspunt 4: Een governance dat gebaseerd is op onafhankelijkheid is ondersteunend aan het Bestuur om de eindverantwoordelijkheid te kunnen nemen over risicomanagement.

Risicogovernance

Het risicomanagement is ingericht volgens het 'Three Lines'- model. Het fonds vult dit als volgt in:

De eerste lijn wordt gevormd door het Bestuur en de bestuurscommissies. Het Bestuur is beleidsbepalend en draagt de eindverantwoordelijkheid voor het risicomanagement. De bestuurscommissies hebben een uitvoerende en monitorende verantwoordelijkheid voor het risicobeheer.

De tweede lijn wordt gevormd door de sleutelfuncties Risicobeheer, de Actuariële Functie, de Compliance Officer en de Data privacy officer. De sleutelfunctie Risicobeheer heeft een toetsende, onderzoekende, en adviserende rol richting de bestuurscommissies en het Bestuur. De sleutelfunctiehouder rapporteert materiële bevindingen en aanbevelingen m.b.t. het risicomanagement aan het

Bestuur. Het fonds heeft de sleutelfunctie Actuariële Functie uitbesteed aan de certificerend actuaris. De sleutelfunctie Actuariële Functie toetst het proces dat moet leiden tot een juiste en volledige pensioenvoorziening gedurende het jaar. De Compliance Officer is verantwoordelijk voor het stimuleren van en toezien op naleving van geldende maatschappelijke normen en wettelijke en interne regels. De Data Privacy Officer ziet toe op de naleving van de data privacy wetgeving (AVG).

De derde lijn wordt gevormd door de sleutelfunctie Interne Audit. Het houderschap van de sleutelfunctie Interne Audit is belegd bij een bestuurslid. De vervuller is een externe deskundige. De derde lijn toetst of het risicomanagement in de eerste en de tweede lijn volgens het vastgestelde beleid van het fonds wordt uitgeoefend.

Risicomanagementstrategie en beleid

De missie, visie en de strategische doelstellingen van het Pensioenfonds enerzijds en de risicobereidheid van het Bestuur anderzijds zijn kader stellend voor het managen van risico's.

Het Bestuur heeft op basis van de missie en visie van het fonds strategische doelstellingen vastgesteld op het terrein van financieel beleid en optimale dienstverlening. Daarnaast heeft het Bestuur de risicobereidheid vastgesteld. De risicobereidheid is de mate van risico die het Bestuur bereid is te nemen in het nastreven van zijn doelstellingen. De afweging tussen het beperken en bewust lopen van risico's is derhalve gebaseerd op de doelstellingen enerzijds, en de risicobereidheid van het Bestuur anderzijds.

De algemene risicohouding van het Pensioenfonds kan getypeerd worden als gebalanceerd - Kritisch. Deze risicohouding is gekenmerkt door de wens om per situatie de mate van blootstelling aan risico's en het rendement tegen elkaar af te wegen.

Het fonds onderscheidt een financieel domein en niet-financiële domeinen.

- Besturingsfilosofie: Dit gaat over de besturing van de organisatie, waarbij gedrag, leiderschap, houding, cultuur en governance belangrijke elementen zijn. De risicohouding hierbij is gebalanceerd-opportuun.
- Reputatiemanagement: De kern betreft hier draagvlak, communicatie en stakeholdermanagement. Dit valt uiteen in onder meer compliance, integriteit, imago en identiteit. De risicohouding hierbij is gebalanceerd-kritisch.
- Kapitaalmanagement: Dit betreft de financiële huishouding van het fonds. Hierbij valt te denken aan onder andere weerstandsvermogen, liquiditeit, vermogensbeheer, balansmanagement, kosten en begroting. De risicohouding hierbij is gebalanceerd-kritisch.
- Uitvoering en processen: Dit gaat over de wijze waarop de uitvoering in de gehele keten is georganiseerd. De risicohouding hierbij is gebalanceerd-kritisch.
- Technologie en innovatie: Gaat over de strategische inzet en de mate van innovatie en om het beheer van de technologie die het fonds gebruikt, het beheer van de datakwaliteit en cyberweerbaarheid. De risicohouding hierbij is kritisch.

De domeinen Uitvoering, Technologie, Besturing en Reputatie zijn richtinggevend aan de besluitvoering en uitvoering. De lage risicobereidheid vertaalt zich in het nastreven van een zo foutloze mogelijke en betrouwbare uitvoering en verantwoording daarover in verhouding tot de kosten die hiervoor gemaakt kunnen worden. Het fonds stelt hoge eisen aan de uitbestedingspartijen en ziet daarop toe. Het Bestuur is zich er echter ook van bewust dat als er gestreefd wordt naar een zeer lage risicohouding (totaal geen fouten), de kosten hiervan buitenproportioneel zijn voor de omvang van het fonds.

Bij het behalen van de financiële doelstellingen zoekt het Bestuur steeds naar optimale balans tussen (verwachte) rendementen, risico's, kosten en duurzaamheid. Deze risicobereidheid vertaalt zich naar een gebalanceerd strategisch beleggingsbeleid. Bij de totstandkoming van dit beleid kent het pensioenfonds zowel een korte- als langetermijnrisicohouding.

Kortetermijnrisicohouding

De kortetermijnrisicohouding wordt gemeten aan de hand van de vereiste dekkingsgraad met bijbehorende bandbreedtes. Indien op enig moment de daadwerkelijke vereiste dekkingsgraad zich buiten deze bandbreedtes bevindt, is dit een eerste indicatie dat het

gevoerde beleid niet in lijn is met de doelstellingen van het fonds. Het fonds heeft de risicohouding voor de korte termijn vastgesteld op een vereiste dekkingsgraad tussen de 111% en 119%. Gedurende 2025 heeft de daadwerkelijke vereiste dekkingsgraad (VEV) binnen deze bandbreedtes gelegen en heeft het fonds haar beleid niet hoeven aanpassen.

Langetermijnrisicohouding

De langetermijnrisicohouding komt tot uitdrukking in de jaarlijks terugkerende haalbaarheidstoets. De belangrijkste uitkomst waarnaar in de haalbaarheidstoets gekeken wordt, is het pensioenresultaat. Het pensioenresultaat is een maatstaf voor koopkrachtbehoud. Conform de risicobereidheid van het fonds heeft het Bestuur een pensioenresultaat en ondergrenzen vanuit verschillende scenario's gedefinieerd die aansluiten op de lange termijn risicohouding van het fonds. Het pensioenresultaat en ondergrenzen zijn door het Bestuur vastgesteld en vastgelegd in de ABTN vanuit de volgende drie situaties:

- de situatie dat het fonds precies beschikt over het vereist eigen vermogen;
- de situatie dat het fonds precies beschikt over de feitelijke dekkingsgraad;
- de situatie van een slechtweerscenario van de feitelijke dekkingsgraad.

Risicomanagement processen

De integrale risicomanagement processen zijn onderdeel van de strategische en operationele bedrijfsvoering van het fonds en passend bij de inrichting van de organisatie en de governance.

Deze risicomanagement processen worden continu doorlopen, zodat op het gebied van risicomanagement een zelflerende en zelfsturende organisatie bestaat, die zich bewust is van de impact van de verschillende risico's en de onderlinge samenhang, alsook van de opties voor beheersing en de verschillende consequenties hiervan.

Het fonds maakt onderscheid tussen strategische en operationele risico's. Strategische risico's betreffen de risico's die het realiseren van de strategische doelstellingen van het fonds in de weg kunnen staan. Operationele risico's kunnen het nakomen van de operationele doelstellingen van het fonds in de weg staan. Binnen de operationele risico's wordt onderscheid gemaakt tussen de financiële risico's en de niet-financiële risico's.

Financiële risico's	Definitie
Renterisico (S1)	Het fonds is gevoelig voor wijzigingen in de rente omdat de rentegevoeligheid van de beleggingen en de rentegevoeligheid van de verplichtingen niet gelijk zijn (de zogenaamde duration mismatch).
Marktrisico (S2, S4)	Het fonds loopt het risico dat door de ontwikkeling van marktprijzen (veroorzaakt door factoren die samenhangen met een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren) waardewijzigingen plaatsvinden.
Valutarisico (S3)	Het fonds belegt in buitenlandse waardepapieren, waardoor het fonds gevoelig is voor koersschommelingen van de betreffende valuta ten opzichte van de euro.
Kredietrisico (S5)	Het fonds loopt het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissementen, betalingsonmacht of kredietverslechtering van tegenpartijen.
Verzekeringstechnisch risico (S6)	Het risico dat het fonds loopt met haar deelnemers op het gebied van sterfte en arbeidsongeschiktheid.
Liquiditeitsrisico (S7)	Het risico voor het fonds dat er onvoldoende liquide middelen beschikbaar zijn om op korte termijn aan de verplichtingen te kunnen voldoen en/ of het verlies dat beleggingen niet snel verkocht kunnen worden.

Financiële risico's	Definitie
Concentratierisico (S8)	Het risico dat kan ontstaan bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen.
Operationeel risico (S9)	Het risico dat ontstaat als gevolg van het falen of tekortschieten van interne processen, menselijke en technische tekortkomingen en onverwachte externe gebeurtenissen.
Beleggingsrisico (S10)	De risico's die het fonds loopt binnen haar vastgoed- en aandelenportefeuille.

Niet-financiële risico's	Definitie
Besturing	Ziet toe op risico's m.b.t. governance, cultuur, compliance, & integriteit.
Uitvoering en processen	Ziet toe op risico's m.b.t. uitvoering en uitbesteding.
Technologie en innovatie	Ziet toe op risico's m.b.t. technologie en innovatie en cybersecurity.
Reputatie	Ziet toe op risico's m.b.t. draagvlak, communicatie, ESG & stakeholdermanagement.

Voornaamste risico's en onzekerheden van het fonds

Een van de grootste risico's voor het fonds, het kunnen blijven voldoen aan de strategische doelstellingen van het fonds, is met de besluitvorming rond de toekomst van het Pensioenfonds sterk verminderd. Echter omdat het Bestuur het doorgaan als zelfstandig pensioenfonds nog als terugvaloptie heeft op balansdatum, wordt er nog gekeken naar de ontwikkelingen en (opkomende) trends die zich in het pensioenlandschap afspelen.

Het fonds heeft eind 2024 een eigenrisicoboordeling (ERB) uitgevoerd die onder meer inzichtelijk maakt welke trends en ontwikkelingen de strategische doelstellingen van het fonds kunnen bedreigen. Naast de verplichte financiële risico's en klimaatrisico's, gaat de ERB in ieder op de toekomstbestendigheid van het fonds. De conclusies van de ERB zijn beschreven in het Hoofdstuk 'Governance'.

Als grootste risico voor het fonds, ziet het Bestuur de geopolitieke ontwikkelingen. De wereld is complex en fijngevoelig. Hiermee is een deel van het omgevingsrisico lastig te beheersen. Op een tal van deelonderwerpen maakt het Bestuur kwetsbaarheidsanalyses en impactanalyses. Daarnaast onderzoekt het bestuur of de huidige beleidsuitgangspunten van het fonds, nog solide en wendbaar genoeg zijn.

Het Bestuur voert jaarlijks een risicoanalyse uit op de operationele risico's. Dit betreffen zowel de financiële risico's als de niet-financiële risico's. In 2025 is deze risicoanalyse in lijn gebracht met het IRM-beleid. Bij deze risicoanalyse is extra aandacht besteed aan de analyse van de ESG-risico's en de IT-risico's. Met betrekking tot de ESG-risico's concludeert het bestuur dat de beheersmaatregelen voldoende werken om het netto risico binnen de risicohouding te laten vallen.

Vooruitblik 2026

Trends en Onzekerheden

Als bestuur volgen wij de ontwikkelingen in de maatschappij, het pensioenlandschap, de branche en ons eigen fonds nauwlettend. Deze onderwerpen staan regelmatig op de agenda van onze bestuursvergaderingen. De huidige ontwikkelingen bieden kansen, maar brengen ook onzekerheden met zich mee. Voor 2026 zien wij een aantal belangrijke trends en uitdagingen voor ogen.

Geopolitieke Situatie

De wereldwijde stabiliteit wordt momenteel onder druk gezet door verschillende conflicten. De oorlog in Oekraïne duurt inmiddels ruim vier jaar voort, terwijl het conflict tussen Iran, Israël en de Verenigde Staten verder escaleert. In de regio rond de Perzische Golf neemt de onrust toe. Bovendien bestaat het risico dat acties van politieke wereldleiders tot verdere escalatie leiden.

Deze conflicten hebben niet alleen humanitaire gevolgen, maar beïnvloeden ook de economie en financiële markten aanzienlijk.

Ook in Nederland is de politieke situatie fragiel, met een minderheidsregering.

Het bestuur volgt deze ontwikkelingen op de voet en anticipeert hierop waar nodig.

Ontwikkelingen bij CACEIS Bank Netherlands Branch

De ontwikkelingen bij CACEIS Bank Netherlands Branch verlopen in een snel tempo, zowel op nationaal als internationaal niveau. Om concurrerend te kunnen blijven wordt de wijze van dienstverlening geëvalueerd. Hierbij wordt gekeken op welk niveau van de internationale organisatie werkzaamheden kunnen plaatsvinden. Daarnaast gaat steeds meer gebruik gemaakt worden van AI. Dit kan gevolgen hebben voor de productontwikkeling en werkzaamheden binnen CBNB in de komende jaren. Omdat dit toch ook de (gewezen) deelnemers van het fonds betreft, volgt het bestuur deze ontwikkelingen nauwlettend.

Conclusie

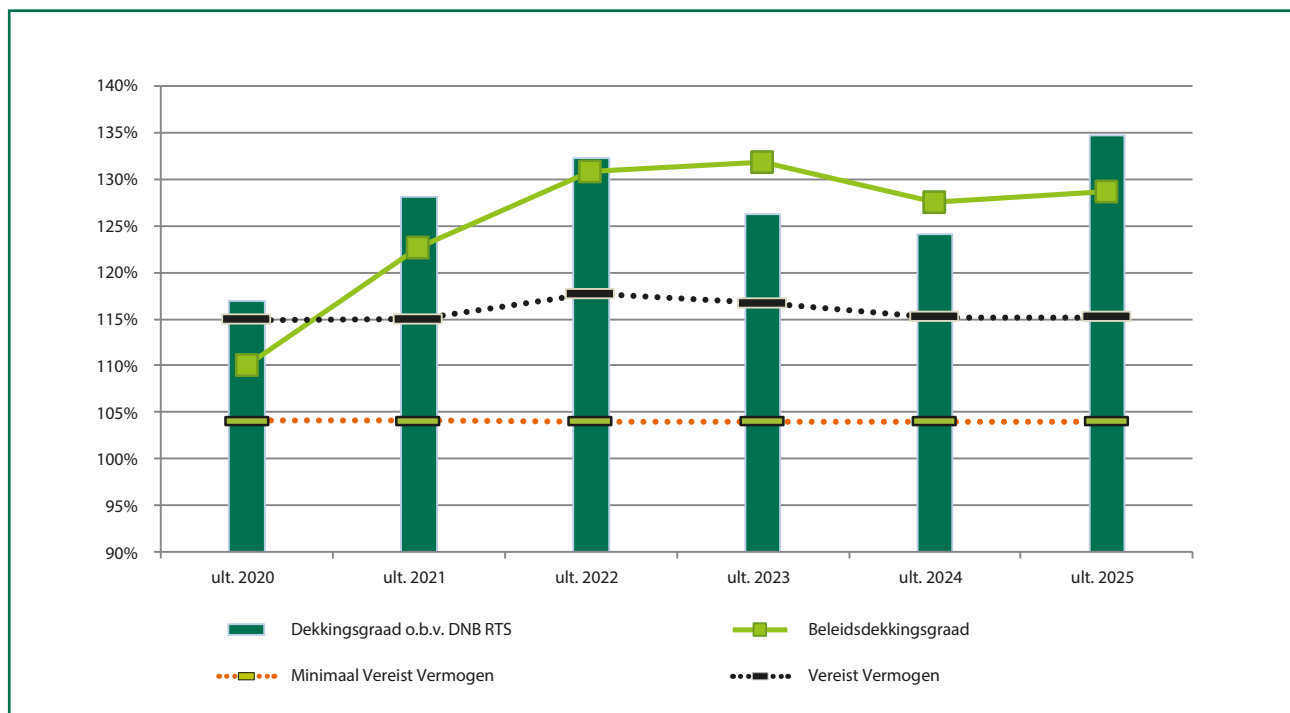
Al met al zal 2026 een jaar van grote impact en veranderingen worden, zowel voor het fonds als voor haar deelnemers.

Actuariële paragraaf

Financiële positie

De dekkingsgraad op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur (hierna: dekkingsgraad) wordt gedefinieerd als de waarde van de beleggingen gedeeld door de totale technische voorzieningen (hierna: TV).

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van het verloop over de afgelopen jaren van de dekkingsgraden en het (Minimaal) Vereist Vermogen.

De dekkingsgraad van het pensioenfonds is gestegen van 124,1% per 31 december 2024 naar 134,7% per 31 december 2025. De beleidsdekkingsgraad (twaalfmaands gemiddelde dekkingsgraad) bedraagt ultimo 2025 128,7%. Getoetst aan de beleidsdekkingsgraad, was het op basis van het FTK gedefinieerde Minimaal Vereist Vermogen (104,0%) voor nominale pensioenaanspraken hiermee per 31 december 2025 aanwezig. Het Vereist Vermogen (115,2%) (ook wel 'vereiste dekkingsgraad') was per 31 december 2025 hiermee tevens aanwezig.

Voor het oordeel over de vermogenspositie en de toereikendheid van de technische voorzieningen wordt verwezen naar het oordeel van de certificerend actuaaris in de actuariële verklaring.

Resultaat

Het resultaat van het pensioenfonds toonde in 2025 een positief saldo van € 16.799.000, volgend op een negatief resultaat over 2024 van -/- € 1.913.000. Het resultaat op beleggingen, inclusief wijziging rentetermijnstructuur (hierna: RTS), is doorgaans de meest significante (en volatiele) post in de bepaling van het jaarresultaat. In 2025 bedraagt dit beleggingsresultaat € 25.683.000. Als gevolg van de gestegen rente voor waardering van de technische voorzieningen daalde de waarde van de technische voorzieningen, wat het beleggingsresultaat positief beïnvloedde. Ook de winst op zakelijke waarden had een positief effect op het beleggingsresultaat. De afdekking van het renterisico had een negatieve invloed. Uiteindelijk resulteerde een positief beleggingsresultaat.

Het meest significante resultaat in 2025 was hierdoor het beleggingsresultaat.

In onderstaand overzicht is de actuariële analyse van het saldo van baten en lasten (x € 1.000) opgenomen:

	2025	2024
Actuariële analyse van het saldo		
Beleggingsresultaat (inclusief wijziging RTS)	25.683	8.131
Toeslagverlening	-7.010	-8.382
Sterfte	493	-416
Arbeidsongeschiktheid	-209	16
Kosten	-899	-745
Mutaties / diversen	182	184
Wijziging actuariële grondslagen	-1.441	-701
Totaal saldo van baten en lasten	16.799	-1.913

Technische voorzieningen

De totale technische voorzieningen (TV) zijn per 31 december als volgt vastgesteld (x € 1.000):

	2025	2024
Technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds (exclusief excassokosten)	239.315	279.195
Voorziening excassokosten	8.647	8.406
Totale technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds	247.962	287.601
Technische voorzieningen voor risico van de herverzekeraar	883	996
Totale technische voorzieningen (TV)	248.845	288.597

De TV per 31 december 2025 zijn gewaardeerd op basis van de RTS die door DNB per deze datum is gepubliceerd.

De TV zijn vastgesteld als contante waarde van de opgebouwde aanspraken. Voor (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte deelnemers is de vaststelling gebaseerd op de in uitzicht gestelde pensioenaanspraken.

In de TV is tevens begrepen de TV voor toekomstige uitkeringen voor niet opgevraagde pensioenen, zijnde € 387.000. Het bedrag aan niet gedane uitkeringen in verband met niet opgevraagde pensioenen tot ultimo 2025 bedraagt € 378.000 waarvan € 340.000 betrekking heeft op drie gepensioneerden die meer dan vijf jaar onvindbaar zijn. Voor de niet gedane uitkeringen wordt een voorziening getroffen als er sprake is van een significante impact. Dit wordt jaarlijks gemonitord. Het Bestuur heeft beoordeeld dat er per 31 december 2025 geen sprake is van een significante impact en er hoeft dus voor 2025 geen aparte voorziening te worden opgenomen.

Gebeurtenissen na Balansdatum

Besluit Collectieve Waardeoverdracht in het kader van liquidatie

Daar waar gedurende 2025 nog werd gesproken over een toekomstverkenning, een beoogde keuze voor een APF, exclusieve gesprekken voor met DNA en een terugvaloptie om als zelfstandig pensioenfonds verder te gaan, heeft het Bestuur inmiddels een besluit genomen.

Op 25 februari 2026 neemt het Bestuur van de Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK het besluit onder voorwaarde om:

1. PF Kas Bank te liquideren; en
2. in het kader van de liquidatie conform artikel 84 Pw een collectieve waardeoverdracht (CWO) uit te voeren naar de eigen collectiviteitskring KAS BANK bij De Nationale APF.

Hierbij gelden de volgende ontbindende voorwaarden:

- a. DNB legt een blijvend verbod tot waardeoverdracht op conform het bepaalde in artikel 84 Pw;
- b. DNB verbindt aan de goedkeuring (althans het niet opleggen van een verbod) één of meerdere voorwaarden, waaraan Pensioenfonds KAS BANK en/of DNAPF niet kunnen voldoen. Het bestuur is voornemens om per 1 oktober 2026 tot ontbinding van de Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK over te gaan. In het kader van deze liquidatie draagt het bestuur de tot en met 30 september 2026 opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten in de pensioenregeling van Pensioenfonds KAS BANK over aan de eigen collectiviteitskring KAS BANK bij DNA, waarbij DNA de Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK vrijwaart van claims met betrekking tot de overgedragen pensioenverplichtingen.

Deze overdracht is inclusief de eventuele niet uit de administratie van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK blijvende pensioenaanspraken ('onbekende pensioenaanspraken') waarvoor de werkgever een vrijwaringsverklaring zal afgeven.

Het besluit is genomen met inachtneming van artikel 17 van de Statuten van het fonds en de toepasselijke wetgeving.

Het voltallige Bestuur wordt benoemd als vereffenaars en zijn belast met het uitvoeren van de liquidatie. Conform de statuten van het fonds zal aan het batig saldo van de liquidatie door het bestuur een zodanige bestemming worden gegeven, als het bestuur meent, dat het meest overeenkomst met het doel van het fonds.

Met ingang van 25 februari is de Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK dan ook in liquidatie en zijn de bestuursleden vereffenaars.

Onderdeel van de besluitvorming betrof de onderbouwing van de evenwichtigheid van het besluit voor alle stakeholders.

Uit de kwantitatieve en kwalitatieve criteria die het Bestuur vooraf had gesteld, blijkt dat de keuze voor DNA voldoet aan de voorwaarden voor evenwichtigheid:

- Geen van de deelnemersgroepen wordt op voorhand benadeeld, bij een keuze voor DNA;
- In relatie tot de verzekeraarsoptie heeft het bestuur gemeend dat het toeslagaanbod niet in verhouding staat tot wat het fonds jaarlijks zelf kan toekennen dan wel tot datgene wat bij een APF kan worden toegekend. Dat ligt vele basispunten hoger. Overdracht naar een verzekeraar wordt daarom niet in het belang van de deelnemers geacht.
- Door de keuze van het bestuur voor DNA waarbij op korte termijn overgegaan wordt onder FTK, maar deelpopulaties in een latere fase andere keuzes kunnen maken, moeten de deelnemers zich in deze keuze kunnen vinden.
- Door de collectieve uitkeringsfase die DNA biedt, zijn de gepensioneerden en de deelnemers vlak voor pensioendatum beschermd en bij keuze voor een variabele uitkering lijkt dit hetzelfde als onder het FTK.
- De CWO zal onder het FTK gedaan worden. Met de keuze voor een DNA sluit het Bestuur de mogelijkheid om later alsnog in te varen niet uit en staat de afweging FPR of FTK voor de toekomst nog open.

Op 16 maart 2026 hebben de vereffenaars de melding van de CWO in het kader van de liquidatie aan DNB gedaan. Op het moment van ondertekenen van dit jaarverslag is de beoordelingsperiode van DNB nog niet verlopen.

Daarnaast heeft het Bestuur op 16 maart 2026 de inschrijving van de Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK in liquidatie bij de Kamer van Koophandel gedaan.

Met de werkgever zijn gesprekken gaande om alle openstaande zaken prudent af te ronden.

Vorbereiding overgang naar DNA

Op 9 maart 2026 zijn alle afspraken tussen het Pensioenfonds en DNA vastgelegd in een CWO-overeenkomst. Samen met DNA is in verschillende werkgroepen de overgang van het Pensioenfonds naar de Eigen kring bij DNA voorbereid.

Hiervoor is een projectplanning en een Risico self assessment opgesteld.

Het huidige bestuur (vereffenaars) van het Pensioenfonds worden benoemd als leden van het Belanghebbendenorgaan van de Eigen kring KAS BANK bij DNA.

Overgang naar Wtp

Sociale partners (CBNB en de ondernemingsraad) wilden in 2025 nog de mogelijkheid tot overgang naar het nieuwe pensioenstelsel als optie oplaten. Inmiddels zijn sociale partners in een transitieplan overeengekomen dat de opgebouwde aanspraken en rechten worden ingevaren in een Flexibele premieregeling met een beperkte risicoreserve. Het Pensioenfonds is hierover geïnformeerd, maar is verder niet betrokken bij de beoordeling van het verzoek tot invaren. Beoogd is om per 1 oktober 2027 vanuit de Eigen kring KAS BANK in te varen in de nieuwe pensioenregeling.

Vanwege de planning heeft het Pensioenfonds zijn medewerking verleend aan de uitvoering van het verplichte risicopreferentienonderzoek en het onderzoek datakwaliteit.

Aanpassing Voorziening toekomstige uitvoeringskosten

In het kader van de CWO en de liquidatie van het fonds heeft het bestuur op 11 december 2025 besloten om de opslag toekomstige uitvoeringskosten per 31 december 2025 te verhogen naar 3,6% van de huidige technische voorziening in euro's. Hiermee is de voorziening voldoende om het fonds over te brengen naar DNA, de liquidatie van het fonds af te wikkelen en de meerkosten voor het voeren van het fonds in eigen beheer gedurende één jaar. De actuaris van DNA heeft vastgesteld dat met de verhoging de opslag excasso minimaal gelijk is aan de (verwachte) excasso-opslag van de eigen kring binnen DNA, inclusief de bijdrage aan het weerstandvermogen van DNA van 0,2% van het vermogen).

Vastgesteld te Amsterdam, 22 juni 2026

Vereffenaars Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK in liquidatie:

Pieter van der Wal, voorzitter

Jan Voskuilen, vice-voorzitter

- niet ondertekend wegens overlijden op 30 mei 2026

Pol de Jaeger, secretaris

Larissa Gabriëlse

Geert Jan Kremer

Wijnanda Rutten

Visitatiecommissie

Rapport visitatie Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK 2025

19 mei 2026

1. Inleiding

Zoals opgenomen in de statuten van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK (hierna: "het fonds") is het intern toezicht bij het fonds ingericht door middel van een visitatiecommissie (hierna: "VC"). De VC brengt een rapport van bevindingen uit aan het bestuur en verantwoordt zich over de uitvoering van haar taken aan het verantwoordingsorgaan. De VC bestaat uit Anne Wensink (voorzitter), Mechteld Hendriks en Rob van Leeuwen.

De wettelijke taakopdracht voor de VC is toezicht houden op het bestuursbeleid en de algemene gang van zaken in het pensioenfonds gedurende het kalenderjaar, in dit geval 2025. Daarnaast ziet de VC ten minste toe op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De VC betreft de Code Pensioenfonds bij zijn taak. Naast vergaderstukken en fondsdocumenten baseert de VC zich op gesprekken met het bestuur, sleutelfunctiehouders en het verantwoordingsorgaan. De peildatum van dit rapport is 24 maart 2026.

2. Samenvatting

In de afgelopen jaren heeft het bestuur uitgebreid verschillende scenario's onderzocht waar de aanspraken en rechten van deelnemers en gepensioneerden het beste kunnen worden ondergebracht. In 2025 was de intensiteit van deze zoektocht hoog. Begin 2026 heeft het bestuur besloten tot opheffing van het pensioenfonds met een gelijktijdige collectieve waardeoverdracht (CWO) naar het algemeen pensioenfonds De Nationale APF (DNAPF).

Het bestuur heeft het momentum dat vorig jaar ontstond een goed vervolg gegeven. Het door het bestuur opgestelde verantwoordingsdocument is uitgebreid en ziet er goed uit. De VC acht het besluit om tot liquidatie over te gaan met een CWO naar DNAPF navolgbaar en begrijpelijk.

Gezien de omstandigheden heeft de VC zich voornamelijk gericht op het toekomstdossier van het fonds ('change'). De VC heeft vastgesteld dat de dagelijkse gang van zaken ('run') voldoet aan de gestelde normen. Verschillende opmerkingen en aanbevelingen zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

3. Bevindingen en aanbevelingen

De VC licht zijn bevindingen toe aan de hand van een normenkader waarin de verschillende onderwerpen en beleidsterreinen aan bod komen. De normen met als onderwerp toekomst en risicomanagement worden uitgelicht, de overige normen zijn opgenomen in de bijlage.

a) Toekomstdossier en algemene stand van zaken

Norm: Het bestuur van het fonds geeft zo goed mogelijk uitvoering aan de pensioenregeling. Daartoe zijn de doelstellingen van het fonds en de gehanteerde uitgangspunten (in overleg met andere organen) vastgesteld. Tevens heeft het bestuur een visie op een toekomstbestendige uitvoering. Het beleid van het bestuur en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen zijn voldoende kenbaar.

Zoals genoemd heeft het bestuur besloten tot liquidatie van het pensioenfonds met een gelijktijdige CWO naar DNAPF. Het bestuur heeft de onderbouwing van dit besluit uitgebreid vastgelegd in een verantwoordingsdocument. Daarnaast zijn risicoanalyses opgesteld en plannen van aanpak uitgewerkt. Voorafgaand aan het definitieve besluit is de VC in de gelegenheid gesteld om een oordeel te geven over de voorgenomen besluitvorming. Een weerslag van dit oordeel is in deze paragraaf opgenomen.

De VC acht de besluitvorming navolgbaar en begrijpelijk. In de afgelopen jaren heeft de VC op verschillende momenten geadviseerd om een strategische risicoanalyse uit te voeren in combinatie met het uitwerken van toekomstscenario's. Dit had het verantwoordingsdocument nog completer kunnen maken. De VC constateert echter ook dat de belangrijkste elementen een plek hebben gevonden in de eindrapportage.

Uit het verantwoordingsdocument blijkt dat het pensioenresultaat in het nieuwe stelsel substantieel hoger is dan onder het FTK. Het is in het belang van de deelnemer (incl. pensioengerechtigden) om zo snel als beheerst mogelijk over te gaan naar de Wtp. Hoewel dit straks geen verantwoordelijkheid meer is voor het bestuur van het fonds, maar voor DNAPF heeft de VC het bestuur opgeroepen om al het mogelijke te doen (binnen haar macht) wat een snelle overgang naar de Wtp bespoedigt. Wij zien dat het bestuur hiertoe verschillende acties onderneemt, denk bijvoorbeeld aan het uitvoeren van een breed datakwaliteitsonderzoek alsmede het uitvoeren van een risicopreferentieonderzoek onder deelnemers.

Recentelijk is de relatie met de werkgever verbeterd waarbij voor de openstaande discussiepunten oplossingen lijken te zijn gevonden. De VC onderkent de inspanningen die het bestuur op dit terrein heeft geleverd en die tot resultaat hebben geleid. Het is onverminderd van belang om de verbeterde relatie te onderhouden en de discussiepunten ook formeel af te ronden in een overeenkomst.

De ervaring leert dat de periode na indiening bij DNB van het liquidatiedossier vragen van DNB kunnen volgen alsook dat er 'unknown unknowns' boven tafel komen die aandacht en energie vergen om deze weg te werken. Er is een projectorganisatie ingericht met verschillende werkgroepen. Het bestuur moet rekening houden met een intensieve periode..

Aanbevelingen

- i) Geef de komende periode de hoogste prioriteit aan het realiseren van de CWO op de beoogde datum. Wees voorbereid op 'unknown unknowns' die de nodige aandacht en energie vergen.
- ii) Doe al dat (binnen de macht van het bestuur) mogelijk is om een toekomstige overgang naar de Wtp conform planning te realiseren.
- iii) Formaliseer afspraken met werkgever over de resterende discussiepunten en blijf werken aan een goede relatie met sociale partners.

b) Risicomanagement

Norm: De organisatorische opzet van het risicomanagement is adequaat. In de besluitvorming is zichtbaar dat het bestuur expliciet rekening houdt met de acht door het bestuur vastgestelde beleidsuitgangspunten voor het risicomanagementbeleid. Ook stelt het pensioenfonds de risicohouding na overleg met de sociale partners en in overleg met het verantwoordingsorgaan vast en is de risicohouding consistent verwerkt in de risicobeheersing.

In de afgelopen jaren was de uitvoering van het risicomanagement een belangrijk aandachtspunt voor de VC. In 2024 heeft het bestuur acties ondernomen om het risicobeheer te versterken. In onze rapportage van vorig jaar schreven we dat de zichtbaarheid van de risicomanagementfunctie kon worden vergroot. De VC ziet dat dit navolging heeft gekregen. De inbreng van de sleutelfunctiehouder risicobeheer is op verschillende onderwerpen zichtbaar, onder meer aan de hand van verschillende opinies. Het risicobeheer is daarmee op voldoende niveau gebracht.

Net als vorig jaar adviseert de VC het uitvoeren van een pre mortem risicoanalyse. Dit is een methode waarbij een team zich voorstelt dat een project of organisatie is mislukt, en vervolgens terugwerkt om te bepalen wat mogelijk tot deze mislukking heeft geleid. Het doel is om potentiële obstakels te identificeren en een plan te maken om deze te voorkomen, waardoor de kans op succes wordt vergroot. Het is aan te bevelen deze analyse op onderdelen gezamenlijk met DNAPF uit te voeren, specifiek gericht op de CWO.

Aanbevelingen

- iv) Voer een pre mortem risicoanalyse uit op de aanstaande liquidatie en CWO. Loop daarbij alle denkbare elementen langs, bijvoorbeeld met behulp van de SCOPAFIJTH-methodiek.

c) Overig

In 2025 ging de meeste tijd en energie van het bestuur begrijpelijkerwijs uit naar het toekomstdossier ('change'). De VC stelt vast dat ondanks deze intensieve periode de normale gang van zaken (de 'run') adequaat is uitgevoerd. Er wordt gewerkt aan beleidsvorming, er vinden evaluaties plaats, er wordt gewerkt met voorleggers en notulen worden vlot opgesteld.

De VC stelt vast dat om de grote hoeveelheden informatie te verwerken het bestuur soms gebruik maakt van kunstmatige intelligentie (AI). De VC roept op om hiermee zeer terughoudend te zijn aangezien het fonds geen eigen AI-omgeving heeft noch een eigen AI-beleid. Voorkomen moet worden dat AI-modellen worden gevoed met niet-publieke informatie over het fonds.

Aanbevelingen

- v) Wees zeer terughoudend en behoedzaam met het gebruik van AI voor het verwerken van niet-publieke informatie over het fonds.

4. Bijlage overige bevindingen

Governance	
Norm	Het bestuursmodel is passend voor het fonds en functioneert. Hierbij is de structuur van het fonds zodanig dat goede besturing bij voortduring is geborgd. Voorts zijn de individuele bestuursleden en het bestuur als geheel voldoende geschikt, wordt er rekening gehouden met diversiteit en is er sprake te van een duidelijke verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
Observaties	De visitatiecommissie constateert dat de individuele bestuursleden en het bestuur als geheel voldoende geschikt zijn. Ook is er een duidelijke verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, waarover wordt nagedacht.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Beheerste en integere bedrijfsvoering	
Norm	Het bestuur bewaakt de beheerste bedrijfsvoering van het fonds. Het bestuur heeft een visie op de uitvoering van de activiteiten van het pensioenfonds (inclusief een aanvaardbaar niveau van de kosten) en heeft zicht op de uitbestedingsketen. Daarbij is het bestuur in control en worden partijen waar werkzaamheden aan worden uitbesteed op regelmatige basis geëvalueerd.
Observaties	De visitatiecommissie meent dat het bestuur een visie heeft op de uitvoering van activiteiten, zicht heeft op de uitbestedingsketen en bijstuurt waar nodig.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Financiële opzet	
Norm	Het fonds heeft een deugdelijke financiële opzet. De financiële opzet is zodanig dat de pensioenregeling ook op de lange termijn kan worden waargemaakt.
Observaties	Als gevolg van het opzeggen van de uitvoeringsovereenkomst door de werkgever ontvangt het fonds geen premie meer. Het fonds is in gesprek met de werkgever over een overeenkomst waarin verschillende financiële aspecten worden afgehecht.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Besluitvorming en evenwichtige belangenafweging	
Norm	De vergaderorde is passend en functioneert. Tevens is de besluitvorming afgewogen en transparant en is er sprake van een aantoonbare evenwichtige belangenafweging.
Observaties	De visitatiecommissie constateert dat het bestuur bij het nemen van beleidsbeslissingen de belangen van de verschillende partijen op een evenwichtige wijze afweegt.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Vermogensbeheer en balansmanagement	
Norm	De strategie en het beleid zijn onderbouwd, actueel en consistent met doelen en uitgangspunten. Het beleggingsbeleid is in overeenstemming met de ambitie van het fonds, de verplichtingen van het fonds en de vastgestelde risicohouding. In dit beleid is expliciet aandacht voor maatschappelijk verantwoord beleggen en het beleid wordt gemonitord.
Observaties	De visitatiecommissie constateert dat het fonds een actueel en onderbouwd beleggingsbeleid heeft dat wordt gemonitord. De portefeuille is overzichtelijk, de beheersing is gestructureerd.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Communicatie	
Norm	Het bestuur zorgt voor een adequaat communicatiebeleid en monitort de naleving hiervan. Het bestuur communiceert op transparante, begrijpelijke en pro-actieve manier met alle belanghebbenden over het beleid, de ontwikkelingen bij het fonds en de consequenties daarvan voor de belanghebbenden. Het bestuur meet de effectiviteit van de ingezette communicatiemiddelen periodiek.
Observaties	De visitatiecommissie stelt vast dat het bestuur voorbereidingen heeft getroffen op het gebied van communicatie ten behoeve van de waardeoverdracht.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Code pensioenfondsen	
Norm	Het bestuur leeft de normen van de Code Pensioenfondsen na, rapporteert zo nodig over normen of geeft gemotiveerd aan waarom van een norm wordt afgeweken.
Observaties	De visitatiecommissie constateert dat het bestuur een rapportage heeft opgesteld over de wijze waarop al dan niet voldaan wordt aan de Code Pensioenfondsen.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Opvolging aanbevelingen	
Norm	Het bestuur gaat adequaat om met opvolgingen van de aanbevelingen die het bestuur heeft ontvangen van de certificerend actuaris, de accountant, de sleutelfunctiehouders en de visitatiecommissie. Ook geeft het bestuur inzicht in de follow-up van deze aanbevelingen.
Observaties	Geen opmerkingen.
Aanbevelingen	Geen aanbevelingen.

Reactie Bestuur op het verslag van de Visitatiecommissie

Het bestuur dankt de visitatiecommissie voor het rapport van 19 mei 2026. Het bestuur kan zich vinden in de bevindingen en aanbevelingen.

Het bestuur zal opvolging geven aan de volgende aanbevelingen:

Toekomstdossier

De komende periode krijgt de realisatie van de CWO op de beoogde datum de hoogste prioriteit. Ook zal het bestuur daar waar van toepassing de nodige inspanningen leveren om de overgang naar de Wtp conform planning te faciliteren en zal het bestuur de verbeterde relatie met de werkgever consolideren door resterende discussiepunten formeel af te ronden.

Risicomanagement

Het bestuur zal een risicoanalyse uitvoeren op de aanstaande liquidatie en CWO, bij voorkeur in samenwerking met DNAPF.

AI-gebruik

Het bestuur zal behoedzaam omgaan met AI-toepassingen. Niet-publieke informatie zal alleen in niet publieke AI-systemen worden ingevoerd. Hierbij zal rekening worden gehouden met de geldende privacy- en beveiligingskaders.

Het bestuur stelt het op prijs dat de visitatiecommissie erkent dat de normale bedrijfsvoering ondanks de grote inspanningen op het toekomstdossier adequaat is voortgezet en dankt de visitatiecommissie nogmaals voor de waardevolle bijdrage en constructieve samenwerking.

Verantwoordingsorgaan

Verslag Verantwoordingsorgaan over het jaar 2025

1. Inleiding

Het Verantwoordingsorgaan (VO) maakt met dit verslag gebruik van haar bevoegdheid om een oordeel uit te spreken over het beleid van het bestuur, de wijze waarop het beleid is uitgevoerd en de keuzes van het bestuur over de toekomst van het fonds.

Het verantwoordingsorgaan (VO) heeft als hoofdtaken:

Het adviseren van het Bestuur over de in de pensioenwet opgenomen onderwerpen.

Het zorgdragen dat het Bestuur verantwoording aflegt over: het handelen van het Bestuur, het door het Bestuur uitgevoerde beleid en de beleidskeuzes over de toekomst.

Jaarlijks wordt hierover een oordeel uitgesproken met het verslag. Gedurende het jaar wordt het handelen van het Bestuur gevolgd. Indien nodig wordt toelichting gevraagd.

De vergaderingen en bijeenkomsten in 2025:

Het VO heeft in 2025 vier reguliere vergaderingen gehad en één sessie voor het jaarverslag. Daarnaast heeft het VO een opleidingsdag gevolgd en heeft er een zelfevaluatie plaatsgevonden.

Het VO heeft vier vergaderingen gehad met het Bestuur plus een ingelaste vergadering betreffende de toekomst van het pensioenfonds. Ook heeft er regelmatig overleg plaatsgevonden tussen de voorzitters van het VO en het Bestuur.

Er is verder tweemaal met de Visitatiecommissie gesproken.

Het VO heeft daarnaast een vergadering gehad met het bestuur over het deelnemersonderzoek.

Gedurende 2025 is het VO diverse malen door het Bestuur bijgepraat over het toekomstdossier van het fonds en is er twee keer geparticipeerd in overleggen met potentiële APF kandidaten.

Benoemingen:

Er hebben in 2025 geen benoemingen plaatsgevonden binnen de diverse organen betrokken bij het Pensioenfonds.

In 2025 heeft het VO geen advies uitgebracht.

De bronnen of uitgangspunten voor onze oordeelsvorming zijn geweest:

- Jaarverslag 2025 Stichting Pensioenfonds KAS BANK d.d. 22 juni 2026
- Het rapport van de Visitatiecommissie d.d. 19 mei 2026
- Het Accountantsverslag 2025 d.d. 22 juni 2026
- De compliance rapportage 2025 d.d. 18 februari 2026
- Het actuariel rapport d.d. 3 april 2026 CONCEPT
- SIRA rapportage 2025 d.d. 19 december 2025
- Bestuursverslagen, rapporten, bezoekverslagen en financiële informatie gedurende het jaar.

2. Oordeel

De normen vermeld in rapport van de VC worden als basis genomen voor ons oordeel. Ten aanzien van de (deel) onderwerpen waar de VC geen opmerkingen over heeft, is het uitgangspunt dat hierover dan een positief oordeel geldt.

Het oordeel van het VO is positief over het beleid van het bestuur, de wijze waarop het beleid is uitgevoerd en de behandeling van het toekomstdossier door het bestuur. Daarbij is het VO van mening dat het bestuur bij haar besluitvorming op evenwichtige wijze rekening heeft gehouden met de belanghebbenden van het fonds.

3. Bevindingen en aanbevelingen

De bevindingen en aanbevelingen van de VC worden door het VO onderschreven en overgenomen. Hierna worden alleen zaken opgenomen die het VO in aanvulling daarop wil benadrukken.

Wij hebben geconstateerd dat onze aanbeveling van vorig jaar betreffende het Risicomanagement en het Toekomstdossier opgevolgd zijn.

3.1 Toekomst

Over het toekomstdossier heeft, naar het oordeel van het VO, goed en uitgebreid overleg plaats gevonden en er zijn concrete stappen gezet. Het VO is door het bestuur meegenomen in het gehele selectieproces.

3.2 Financiële positie inclusief toeslag en indexatiebeleid

Het VO wil haar waardering uitspreken over het gehanteerde beleid van het bestuur bij de indexatie (2,45%) per 1 juli 2025 van de pensioenaanspraken; deze toeslag heeft een beperkte impact op de dekkingsgraad gehad.

3.3 Communicatie

Het uitgevoerde communicatiebeleid achten wij adequaat. Waardering spreekt het VO uit over de communicatie over de ontwikkelingen en toekomst van het fonds naar de deelnemers.

In 2026, het jaar van de collectieve waardeoverdracht, adviseert het VO om voldoende aandacht te blijven besteden aan de proactieve communicatie in begrijpelijke taal naar de deelnemers.

3.4 Governance (inclusief besluitvorming en evenwichtige belangenbehartiging)

Het VO constateert dat het bestuur bij besluiten evenwichtige belangenbehartiging toepast. Dit blijkt onder meer uit het toekomstdossier.

3.5 Risicomanagement en compliance (incl. Code Pensioenfondsen)

Het VO ziet een verbetering van het risicomanagement van het fonds en dit is daarmee op voldoende niveau gebracht.

4. Follow-up aanbevelingen vorig jaar

Het VO is van mening dat het Bestuur follow-up heeft gegeven aan de aanbevelingen die zijn gedaan voor 2025.

5. Terugblik en vooruitblik

Het VO kijkt positief terug op het functioneren van het bestuur en wil het bestuur bedanken voor de openheid en goede samenwerking in 2025.

Gezien de ontwikkelingen rondom de toekomst van het pensioenfonds in 2025 en de keuze voor een collectieve waardeoverdracht in 2026 naar De Nationale APF (DNA) verwachten wij dat het toekomstdossier en de communicatie hieromtrent een prominente rol houden in 2026.

Wij hechten veel waarde aan de voortgezette constructieve samenwerking met het bestuur in de komende periode.

Reactie Bestuur op het verslag van het Verantwoordingsorgaan

Het Bestuur van Stichting Pensioenfonds KAS BANK heeft met waardering kennisgenomen van het verslag en het positieve oordeel van het Verantwoordingsorgaan (VO) over het jaar 2025. Wij stellen het vertrouwen dat het VO uitspreekt in het gevoerde beleid, de uitvoering daarvan en de wijze waarop wij de belangen van alle belanghebbenden hebben afgewogen, zeer op prijs.

Wij herkennen ons in de constatering dat in 2025 intensief en constructief overleg heeft plaatsgevonden over het toekomstdossier en de selectie van een passende APF oplossing. Het Bestuur hecht eraan het VO tijdig en transparant te betrekken bij dit proces en dankt het VO voor de actieve bijdrage.

Met betrekking tot de financiële positie en het indexatiebeleid waarderen wij de positieve waardering van het VO voor de indexatie per 1 juli 2025 (2,45%), die tot stand is gekomen na zorgvuldige afweging van de impact op de dekkingsgraad en de belangen van de deelnemers.

Het Bestuur is verheugd dat het VO het communicatiebeleid als adequaat beschouwt, in het bijzonder rond de toekomst van het fonds. In 2026, het jaar van de collectieve waardeoverdracht naar De Nationale APF (DNA), blijft heldere, tijdige en begrijpelijke communicatie een speerpunt.

Wij zijn daarnaast tevreden met de positieve beoordeling van de governance, de evenwichtige belangenbehartiging en de verbeterde inrichting van het risicomanagement. De aanbevelingen van de Visitatiecommissie, die door het VO worden onderschreven, nemen wij mee in de verdere versterking van de interne beheersing.

Tot slot dankt het Bestuur het VO voor de constructieve samenwerking en de open dialoog in 2025. Wij zien ernaar uit deze samenwerking in 2026 voort te zetten bij de verdere uitwerking van het toekomstdossier en de collectieve waardeoverdracht.

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na bestemming saldo van baten en lasten; in duizenden euro)

Activa	2025	2024
Beleggingen voor risico pensioenfondsen [1]		
Vastgoedbeleggingen	-	2.801
Aandelen	108.560	105.266
Vastrentende waarden	223.381	246.706
Derivaten	326	4.834
	332.267	359.607
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen [2]	883	996
Vorderingen en overlopende activa [3]	2.092	2.420
Overige activa		
Liquide middelen [4]	2.663	2.996
Totaal activa	337.905	366.019

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2025	2024
Stichtingskapitaal en reserves [5]	86.357	69.558
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds [6]		
Voorziening pensioenverplichtingen	239.315	279.195
Voorziening operationele kosten	8.647	8.406
	247.962	287.601
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen [7]	883	996
Beleggingen voor risico pensioenfonds [1]		
Derivaten	1.558	2.197
Kortlopende schulden en overlopende passiva [8]	1.145	5.667
Totaal passiva	337.905	366.019

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2025	2024
Baten		
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen [9]		
Directe beleggingsopbrengsten	4.072	1.061
Indirecte beleggingsopbrengsten	-16.941	22.809
Directe kosten van vermogensbeheer	-1.102	-942
	-13.971	22.928
Lasten		
Saldo van overdrachten van rechten [10]	-627	-945
Pensioenuitkeringen [11]	-7.534	-6.965
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen [12]		
Pensioenopbouw	0	0
Toeslagverlening	-6.776	-8.106
Rentetoevoeging	-6.481	-9.066
Onttrekkingen pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	7.574	7.005
Wijziging marktrente	44.972	-5.261
Resultaat op kanssystemen	-141	-479
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	752	1.053
Wijzigingen actuariële grondslagen	0	-701
Overige mutaties	-20	29
	39.880	-15.526
Mutatie voorziening operationele kosten [13]		
Mutatie boekjaar	-241	-462
	-241	-462

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2025	2024
Herverzekering [14]	442	44
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [15]	-1.150	-987
Saldo van baten en lasten	16.799	-1.913
	2025	2024
Bestemming van het saldo		
Algemene reserve	16.799	-1.913

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2025	2024
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Bijdragen werkgever	-220	-133
Uitkeringen uit herverzekering	137	441
Overgenomen pensioenverplichtingen	14	0
	-69	308
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen	-7.522	-6.953
Overgedragen pensioenverplichtingen	-597	-918
Premies herverzekering	-17	0
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.129	-796
	-9.265	-8.667
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	3.957	1.030
Verkopen en aflossingen beleggingen	279.455	35.214
	283.412	36.244
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-269.486	-35.057
Directe kosten van vermogensbeheer	-1.054	-1.047
Betaald collateral	-3.871	-8.805
	-274.411	-44.909
Mutatie liquide middelen	-333	-17.024
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen	-14.022	2.435
Saldo geldmiddelen 1 januari	59.104	73.693
Saldo geldmiddelen 31 december	44.749	59.104
Samenstelling geldmiddelen		
Liquide middelen [4]	2.663	2.996
Geldmarktfondsen [1]	42.086	56.108
	44.749	59.104

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Het doel van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK, statutair gevestigd te Amsterdam (hierna: het pensioenfonds) is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het pensioenfonds uitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers. Het pensioenfonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregeling van CBNB.

Overeenstemmingverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW, met uitzondering van artikel 390 en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ610).

Algemene grondslagen

Discontinuïteit van het pensioenfonds

De jaarrekening per 31 december 2025 is opgesteld, uitgaande van de discontinuïteit van het pensioenfonds. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de in het verleden gehanteerde grondslagen, rekening houdend met eventuele additionele afwaarderingen van activa en het treffen van aanvullende voorzieningen.

De liquidatiegrondslagen van RJ 170 hoofdstuk 2 zijn niet toegepast, aangezien de liquidatie zich voltrekt volgens een bepaald scenario en het college van vereffenaars verwacht dat het fonds aan haar verplichtingen zal kunnen voldoen.

Gehanteerde grondslagen bij de opstelling van de jaarcijfers

De grondslagen voor financiële verslaggeving zijn op alle in deze jaarrekening vermelde perioden voor het pensioenfonds consistent toegepast met uitzondering van de schattingswijziging zoals toegelicht op de volgende pagina. De jaarcijfers worden gepresenteerd in duizenden euro's, tenzij anders weergegeven. In tabellen opgenomen berekeningen zijn gebaseerd op niet-afgeronde bedragen; er kunnen zich daarom afrondingsverschillen voordoen. De euro fungeert als de functionele valuta van het pensioenfonds.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld. Wel is er sprake van een stelselwijziging door het separaat weergeven van de voorziening operationele kosten.

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs met uitzondering van de onderstaande activa en passiva:

- Toelichting 1, Beleggingen voor risico pensioenfonds;
- Toelichting 6 en 7, Technische voorzieningen.

Baten worden in de Staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten en lasten worden in de Staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Stelselwijziging

Vanaf 1 januari 2025 verlangt RJ 610.257a dat de voorziening operationele kosten separaat wordt gepresenteerd in de balans van het pensioenfonds. Voor boekjaren tot aan deze datum wordt een opslag aangehouden in de voorziening pensioenverplichtingen voor de verwachte uitgaande kasstromen die voortvloeien uit de tot de op balansdatum opgebouwde pensioenverplichtingen. Door de herziening van RJ 610 Pensioenfondsen wordt de voorziening operationele kosten nu separaat in het hoofdoverzicht gepresenteerd. De stelselwijziging is retrospectief verwerkt vanaf 1 januari 2024.

De stelselwijziging is verwerkt door de in de voorziening pensioenverplichtingen aangehouden opslag voor uitvoeringskosten separaat in het hoofdoverzicht weer te geven. De totale omvang van de verplichting richting deelnemers is niet gewijzigd als gevolg van de stelselwijziging. Het doorvoeren van de stelselwijziging heeft hiermee geen invloed gehad op de omvang van het eigen vermogen en het saldo van baten en lasten.

In onderstaande tabel wordt de impact op de vergelijkende cijfers weergegeven.

	2024 Voor aanpassing vergelijkende cijfers	2024 Na aanpassing vergelijkende cijfers	Vershil
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	287.601	279.195	-8.406
Voorziening operationele kosten	0	8.406	8.406
Totaal	287.601	287.601	0
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	-15.988	-15.526	462
Mutatie voorziening operationele kosten	0	-462	-462
Totaal	-15.988	-15.988	0

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het Bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

In het bijzonder wordt informatie over belangrijke punten van schattingsonzekerheden en kritische oordelen bij de toepassing van de grondslagen die het meest van invloed zijn op de in de jaarrekening opgenomen bedragen gegeven in de volgende onderdelen van de toelichting:

- Toelichting 1, waardering van derivaten;
- Toelichting 6 en 7, waardering van de technische voorzieningen.

Aanpassing grondslagen

Ten opzichte van vorig jaar is er geen nieuwe prognosetafel toegepast en zijn ook de fondsspecifieke correctiefactoren niet gewijzigd.

In boekjaar 2024 en 2025 heeft het fonds een relatief groot verlies op kosten geleden. In verband met de voorgenomen collectieve overdracht van de opgebouwde aanspraken en rechten aan De Nationale APF per 1 oktober 2026 en een eveneens te verwachten verlies op kosten in 2026 is eind 2025 de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten onderzocht.

Op basis van dit onderzoek heeft het bestuur besloten de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten per 31 december 2025 te verhogen van 3,0% naar 3,6% van de netto TV. Dit leidt tot een negatief resultaat van 1.441.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden verantwoord in de Staat van baten en lasten onder Beleggingsopbrengsten risico pensioenfonds.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen worden verantwoord in de Staat van baten en lasten opgenomen onder Beleggingsresultaten risico pensioenfonds.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Specifieke grondslagen

Financiële instrumenten

Algemeen

De financiële instrumenten van het pensioenfonds bestaan uit de beleggingen voor risico pensioenfonds.

Een financieel instrument wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Waardering bij eerste opname

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde plus eventuele direct toerekenbare transactiekosten. De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen die tot een transactie bereid en die onafhankelijk van elkaar zijn. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de transacties niet in het kader van executie of liquidatie worden uitgevoerd.

Na eerste opname worden aandelen, vastrentende waarden en derivaten als volgt gewaardeerd:

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de per balans geldende beurskoers.

Niet-beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd op de per ultimo verslagperiode berekende intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de op lokale grondslagen gebaseerde meest recente opgaven van de desbetreffende fondsmanagers welke uitgaan van waardering op marktwaarde.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. Participaties in beleggingsfondsen in aandelen met een beursnotering worden gewaardeerd tegen de ultimo verslagperiode laatst bekende koers. Participaties in beleggingsfondsen in aandelen die geen beursnotering kennen worden gewaardeerd op de ultimo verslagperiode berekende intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de op lokale grondslagen gebaseerde meest recente opgaven van de desbetreffende fondsmanagers welke uitgaan van waardering op marktwaarde.

Dividenden worden in de Staat van baten en lasten verantwoord onder beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds (directe beleggingsopbrengsten) op het moment dat het recht van de entiteit wordt gevestigd. In het geval van beursgenoteerde effecten is dit de datum waarop het aandeel ex- dividend gaat. Alle gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen worden verantwoord in de Staat van baten en lasten onder Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds (indirecte beleggingsopbrengsten).

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers inclusief overlopende interest. Participaties in beleggingsfondsen in vastrentende waarden met een beursnotering worden gewaardeerd tegen de ultimo verslagperiode laatst bekende koers. Participaties in beleggingsfondsen in vastrentende waarden die geen beursnotering kennen worden gewaardeerd op de ultimo verslagperiode berekende intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de op lokale grondslagen gebaseerde meest recente opgaven van de desbetreffende fondsmanagers welke uitgaan van waardering op marktwaarde.

Couponrente wordt in de Staat van baten en lasten verantwoord onder beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds (directe beleggingsopbrengsten). Alle gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen worden verantwoord in de Staat van baten en lasten onder beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds (indirecte beleggingsopbrengsten).

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen, en inclusief overlopende interest of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van waarderingsmodellen. De derivaten met een negatieve waarde zijn opgenomen op de passiva zijde van de balans.

Alle gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen worden verantwoord in de Staat van baten en lasten onder Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds (indirecte beleggingsopbrengsten).

Securities lending

Beleggingen die in het kader van een securities-lendingcontract worden uitgeleend, blijven deel uitmaken van de balans en worden gewaardeerd conform de grondslag voor waardering en resultaatbepaling zoals die geldt voor deze beleggingen. Als onderpand ontvangen geldmiddelen worden opgenomen onder beleggingen. Indien als onderpand ontvangen geldmiddelen zijn herbelegd, worden deze beleggingen opgenomen onder de desbetreffende beleggingscategorie. De schuld uit hoofde van de ontvangen zekerheden is opgenomen onder de overige schulden. Indien uit hoofde van een securities-lendingprogramma als zekerheid beleggingen zijn ontvangen worden deze beleggingen en de daarmee samenhangende verplichtingen niet in de balans opgenomen. Alle uit het securities-lendingprogramma voortvloeiende baten en lasten worden volgens het toerekenbeginsel over de looptijd van de betreffende transacties verantwoord onder de (in)directe beleggingsopbrengsten. Het pensioenfonds heeft in 2023 geen deel van de aandelen- en obligatiebeleggingen beschikbaar voor het in bruikleen geven van effecten.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Het herverzekeringsdeel technische voorziening betreft de contante waarde van de nog te ontvangen termijnen van de herverzekeraar voor de arbeidsongeschiktheidsrente (i.v.m. premievrijstelling voor de huidige arbeidsongeschikten). De contante waarde is berekend op basis van de grondslagen voor waardering van de technische voorziening voor risico fonds. De te ontvangen uitkeringen worden verondersteld niet te wijzigen gedurende de uitkeringsperiode. Het pensioenfonds heeft haar overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico vanaf 1 januari 2019 t/m 31 december 2023 verzekerd bij ElipsLife.

Het betreft hier het overlijdens- en het arbeidsongeschiktheidsrisico. Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft. Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Er is geen sprake van een afslag in verband met kredietrisico.

Vanaf 1 januari 2024 heeft het pensioenfonds het overlijdensrisico voor arbeidsongeschikte deelnemers verzekerd bij ElipsLife.

Overige activa, vorderingen en overlopende activa

Overige activa, vorderingen en overlopende activa worden bij eerste opname gewaardeerd op reële waarde. Na eerste opname worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de rekenrente.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van de op de balansdatum geldende pensioenreglementen en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het Bestuur besloten of toeslagen op de opgebouwde pensioenaanspraken worden verleend. Alle per balansdatum bestaande besluiten tot toeslagverlening (ook voor besluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen. De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van onder meer de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- Rekenrente: De rentetermijnstructuur ultimo boekjaar zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank;
- Sterftekansen: ontleend aan door het Actuarieel Genootschap gepubliceerde Prognosetafel AG2024, startjaar 2026 (2024: Prognosetafel AG 2024, startjaar 2025), met correctiefactoren op de sterftekansen gebaseerd op inkomensklasse 'Hoog' volgens het Mercer-ervaringssterfmodel 2024 (2024: Mercer Model 2024);
- Voor partnerpensioen is aangenomen dat de vrouwelijke partner drie jaar (2024: idem) jonger is dan de verzekerde man en de mannelijke partner één jaar (2024: idem) ouder dan de verzekerde vrouw;
- Gehuwdheid: bij de vaststelling van de voorziening voor het uitgesteld partnerpensioen wordt uitgegaan van leeftijdsafhankelijke gehuwdheidskansen zoals gepubliceerd bij de overlevingstafels van het AG over de waarnemingsperiode 1980-1985, waarbij voor onbepaald en uitruilbaar partnerpensioen vanaf leeftijd 65 (2024: idem) de partnerfrequentie gelijk is aan 1;
- De opslag voor het wezenpensioen bedraagt 2% van de technische voorziening van het uitgesteld nabestaandenpensioen bij uitgesteld ouderdompensioen.

Mutaties in de voorziening pensioenverplichting als gevolg van onder meer toeslagen, uitkeringen, pensioenopbouw en wijziging marktrente worden verantwoord in de Staat van baten en lasten.

Voorziening operationele kosten

De voorziening operationele kosten omvat de kosten die gepaard gaan met het doen van toekomstige pensioenuitkeringen. De voorziening voor operationele kosten wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum te verrichten pensioenuitkeringen. Deze bedraagt voor 2025: 3,6% van de netto voorziening (2024: 3,0%).

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdompensioen. Verder is hierin begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.

Toeslagverlening

Per 1 juli 2025 is een toeslag verleend van 2,45% (2024: 3,08%) aan actieven. Ook voor slapers en pensioentrekkenden bedroeg de toeslag 2,45% (2024: 3,08%).

Rentetoevoeging

De technische voorziening wordt vastgesteld op basis van een door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Onder deze post is de voor de technische voorziening benodigde interest opgenomen, waarbij van de éénjaarsrente primo boekjaar van de rentetermijnstructuur is uitgegaan. Deze rente is gelijk aan 2,330% (2024: 3,439%).

Wijziging marktrente

Door het pensioenfonds wordt bij de vaststelling van de technische voorziening onder andere rekening gehouden met de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur (RTS) ultimo boekjaar. Gemiddeld gewogen met de technische voorziening kwam de nominale rente eind 2025 voor het pensioenfonds ongeveer overeen met een rekenrente van 3,2% (2024: 2,2%).

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste opname gewaardeerd op reële waarde. Na eerste opname worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Resultaatbepaling

Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan:

- rente;
- dividend;
- soortgelijke opbrengsten.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder indirecte beleggingsopbrengsten worden de volgende resultaten opgenomen:

- waardeveranderingen van beleggingen;
- valutaverschillen inzake deposito's en bankrekeningen in buitenlandse valuta en valutatermijntransacties.

Kosten vermogensbeheer

Onder de kosten vermogensbeheer worden de kosten opgenomen die verband houden met het beheer van de beleggingen.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra stortingen en opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Rentetoevoeging

De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoerings- en administratiekosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoerings- en administratiekosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Herverzekering

Het pensioenfonds heeft haar overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico vanaf 1 januari 2019 tot en met 31 december 2023 verzekerd bij ElipsLife.

Het betreft hier het overlijdens- en het arbeidsongeschiktheidsrisico. Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft. Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet.

Vanaf 4 oktober 2024 tot en met 31 december 2026 heeft het pensioenfonds het overlijdensrisico voor arbeidsongeschikte deelnemers verzekerd bij ElipsLife.

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten

De pensioenuitvoerings- en administratiekosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Bestemming van het saldo

Het saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de geldmarktfondsen. De beleggingen in geldmarktfondsen zijn zeer liquide van aard en zijn zonder beperkingen eenvoudig om te zetten in liquide middelen. Er bestaan geen belangrijke risico's voor het optreden van waardeveranderingen. Gezien de specifieke kenmerken van deze geldmarktfondsen voldoen deze beleggingen ook aan de definitie van equivalenten van liquide middelen.

Verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen de verbonden partijen, tussen het pensioenfonds en de sponsor Caceis en tussen het pensioenfonds en de bestuurders van het pensioenfonds.

Transacties met verbonden partijen

Betreffende de uitvoeringsovereenkomst tussen het pensioenfonds en Caceis met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling is het volgende relevant:

- procedures die gelden bij het opstellen en wijzigen van het pensioenreglement;
- voorwaarden waaronder toeslagverlening (indexatie) plaatsvindt; en
- uitgangspunten en procedures die van toepassing zijn ten aanzien van de besluitvorming over vermogensoverschotten en vermogenstekorten.

Er hebben zich gedurende het verslagjaar, net als in 2024, met uitzondering van vacatievergoeding (zie toelichting staat van baten en lasten) geen transacties voorgedaan tussen het pensioenfonds en bestuurders van het pensioenfonds.

Belastingen

De activiteiten van het pensioenfonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand ultimo 2024	Aankopen/ Verstrekk- ingen	Verkopen aflossingen	Waarde verander- ingen	Stand ultimo 2025
Vastgoedbeleggingen	2.801	2.607	-4.932	-476	0
Aandelen	105.266	201.441	-204.433	6.286	108.560
Vastrentende waarden	246.706	65.438	-84.396	-4.367	223.381
Derivaten	2.637	0	14.305	-18.174	-1.232
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	357.410	269.486	-279.456	-16.731	330.709
Derivaten met een negatieve waarde (passiva zijde)	2.197				1.558
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds activa zijde	359.607				332.267

Verdeling beleggingen activa/passiva

	2025			2024		
	Activa	Passiva	Totaal	Activa	Passiva	Totaal
Vastgoedbeleggingen	0	0	0	2.801	0	2.801
Aandelen	108.560	0	108.560	105.266	0	105.266
Vastrentende waarden	223.381	0	223.381	246.706	0	246.706
Derivaten	326	-1.558	-1.232	4.834	-2.197	2.637
Totaal beleggingen	332.267	-1.558	330.709	359.607	-2.197	357.410

De beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2025		2024	
	€	%	€	%
Vastgoedbeleggingen				
Indirect vastgoed	0	0,0	2.801	100,0
	0	0,0	2.801	100,0
Aandelen				
Aandelen	63	0,1	105.266	100,0
Aandelen beleggingsfondsen	108.497	99,9	0	0,0
	108.560	100,0	105.266	100,0
Vastrentende waarden				
Obligaties	64.578	28,9	71.316	28,9
Vastrentende beleggingsfondsen	116.717	52,3	119.282	48,4
Geldmarktfondsen	42.086	18,8	56.108	22,7
	223.381	100,0	246.706	100,0
Derivaten				
Valutaderivaten	276	-22,4	-2.197	-83,3
Rentederivaten	-1.508	122,4	4.834	183,3
	-1.232	100,0	2.637	100,0

Methodiek bepaling marktwaarde

Niveau 1: De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen in een actieve markt.

Niveau 2: Actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van onafhankelijke taxaties.

Niveau 3: De waarde wordt direct of indirect vastgesteld aan de hand van de netto contante waarde berekening. Daarnaast vallen derivaten die volgens een waarderingmethode worden vastgesteld, waarbij gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata, onder deze categorie.

Niveau 4: Andere geschikte methoden. ¹⁾

Categorie	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Stand ultimo 2025
Vastgoed	0	0	0	0	0
Aandelen	108.560	0	0	0	108.560
Vastrentende waarden	182.647	0	0	40.734	223.381
Derivaten	0	0	-1.232	0	-1.232
Totaal belegd vermogen	291.207	0	-1.232	40.734	330.709

Categorie	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Stand ultimo 2024
Vastgoed	2.801	0	0	0	2.801
Aandelen	105.266	0	0	0	105.266
Vastrentende waarden	205.643	0	0	41.063	246.706
Derivaten	0	0	2.637	0	2.637
Totaal belegd vermogen	313.710	0	2.637	41.063	357.410

Beleggingen o.b.v. lookthrough/ Aansluiting met risicoparaagraaf	Stand ultimo 2025	liquide middelen	ver-schuiving look through	Stand risico-paraagraaf 2025	Stand risico-paraagraaf 2024
Categorie					
Vastgoedbeleggingen	0	0	1.877	1.877	2.801
Aandelen	108.560	0	-3.051	105.509	105.266
Vastrentende waarden	223.381	0	-7.572	215.809	235.835
Liquide middelen	0	2.404	8.467	10.871	14.305
Totaal exclusief derivaten	331.941	2.404	-279	334.066	358.207
Derivaten	-1.232	0	279	-953	1.887
Totaal inclusief derivaten	330.709	2.404	0	333.113	360.094

1) Financiële instrumenten die middels een andere geschikte methode zijn gewaardeerd zijn o.a. Hedge funds, Equity funds, Infrastructure funds en Commodity funds die geen direct waarneembare marktnotering hebben in een actieve markt. De waarde van deze financiële instrumenten wordt ontleend aan de op lokale grondslagen gebaseerde meest recente opgaven van de desbetreffende fondsmanagers. Derivaat betreft een optional Right en is gewaardeerd op de koers van het dividend van het hoofdfonds.

	2025	2024
[2] Herverzekeringsdeel technische voorzieningen		
Stand per 1 januari	996	1.119
Mutatie	-113	-123
Stand per 31 december	883	996
De post 'Herverzekeringsdeel technische voorzieningen' betreft de elders verzekerde aanspraken met een resterende looptijd van langer dan één jaar.		
[3] Vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen op verzekeringsmaatschappijen	228	0
Terugvorderbare dividendbelasting	263	288
Te vorderen dividend	6	73
Vordering m.b.t. uitgegeven/verstrekt cash collateral	1.594	2.050
Overige vorderingen	1	9
	2.092	2.420
Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.		
[4] Liquide middelen		
ING Bank N.V. ¹⁾	259	312
Liquide middelen beschikbaar voor beleggingen	2.404	2.684
	2.663	2.996
De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking van het pensioenfonds.		

1) Met een kredietlimiet van 500.

Passiva
[5] Stichtingskapitaal en reserves

Stand per 1 januari

Saldobestemming boekjaar

69.558

16.799

71.471

-1.913

Stand per 31 december
86.357
69.558
Totaal eigen vermogen
86.357
69.558

Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt

9.994

104,0%

11.547

104,0%

Het vereist eigen vermogen bedraagt

37.728

115,2%

43.768

115,2%

De beleidsdekkingsgraad is

128,7%

127,5%

De aanwezige dekkingsgraad is

134,7%

124,1%

De aanwezige dekkingsgraad wordt berekend door het pensioenvermogen te delen door de technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds.

De berekening is als volgt:

$$(86.357 + 248.845) / 248.845 = 134,7\%$$

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds is per 31 december 2025 hoger dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds over voldoende middelen beschikt.

[6] Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds ¹⁾
Voorziening pensioenverplichtingen

Stand per 1 januari

279.195

263.669

Mutatie boekjaar volgens Staat van baten en lasten

-39.880

15.526

Stand per 31 december
239.315
279.195
Voorziening operationele kosten

Stand per 1 januari

8.406

7.944

Mutatie boekjaar volgens Staat van baten en lasten

241

462

Stand per 31 december
8.647
8.406

1) De vergelijkende cijfers zijn aangepast door het separaat vermelden van de kostenvoorziening.

	2025	2024
[7] Herverzekeringsdeel technische voorzieningen		
Stand per 1 januari	996	1.119
Herverzekerde inkoop arbeidsongeschikten	-137	-139
Toeslagverlening	30	32
Rentetoevoeging	22	35
Wijziging marktrente	-30	2
Overige wijzigingen	2	-53
Stand per 31 december	883	996
De post 'Herverzekeringsdeel technische voorzieningen' betreft de elders verzekerde aanspraken met een resterende looptijd van langer dan één jaar.		
Totaal technische voorzieningen	248.845	288.597
De technische voorzieningen zijn als volgt opgebouwd		
Actieve deelnemers ¹⁾	4.930	5.709
Gewezen deelnemers	140.792	179.974
Pensioengerechtigden	93.593	93.512
Opslag toekomstige uitvoeringskosten	8.647	8.406
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	883	996
	248.845	288.597
[8] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Verplichting uit hoofde van ontvangen collateral	380	4.707
Schulden aan aangesloten ondernemingen	58	278
Belastingen en sociale premies	166	154
Schulden uit hoofde van kosten vermogensbeheer	209	161
Schulden uit hoofde van kosten actuaris	135	123
Schulden uit hoofde van overige kosten	132	218
Overige schulden	65	26
	1.145	5.667
De kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.		

1) Inclusief arbeidsongeschikte deelnemers.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Het pensioenfonds heeft meerjarige overeenkomsten afgesloten met AZL te Heerlen inzake de uitvoering van het pensioenbeheer en met Caceis te Amsterdam inzake de uitvoering van de beleggingsadministratie.

De overeenkomst met AZL heeft een looptijd van 5 jaar (van 1-1-2015 tot 1-1-2020). Deze Overeenkomst zal vervolgens voor onbepaalde termijn worden verlengd, behoudens voorafgaande schriftelijke en aangetekende opzegging door AZL met inachtneming van een termijn van 12 kalendermaanden of door het Fonds met inachtneming van een termijn van 6 kalendermaanden. Ook gedurende de verlengingsperiode gelden genoemde termijnen en wijze van opzegging. Voor 2026 bedraagt de basisvergoeding inclusief omzetbelasting € 0,3 miljoen. Met ingang van 1 januari 2027 is de overeenkomst met AZL beëindigd.

De overeenkomst met Caceis is aangegaan voor onbepaalde tijd. Voor 2026 bedraagt de basisvergoeding inclusief omzetbelasting € 0,3 miljoen. Met ingang van 1 januari 2027 is de overeenkomst met CACEIS beëindigd.

Per jaareinde lopen er geen juridische procedures tegen het pensioenfonds en heeft het pensioenfonds tevens geen juridische procedures aangespannen tegenover derden.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Betaalde vergoedingen Bestuur, Visitatiecommissie en Verantwoordingsorgaan

	2025	2024
Bestuursvergoedingen	-143	-80
Vergoedingen Visitatiecommissie	-25	-22
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	-36	-16
Totaal	-204	-118

Overige bezoldigingen

Gedurende het boekjaar 2024 en 2025 waren geen overige bezoldigingen van toepassing.

Personeel

Gedurende het boekjaar 2024 en 2025 had het pensioenfonds geen personeelsleden in dienst.

[9] Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds

Directe beleggingsopbrengsten

	2025	2024
Vastgoedbeleggingen	60	105
Aandelen	1.425	1.742
Vastrentende waarden	2.443	2.005
Derivaten	-211	-3.071
Subtotaal	3.717	781
Banken en overige	185	5
Opbrengst rebates	170	275
Totaal directe beleggingsopbrengsten	4.072	1.061

	2025	2024
Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Waardeveranderingen</i>		
– Vastgoedbeleggingen	-476	786
– Aandelen	6.286	12.473
– Vastrentende waarden	-4.367	5.374
– Derivaten	-18.174	4.190
– Valutaverschillen	-210	-14
Totaal indirecte beleggingsopbrengsten	-16.941	22.809
In de indirecte beleggingsopbrengsten zijn de indirecte kosten opgenomen die via de beleggingsfondsen rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn verdisconteerd in de koersen van de betreffende beleggingsfondsen. De indirecte beleggingskosten bedroegen in totaal 1.052 (2024: 906).		
Directe kosten van vermogensbeheer		
Beheerkosten:		
– Vastgoed	-5	-9
– Aandelen	-200	-440
– Vastrentende waarden	-252	-101
Transactiekosten:		
– Vastrentende waarden	-7	-3
Bewaarloon	-162	-30
Beleggingsadministratie	-344	-297
Beleggingsadvies	-37	-22
Bankkosten e.d.	-95	-40
Totaal directe kosten vermogensbeheer	-1.102	-942
De directe kosten vermogensbeheer omvatten de zichtbare ('directe') kosten die het fonds op factuurbasis betaalt. De transactiekosten zijn deels gesaldeerd met de beleggingsopbrengsten. De transactiekosten kunnen niet betrouwbaar worden vastgesteld, omdat deze verrekend zijn in de aan- en verkoopprijzen.		
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	-13.971	22.928

[10] Saldo van overdrachten van rechten

Overgedragen pensioenverplichtingen

Pensioenen

Partnerpensioen

Wezenpensioen

Andere uitkeringen

Afkoopsommen

[12] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

Rentetoevoeging

Wijziging marktrente

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Wijziging actuariële grondslagen

Overige mutaties

Mutatie boekjaar

2025	2024
14	0
-641	-945
-627	-945
-6.460	-5.909
-1.049	-1.033
-14	-15
-7.523	-6.957
-11	-8
-7.534	-6.965
-6.776	-8.106
-6.481	-9.066
7.574	7.005
44.972	-5.261
-141	-479
752	1.053
0	-701
-20	29
39.880	-15.526
-241	-462
-241	-462

	2025	2024
[14] Herverzekering		
Premies herverzekering	-14	-95
Premie voorgaand boekjaar	92	0
Uitkeringen uit herverzekering	364	139
	442	44
 Vanaf oktober 2024 tot en met 31 december 2026 heeft het pensioenfonds het overlijdensrisico voor arbeidsongeschikte deelnemers verzekerd bij ElipsLife. De premie in 2024 is te hoog ingeschat waardoor er in 2025 een positieve correctiepost is gemaakt.		
[15] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratiekosten		
– Regulier	-326	-302
– Overige incidentele kosten	-117	-54
Totaal administratie	-443	-356
 De incidentele kosten bestaan o.a. uit de verplichte bijdragen die ieder pensioenfonds aan de ontwikkeling van de systemen voor het nieuwe pensioenstelsel moet bijdragen.		
Governance		
– Bestuurskosten (vergoedingen)	-143	-80
– Verantwoordingsorgaan (vergoedingen)	-36	-16
– Visitatiecommissie (vergoedingen)	-25	-22
– Bestuursondersteuning	-36	-35
– Sleutelfuncties	-72	-82
– Compliance	-33	-34
– Overige kosten governance	-24	-7
Totaal governance	-369	-276

	2025	2024
Controlekosten		
– Onafhankelijke accountant: controle van de jaarrekening ¹⁾	-82	-74
– Actuaris: jaarwerk certificering	-47	-75
Totaal controlekosten	-129	-149
De actuariële kosten over 2024 waren te hoog ingeschat. Hierdoor is er in 2025 een bedrag van 18 vrijgevallen, waardoor de kosten in 2025 lager zijn.		
Advieskosten		
– Actuariële advieskosten	-114	-96
– Communicatiekosten	-34	-29
– Overige advieskosten	0	-25
Totaal advieskosten	-148	-150
Overige kosten		
– Bijdrage DNB	-29	-23
– AFM	-4	-3
– Contributie Pensioenfederatie	-8	-12
– Overige kosten	-20	-18
Totaal overige kosten	-61	-56
Totaal pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.150	-987
Tot en met boekjaar 2023 heeft de werkgever uitvoeringskosten voor zijn rekening genomen. Omdat de werkgever de uitvoeringsovereenkomst heeft opgezegd, neemt de werkgever alleen nog de kosten m.b.t. 'change' voor zijn rekening die in 2025 0 bedroegen (2024: ca. 250).		
Saldo van baten en lasten	16.799	-1.913

1) De kosten voor de controle van de jaarrekening (incl. basisgegevens en verslagstaten) zijn € 68 (2024: € 61) excl. BTW. Er zijn geen niet-controlediensten en/of overige diensten in 2025 en 2024 verleend. De kosten worden verwerkt in het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht.

Actuariële analyse van het saldo

Beleggingsresultaat (inclusief wijziging RTS)
 Toeslagverlening
 Sterfte
 Arbeidsongeschiktheid
 Kosten
 Mutaties / diversen
 Wijziging actuariële grondslagen

	2025	2024
	25.683	8.131
	-7.010	-8.382
	493	-416
	-209	16
	-899	-745
	182	184
	-1.441	-701
Totaal saldo van baten en lasten	16.799	-1.913

Risicoparagraaf

(bedragen in duizenden euro)

Solvabiliteitsrisico

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna worden een aantal specifieke risico's toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekort situatie verkeert.

De verschillende standaard risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6 en de S10. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2025 van 115,2% en 2024 van 115,2%.

	2025		2024	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	5.884	2,4	6.690	2,3
Aandelen- en vastgoedrisico (S2)	25.835	10,4	30.033	10,4
Valutarisico (S3)	8.712	3,5	9.350	3,2
Kredietrisico (S5)	11.303	4,5	12.145	4,2
Verzekeringstechnisch risico (S6)	7.129	2,9	8.538	3,0
Actief beheer risico (S10)	0	0,0	8.401	2,9
Diversificatie- en correlatie-effect ¹⁾	-21.135	-8,5	-31.389	-10,8
Totaal Vereist Eigen Vermogen	37.728	15,2	43.768	15,2
Aanwezige dekkingsgraad		134,7		124,1
Beleidsdekkingsgraad		128,7		127,5
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,0		104,0
Vereiste dekkingsgraad		115,2		115,2

1) Het elimineren van risico's die niet gelijktijdig in de markt optreden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds is per 31 december 2025 hoger dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds over voldoende middelen beschikt.

Ultimo boekjaar 2025 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 128,7%. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van 2024 van 127,5%, is de beleidsdekkingsgraad toegenomen met 1,2%-punt.

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt, doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen. Het Pensioenfonds kent een langere looptijd voor pensioenverplichtingen dan voor de beleggingen. Door gebruik te maken van rentederivaten wordt de looptijd van de beleggingen verlengd.

Onderstaande duratie cijfers geven meer inzicht.

Duratie van de vastrentende waarden (inclusief rentederivaten) 15,7 jaar (2024: 17,7 jaar).

Duratie van de pensioenverplichtingen 15,7 jaar (2024: 18,2 jaar).

Voor de vaststelling van het renterisico bij het Vereist Eigen Vermogen worden de kasstromen van de rentegevoelige beleggingen afgezet tegen de kasstromen van de voorziening pensioenverplichtingen. Vervolgens worden beide kasstromen afgezet tegen door DNB bepaalde renteschokken die per looptijd verschillen. Op basis van deze renteschokken kan de impact op de technische voorziening en de impact op alle rentegevoelige beleggingen worden berekend. Overeenkomstig kan een afdekkingspercentage worden berekend. Rentegevoeligheid is één van de belangrijkste factoren bij de bepaling van de (strategische) assetallocatie van de portefeuille.

Strategische verdeling 2025		
	in €	%
Impact op technische voorziening voor risico Pensioenfonds	33.621	
Impact op de rentegevoelige beleggingen	27.737	
Renterisico	5.884	2,4
Afdekkingspercentage		82,5%

De procentuele renteaftdekking is berekend op basis van de marktrente (exclusief UFR).

Het pensioenfonds kijkt bij afdekking van het renterisico naar de rentegevoeligheid van de pensioenverplichtingen voor de swapcurve. Ten behoeve van het vaststellen van het renterisico in het vereist eigen vermogen wordt de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen gebaseerd op de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. De vastrentende waarden worden gewaardeerd op de swapcurve. Het (verplicht) hanteren van twee verschillende rentecurves kan gevolgen hebben voor de hoogte van de renteaftdekking; een effect op de ene rentecurve kan namelijk een ander effect op de andere rentecurve tot gevolg hebben.

Bovenstaande renteaftdekking o.b.v. de berekening van het renterisico binnen het vereist eigen vermogen van 82,5% wijkt in 2025 niet af van de strategische renteaftdekking van 77,5%.

Derivaten

Het renterisico is onder andere afgedekt door middel van renteswaps.

De afdekking van het renterisico is vastgesteld op 77,5% met een bandbreedte van 74,5-80,5%. Eind 2025 was het renterisico van de verplichtingen voor 82,5% (2024: 83,6%) afgedekt met de portefeuille vastrentende waarden en met renteswaps.

Rentederivaten per 31 december

Type contract	Onder- liggende contract- omvang	Actuele waarde activa	Actuele waarde passiva	Netto positie (waarde)
Rentederivaten per 31 december 2025	119.590	50	-1.606	-1.556
Rentederivaten per 31 december 2024	120.772	4.835	-147	4.688

Het pensioenfonds gebruikt derivaten hoofdzakelijk om marktrisico's af te dekken. Een van de belangrijkste risico's uit het gebruik van derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met te goeder naam en faam bekend staande partijen. Per 31 december 2025 zijn dit LCH.CLEARNET, Morgan Stanley, BNP Paribas en Citybank Europe voor rentederivaten en Caceis voor valutaderivaten. Ook worden contracten zo veel mogelijk afgesloten op basis van standaardvoorwaarden, zodat posities van het pensioenfonds adequaat worden afgedekt door verkregen onderpanden en zekerheden. Onderpand wordt op dagbasis uitgewisseld voor de rente derivaten. Voor de valutatermijn affaires wordt geen onderpand uitgewisseld, vanwege de korte looptijd van de contracten en daardoor lagere exposure.

Collateral

Het pensioenfonds heeft eind 2025 € 0,4 miljoen aan onderpand ontvangen in de vorm van liquiditeiten als gevolg van positieve waardeontwikkeling van de derivaten. Het ontvangen onderpand staat niet ter vrije beschikking.

Het pensioenfonds heeft eind 2025 € 1,6 miljoen aan onderpand verstrekt in de vorm van liquiditeiten en € 14,3 miljoen aan onderpand verstrekt in de vorm van (staats)obligaties als initial margin als gevolg van negatieve waardeontwikkeling van derivaten. De verstrekte (staats)obligaties zijn verantwoord onder de vastrentende waarden.

Hoogte buffer

Op basis van de Vereist Eigen Vermogen berekeningen bedraagt de buffer voor het strategisch renterisico 5.884 (2,4%) ultimo 2025.

Aandelenrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen, hedgefonds en private equity en infrastructuur in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende aandelen en vastgoed categorieën getoond.

Verdeling Aandelen en Vastgoed per categorie:

Ontwikkelde markten (Mature markets)

Opkomende markten (Emerging markets)

2025		2024	
€	%	€	%
97.875	91,1	92.256	85,4
9.511	8,9	15.811	14,6
107.386	100,0	108.067	100,0

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor zowel het feitelijk als het strategisch aandelen- en vastgoedrisico rekening gehouden met de door DNB voorgeschreven schokken die variëren overeenkomstig de risicograad van het type belegging. De buffer voor het strategisch aandelen- en vastgoedrisico bedraagt 25.835 (10,4%).

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt, doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl een gedeelte van de beleggingen van het pensioenfonds in andere valuta luiden. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om (een gedeelte) van haar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van het valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Door meer dan 100% van het risico af te dekken loopt het fonds risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro.

	2025		2024	
	€	%	€	%
Totaal beleggingen ¹⁾ naar valuta vóór afdekking met derivaten				
Amerikaanse dollar	96.823	29,1	88.964	24,5
Australische dollar	1.568	0,5	1.701	0,5
Canadese dollar	3.310	1,0	0	0,0
Britse pound sterling	3.734	1,1	2.173	0,6
Hongkongse dollar	2.927	0,9	0	0,0
Israelische shekel	162	0,0	0	0,0
Japanse yen	5.267	1,6	6.281	1,7
Zwitserse frank	2.310	0,7	1.790	0,5
Deense kroon	453	0,1	3.104	0,9
Noorse kroon	133	0,0	69	0,0
Zweedse kroon	804	0,2	0	0,0
Singaporese Dollar	331	0,1	1.908	0,5
Nieuw Zeelandse Dollar	39	0,0	0	0,0
Chileense peso	185	0,1	160	0,0
Chinese yuan	439	0,1	3.608	1,0
Colombiaanse peso	785	0,2	16	0,0
Indonesische roepie	216	0,1	188	0,1
Zuid-Koreaanse won	1.534	0,5	155	0,0
Nieuwe Taiwanese dollar	2.329	0,7	6.773	1,9
Zuid-Afrikaanse rand	811	0,2	1.927	0,5
Keniaanse Shilling	0	0,0	474	0,1
Braziliaanse real	1.580	0,5	816	0,2
Peruaanse sol	13	0,0	27	0,0
Roemeense leu	0	0,0	197	0,1
Mexicaanse peso	604	0,2	394	0,1
Turkse lira	469	0,1	397	0,1
Indiase roepie	1.934	0,6	401	0,1
Egyptische pond	500	0,2	271	0,1
Uruguayaanse peso	0	0,0	187	0,1
Hongaarse forint	1.013	0,3	267	0,1
Overige	1.894	0,6	306	0,1
Niet Euro	132.167	39,7	122.554	33,8
Euro	200.418	60,3	240.463	66,2
Totaal beleggingen exclusief derivaten	332.585	100,0	363.017	100,0
Waarde derivaten	528		-2.923	
Totaal beleggingen inclusief derivaten	333.113		360.094	

1) Inclusief liquide middelen beschikbaar voor beleggingen en (beleggings)schulden aan kredietinstellingen.

	2025		2024	
	€	%	€	%
<i>Totaal beleggingen ¹⁾ naar valuta ná afdekking met derivaten</i>				
Amerikaanse dollar	17.116	5,1	15.353	4,3
Australische dollar	1.568	0,5	1.701	0,5
Canadese dollar	3.310	1,0	0	0,0
Britse pound sterling	3.739	1,1	2.096	0,6
Hongkongse dollar	2.927	0,9	0	0,0
Israelische shekel	-249	-0,1	0	0,0
Japanse yen	5.283	1,6	6.281	1,7
Zwitserse frank	2.310	0,7	1.790	0,5
Deense kroon	459	0,1	3.104	0,9
Noorse kroon	133	0,0	69	0,0
Zweedse kroon	810	0,2	0	0,0
Singaporese Dollar	1.536	0,5	3.033	0,8
Nieuw Zeelandse Dollar	39	0,0	0	0,0
Chileense peso	986	0,3	160	0,0
Chineze yuan	1.459	0,4	3.608	1,0
Colombiaanse peso	119	0,0	16	0,0
Indonesische roepie	1.313	0,4	188	0,1
Zuid-Koreaanse won	3.755	1,1	155	0,0
Nieuwe Taiwanese dollar	2.370	0,7	6.773	1,9
Zuid-Afrikaanse rand	819	0,2	1.927	0,5
Keniaanse Shilling	0	0,0	474	0,1
Braziliaanse real	2.102	0,6	816	0,2
Peruaanse sol	187	0,1	27	0,0
Roemeense leu	-28	0,0	197	0,1
Mexicaanse peso	2.208	0,7	394	0,1
Turkse lira	1.784	0,5	397	0,1
Indiase roepie	3.812	1,1	401	0,1
Egyptische pond	500	0,2	271	0,1
Uruguayaanse peso	0	0,0	187	0,1
Hongaarse forint	1.049	0,3	267	0,1
Overige	3.871	1,2	14.509	4,0
Niet Euro	65.287	19,4	64.194	17,8
Euro	267.826	80,6	295.900	82,2
Totaal beleggingen inclusief derivaten	333.113	100,0	360.094	100,0

1) Inclusief liquide middelen beschikbaar voor beleggingen en (beleggings)schulden aan kredietinstellingen.

Derivaten

Ter afdekking van de valutarisico's op de effectenportefeuille zijn er door de vermogensbeheerders valutatermijntransacties afgesloten.

Valutaderivaten per 31 december

Type contract	Onder- liggende contract- omvang	Actuele waarde activa	Actuele waarde passiva	Netto positie (waarde)
Valutaderivaten per 31 december 2025	89.603	577	-49	528
Valutaderivaten per 31 december 2024	82.772	314	-3.237	-2.923

Ten aanzien van het strategisch valutabeleid van het pensioenfonds geldt dat 70% van de exposure in US dollar (USD) wordt afgedekt (bandbreedte afhankelijk van marktomstandigheden (70% - 100%). Er vindt geen afdekking plaats voor de overige vreemde valuta. Het totaalbedrag dat buiten de euro wordt belegd bedraagt ultimo jaar 40% (2024: 34%) van de beleggingsportefeuille.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het strategisch valuta risico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 20% voor valuta in ontwikkelde landen en van 35% voor valuta in opkomende markten die berekend wordt op de niet-euro beleggingen na afdekking. De buffer voor het strategisch valuta risico bedraagt 8.712 (3,5%).

Grondstoffenrisico

Bij de berekening van het Vereist Eigen Vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch grondstoffenrisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 35%. Het pensioenfonds belegt niet in grondstoffen en hoeft daarom geen buffers hiervoor aan te houden.

Kredietrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat één of meerdere van haar tegenpartijen niet aan de vooraf afgesproken betalingen kan voldoen. Bij de berekening van het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Het kredietrisico binnen de vastrentende waarden portefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese AAA rating impliceert dat de vastrentende waarden belegging geen kredietrisico loopt. Daarentegen worden beleggingen die geclassificeerd staan onder 'lager dan BBB' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd. Beleggingen die geen rating ontvangen worden als risicovol beschouwd.

	2025		2024	
	€	%	€	%
Rating vastrentende waarden:				
AAA	34.295	15,8	40.228	17,0
AA	50.827	23,6	68.947	29,2
A	55.175	25,5	42.115	17,9
BBB	25.151	11,7	27.505	11,7
(Lager dan) BBB	17.618	8,2	19.811	8,4
Geen rating ¹⁾	32.743	15,2	37.229	15,8
	215.809	100,0	235.835	100,0
Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:				
Resterende looptijd korter dan 1 jaar	40.591	18,8	54.259	23,0
Resterende looptijd tussen 1 en 5 jaar	41.278	19,1	40.238	17,1
Resterende looptijd tussen 5 en 10 jaar	44.860	20,8	42.322	17,9
Resterende looptijd tussen 10 en 20 jaar	44.676	20,7	49.775	21,1
Resterende looptijd langer dan 20 jaar	44.404	20,6	49.241	20,9
	215.809	100,0	235.835	100,0

Hoogte buffer

Binnen de berekening van het standaardmodel wordt een kredietrisico becijferd conform de ratingverdeling van de vastrentende waardenportefeuille. Naar mate de rating slechter wordt neemt de te hanteren buffer toe. Afgaande op de hierboven genoemde ratingverdeling resulteert dit in een buffer voor het strategisch kredietrisico van 11.303 (4,5%).

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevensrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Het Pensioenfonds hanteert bij de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen de meest recente overlevingstafels prognosetafel AG2024), met fondsspecifieke ervaringssterfte. Dit neemt niet weg dat toekomstige ontwikkelingen kunnen leiden tot nog verdere verbetering of tot verslechtering van de levensduur en dat dientengevolge in de toekomst verdere verhoging of verlaging van de voorziening pensioenverplichtingen aan de orde kan komen.

Hoogte buffer

Dit vertaalt zich in een buffer voor het strategisch verzekeringstechnisch risico van 7.129 (2,9%).

¹⁾ Dit betreft voornamelijk hypotheek.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen.

De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook 'grote posten' zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd.

	2025		2024	
	€	%	€	%
Vastgoedbeleggingen				
<i>Verdeling Vastgoedbeleggingen per sector:</i>				
Participaties in vastgoedmaatschappijen	1.877	100,0	2.801	100,0
<i>Verdeling Vastgoedbeleggingen per regio:</i>				
Europa EU	80	4,3	0	0,0
Europa niet-EU	34	1,8	0	0,0
Noord-Amerika	1.323	70,5	2.801	100,0
Midden- en Zuid-Amerika	13	0,7	0	0,0
Azië ex Japan	87	4,6	0	0,0
Pacific	289	15,4	0	0,0
Overig	51	2,7	0	0,0
	1.877	100,0	2.801	100,0
Aandelen				
<i>Verdeling Aandelen per regio:</i>				
Europa EU	11.528	10,9	22.858	21,7
Europa niet-EU	6.404	6,1	4.829	4,6
Noord-Amerika	69.536	66,0	53.633	50,9
Midden- en Zuid-Amerika	1.069	1,0	1.541	1,5
Azië ex Japan	8.676	8,2	10.535	10,0
Pacific	7.433	7,0	9.886	9,4
Overig	863	0,8	1.984	1,9
	105.509	100,0	105.266	100,0

	2025		2024	
	€	%	€	%
Verdeling Aandelen per sector:				
Financiële dienstverlening	18.879	17,9	13.369	12,7
Technologie	29.367	27,8	42.730	40,5
Industrie	11.480	10,9	14.271	13,6
Defensieve consumptiegoederen	5.510	5,2	8.707	8,3
Cyclische consumptiegoederen	11.010	10,4	3.283	3,1
Gezondheidszorg	9.776	9,3	14.426	13,7
Nutsbedrijven	2.693	2,6	3.831	3,6
Communicatie diensten	9.481	9,0	474	0,5
Basismaterialen	3.853	3,7	4.175	4,0
Energie	3.203	3,0	0	0,0
Overig	257	0,2	0	0,0
	105.509	100,0	105.266	100,0

Grote posten: Aandelen beleggingsfondsen groter dan 2% van het balanstotaal:

L&G ACWI Equity Index Fund	108.497	32,1		
MICROSOFT CORP			9.207	2,5

	2025		2024	
	€	%	€	%
Vastrentende waarden				
Verdeling vastrentende waarden per regio:				
Europa EU	160.507	74,4	179.077	75,9
Europa niet-EU	18.384	8,5	20.226	8,6
Noord-Amerika	11.810	5,5	10.138	4,3
Midden- en Zuid-Amerika	8.464	3,9	8.570	3,6
Azië ex Japan	3.510	1,6	3.633	1,5
Pacific	5.199	2,4	5.940	2,5
Overig	7.935	3,7	8.251	3,6
	215.809	100,0	235.835	100,0

	2025		2024	
	€	%	€	%
<i>Verdeling vastrentende waarden per soort:</i>				
Staatsobligaties	91.713	42,5	95.986	40,7
Bedrijfsobligaties (Credit funds)	84.036	38,9	99.275	42,1
Hypotheken	40.060	18,6	40.544	17,2
Inflation linked bonds	0	0,0	30	0,0
	215.809	100,0	235.835	100,0
<i>Grote posten: Obligatiedebiteuren groter dan 2% van het balanstotaal:</i>				
Obligaties Europese Unie	15.130	4,5	13.940	3,8
Staatsobligaties Nederland	13.426	4,0	13.801	3,8
Staatsobligaties Frankrijk	9.417	2,8	10.653	2,9
Staatsobligaties Duitsland	7.144	2,1	8.513	2,3
Bovengenoemde staatsobligaties betreffen alleen de directe beleggingen in staatsobligaties.				
<i>Grote posten: Vastrentende beleggingsfondsen groter dan 2% van het balanstotaal:</i>				
AeAM Dutch Mortgage Fund 3 non-NHG	40.733	12,1	41.063	11,2
GSF III EURO SUST CRT ICE	38.963	11,5	39.664	10,8
AF EMERGING MARKETS BLEND BD I2 EUR ACC	37.020	11,0	38.555	10,5
GSF VI LIQUID EURIBOR 3M B CAP EUR	21.145	6,3	28.667	7,8
GSF VI LIQUID EURO B CAP EUR	20.941	6,2	27.441	7,5
NETHERLAND PRINC STRIP	14.675	4,3	16.186	4,4

	2025		2024	
Derivaten	€	%	€	%
<i>Verdeling derivaten per soort:</i>				
Valutaderivaten	528	-55,4	-2.923	-154,9
Rentederivaten	-1.556	163,3	4.688	248,4
Kredietderivaten	75	-7,9	122	6,5
	-953	100,0	1.887	100,0

Er zijn in 2025 geen beleggingen uitgeleend en er zijn geen beleggingen in premiebijdragende ondernemingen.

Hoogte buffer

In het standaardmodel is geen rekening gehouden met een buffer voor concentratierisico. Het risico dient sec kwalitatief toegelicht te worden.

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt alleen een actief beheer risico becijferd voor de aandelenportefeuille indien de tracking error groter is dan 1%. Er wordt geen buffer voor het strategisch actief beheer risico aangehouden.

Diversificatie- en correlatie-effect

Bij de becijfering van het totale vereist eigen vermogen dient gebruikt gemaakt te worden van de wortelformule. Hierdoor is het totale vereist eigen vermogen kleiner dan de optelsom van de afzonderlijke buffers. In de wortelformule wordt namelijk verondersteld dat niet alle risico's zich op hetzelfde moment zullen voordoen (diversificatie). Wel wordt uitgegaan van een positieve samenhang (correlatie) tussen het renterisico, het aandelen- en vastgoedrisico en het kredietrisico. Per saldo heeft dit een risico-verlagend effect. Bij het pensioenfonds is dit voor de strategische beleggingsportefeuille eind 2025 -21.135.

Bestemming van Saldo van baten en lasten

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de resultaatbestemming. Het positieve saldo van baten en lasten van € 16.799 wordt ten gunste van de reserves gebracht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 25 februari 2026 heeft het bestuur van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK besloten tot liquidatie van het pensioenfonds en, in dat kader, tot een collectieve waardeoverdracht van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten naar de eigen collectiviteitskring KAS BANK bij De Nationale APF. Dit besluit is genomen onder de voorwaarde dat De Nederlandsche Bank geen verbod tot waardeoverdracht oplegt op grond van artikel 84 Pensioenwet en geen voorwaarden stelt waaraan het pensioenfonds en/of De Nationale APF niet kan voldoen.

Op 9 maart 2026 zijn de afspraken tussen het pensioenfonds en De Nationale APF vastgelegd in een overeenkomst voor de collectieve waardeoverdracht. Op 16 maart 2026 is de voorgenomen collectieve waardeoverdracht in het kader van de liquidatie gemeld aan De Nederlandsche Bank. Op het moment van opmaken van dit jaarverslag was de beoordelingsperiode van De Nederlandsche Bank nog niet verstreken.

Het bestuur is voornemens de collectieve waardeoverdracht en de liquidatie gedurende 2026 af te ronden.

Vastgesteld te Amsterdam, 22 juni 2026

Vereffenaars Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK in liquidatie:

Pieter van der Wal, voorzitter

Jan Voskuilen, vice-voorzitter

- *niet ondertekend wegens overlijden op 30 mei 2026*

Pol de Jaeger, secretaris

Larissa Gabriëlse

Geert Jan Kremer

Wijnanda Rutten

Overige gegevens

Statutaire resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de resultaatbestemming. Het saldo van baten en lasten wordt gemuteerd in de reserves.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK i.l. te Amsterdam is aan Milliman Pensioenen B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2025.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK i.l. zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie. Dit geldt tevens voor andere actuarissen en deskundigen die werkzaam zijn bij Milliman Pensioenen B.V.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de planningsmaterialiteit bepaald op € 1.866.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 124.400 te rapporteren.

Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materieële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK i.l. is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende.

Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van toeslagen beperkt zijn.

Amsterdam, 22 juni 2026

drs. A. Hordijk AAG

Verbonden aan Milliman Pensioenen B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van vereffenaars van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK i.l.

Verklaring over de jaarrekening 2025

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK i.l. ('het pensioenfonds') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het pensioenfonds op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025 van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK i.l. te Amsterdam gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2025;
- de staat van baten en lasten over 2025; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK i.l. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Daarom geven wij geen afzonderlijke oordelen of conclusies over de informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak gericht op de frauderisico's.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK i.l. en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van vereffenaars inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort. Wij verwijzen naar het hoofdstuk 'Governance' paragraaf 'Integriteit' in het bestuursverslag, waarin het college van vereffenaars haar frauderisicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de frauderisicoanalyse van het college van vereffenaars, de gedragscode en klokkenluidersregeling, en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

We hebben inlichtingen ingewonnen bij een selectie van het college van vereffenaars om hun fraudebewustzijn te evalueren, alsmede om de interne beheersomgeving met betrekking tot fraude, de ‘tone at the top’ en de controles op entiteitsniveau te evalueren. Als onderdeel van deze procedures hebben wij het college van vereffenaars gevraagd om onze fraudevragenlijst in te vullen en hebben we de uitkomsten van deze vragenlijst besproken.

Wij hebben aan het college van vereffenaars gevraagd of zij op de hoogte waren van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
Het risico dat het college van vereffenaars maatregelen van interne beheersing doorbreekt Het college van vereffenaars bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing en de effectieve werking van deze maatregelen getoetst in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten.

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het college van vereffenaars met betrekking tot: • journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; • schattingen; • significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van het college van vereffenaars.	Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van mogelijke vooringenomenheid van het college van vereffenaars bij schattingen. Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen, betreffende de technische voorzieningen, van het college van vereffenaars. Waaronder het evalueren van de gehanteerde actuariële grondslagen en eventuele wijzigingen hierin, evalueren van eerdere schattingen van het college van vereffenaars door middel van de uitkomsten van de actuariële analyse en bespreking hiervan met het college van vereffenaars en de certificerende actuaire. Daarnaast hebben wij de toelichting op de financiële positie en het toetsen aan de vereisten uit de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving geëvalueerd. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college van vereffenaars.

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Daarnaast hebben we kennisgenomen correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen waren die een aanwijzing vormden voor fraude.

Benadrukking van discontinuïteit van het pensioenfonds

Wij vestigen de aandacht op de paragraaf 'Discontinuïteit van het pensioenfonds' in de toelichting van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat het pensioenfonds zal worden geliquideerd en dat het college van vereffenaars verwacht aan alle verplichtingen te kunnen voldoen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving vereisten van Regelgevende Technische Standaard van SBR, inclusief XBRL-markering, niet gecontroleerd

De accountantscontrole bevat de toetsing dat de opgemaakte jaarrekening voldoet aan de wettelijke bepalingen in Titel 9 Boek 2 BW. Onze controleverklaring is afgegeven bij de opgemaakte jaarrekening en zal worden gevoegd bij de digitaal te deponeren jaarrapportage. De naleving van alle vereisten van de Regelgevende Technische Standaard van het SBR-domein Handelsregister, waaronder de aangebrachte eXtensible Business Reporting Language (XBRL) markeringen, is geen onderdeel van de accountantscontrole geweest.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van vereffenaars is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het college van vereffenaars voor de jaarrekening

Het college van vereffenaars is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die het college van vereffenaars noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van vereffenaars afwegen of het pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van vereffenaars de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van vereffenaars het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van vereffenaars moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van vereffenaars en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van vereffenaars gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het college van vereffenaars onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 22 juni 2026

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door:

drs. H.C. van der Rijst RA

Bijlagen

Annex SFDR

Template periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en in artikel 6, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Productnaam: Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK Pensioenregeling

Identificatiecode juridische entiteiten (LEI): 724500ACUIJ4RR8G1N39

Ecologische en/of sociale kenmerken (EIS-kenmerken)

Heeft dit financieel product een duurzamebeleggingsdoelstelling?

☒ ☒ ☐ Ja

☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling gedaan: ____%

☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ____%

☒ ☐ ☒ Nee

☐ Dit product **promoot ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan is, zal het een minimum van ____% duurzame beleggingen

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling

☒ Dit product promoot E/S-kenmerken, maar heeft niet duurzaam belegd.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

De volgende ecologische en/of sociale kenmerken worden gepromoot:

ESG-integratie. Het pensioenfonds selecteert vermogensbeheerders die actief bijdragen aan het verbeteren van de ESG-maatstaven en bijdragen aan de energietransitie. Verder geeft SPKB de voorkeur aan beleggingsfondsen die conform de definitie van de SFDR wetgeving ecologische en/of sociale kenmerken promoten. Daarnaast worden externe vermogensbeheerders geselecteerd die voorlopen op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen.

Duurzaamheidsindicator #1 is van toepassing op dit E/S kenmerk.

Uitsluitingen landen met schending van sociale rechten. Landen met schendingen van sociale rechten worden uitgesloten, als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en Nederlands recht.

Duurzaamheidsindicator #2 is van toepassing op dit E/S kenmerk.

Uitsluitingen ondernemingen. Het volgende uitsluitingenbeleid wordt gehanteerd:

- **Clustermunitie:** Conform de wettelijke eisen belegt SPKB in geen geval, direct of indirect via fondsen, in ondernemingen die clustermunitie produceren, verkopen of distribueren.

Duurzaamheidsindicator #3 is van toepassing.

- **Controversiële wapens:** SPKB belegt in geen geval in bedrijven die controversiële wapens produceren, onderhouden of verhandelen.

Duurzaamheidsindicator #4 is van toepassing.

- **Nucleaire wapens:** SPKB vermijdt te beleggen in bedrijven die nucleaire wapens produceren, onderhouden of verhandelen.

Duurzaamheidsindicator #5 is van toepassing.

- **Schending UN Global Compact:** SPKB vermijdt te beleggen in bedrijven die zich schuldig maken aan ernstige en structurele schending van UN Global Compact Principles.

Duurzaamheidsindicatoren #6 en #7 zijn van toepassing.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/ of sociale ken merken te voldoen?

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicator	Resultaat 2025 - uitsluitingen als % van de aandelen, EMD, credits of totaal portefeuille (De % tussen haakjes geven de data beschikbaarheid weer)	
De gewogen gemiddelde ESG-risico-score (Clarity AI, schaal 1-100)	Aandelen: 71 Aandelen BM: 70 EMD: 52 EMD BM: 50 Credits: 74 Credits BM: 67 Totaal: 68 Totaal BM: 65	
Blootstelling aan landen met schendingen van sociale rechten worden uitgesloten, als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de VN en Nederlands Recht	EMD: 1% (53%) EMD BM: 0% (79%) Totale portefeuille: 0,1% (21%) BM: 0% (28%)	
Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van clustermunitie	Participation	Production
	Aandelen: 1,2% (98,8%) Aandelen BM: 1,2% (99,2%) EMD: 0% (19,4%) EMD BM: 0% (5%) Credits: 0% (94,1%) Credit BM: 0% (29%) Totaal: 0,4% (52,6%) Totaal BM: 0,7% (65,5%)	Aandelen: 0% (91,7%) Aandelen BM: 0% (99,4%) EMD: 0% (25,9%) EMD BM: 0% (4,7%) Credits: 0% (86,9%) Credits BM: 0% (30,2%) Totale portefeuille: 0% (49,8%) Benchmark: 0% (66,7%)
Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van nucleaire wapens	Participation	Production
	Aandelen: 7,8% (98,8%) Aandelen BM: 7,2% (99,2%) EMD: 0% (19%) EMD BM: 0% (5%) Credits: 12,8% (94,1%) Credit BM: 5,1% (28,9%) Totaal: 5,1% (51,7%) Totaal BM: 5,3% (65,5%)	Aandelen: 0% (91,7%) Aandelen BM: 0% (99,4%) EMD: 0% (25,9%) EMD BM: 0% (4,7%) Credits: 0% (86,9%) Credits BM: 0,2% (30,2%) Totale portefeuille: 0% (49,8%) Benchmark: 0% (66,7%)
Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	Aandelen: 0,1% (98,8%) Aandelen BM: 0% (99,3%) EMD: 0% (19,2%) EMD BM: 0% (5,3%) Credits: 0% (96,7%) Credits BM: 0% (31,3%) Totaal: 0% (53,2%) Totaal BM: 0% (66%)	
Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN global Compact of van de OESO-	Aandelen: 9,1% (98,1%) Aandelen BM: 8,5% (98,5%) EMD: 1,6% (15,9%) EMD BM: 0,1% (3,9%)	

richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Credits: 0,5% (80,2%) Credits BM: 0,4% (26,7%) Totaal: 3,3% (48,1%) Totaal BM: 5,1% (64,4%)
Aandeelbeleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN global Compact en de OESO richtsnoer voor multinationale ondernemingen of zonder regeling voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN beginselen of OESO richtsnoer kunnen worden aangepakt.	Aandelen: 0,2% (98,9%) Aandelen BM: 0,3% (99,0%) EMD: 0% (14,3%) EMD BM: 0% (3,3%) Credits: 0,4% (94,9%) Credits BM: 0,6% (28,2%) Totaal: 0,1% (53,8%) Totaal BM: 0,3% (64,9%)

... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Duurzaamheidsindicator	Resultaat 2024 - uitsluitingen als % van de aandelen, EMD, credits of totaal portefeuille (De % tussen haakjes geven de data beschikbaarheid weer)	
De gewogen gemiddelde ESG-risicoscore (Clarity AI), hogere score is beter.	Aandelen: 70 Aandelen BM: 67 EMD: 54 EMD BM: 50 Credits: 72 Credits BM: 66 Totale portefeuille: 69 Benchmark: 64	
Blootstelling aan landen met schendingen van sociale rechten worden uitgesloten, als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de VN en Nederlands Recht	EMD: 1% (57%) EMD BM: 0,3% (82%) Totale portefeuille: 0,1% (22,1%) Benchmark: 0,1% (27,5%)	
Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van clustermunitie	Participation	Production
	Aandelen: 0% (91,7%) Aandelen BM: 1,3% (99,4%) EMD: 3,9% (25,4%) EMD BM: 0% (4,5%) Credits: 1,5% (82%) Credit BM: 0,2% (27,6%) Totale portefeuille: 0,9% (49,1%) Benchmark: 0,8% (66,2%)	Aandelen: 0% (91,7%) Aandelen BM: 0% (99,4%) EMD: 0% (25,9%) EMD BM: 0% (4,7%) Credits: 0% (86,9%) Credits BM: 0% (30,2%) Totale portefeuille: 0% (49,8%) Benchmark: 0% (66,7%)
Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van nucleaire wapens	Participation	Production
	Aandelen: 6,1% (91,7%) Aandelen BM: 7,1% (99,4%) EMD: 3,4% (21,6%) EMD BM: 0% (4,5%) Credits: 9,3% (75,7%) Credit BM: 4,0% (25,1%) Totale portefeuille: 5,2% (46,2%) Benchmark: 5,1% (65,6%)	Aandelen: 0% (91,7%) Aandelen BM: 0% (99,4%) EMD: 0% (25,9%) EMD BM: 0% (4,7%) Credits: 0% (86,9%) Credits BM: 0,2% (30,2%) Totale portefeuille: 0% (49,8%) Benchmark: 0% (66,7%)
Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	Aandelen: 0% (91,7%) Aandelen BM: 0% (99,4%) EMD: 0% (23,3%) EMD BM: 0% (4,7%) Credits: 0% (86,9%) Credits BM: 0% (27,8%) Totale portefeuille: 0% (49,3%) Benchmark: 0% (66,2%)	

Duurzaamheidsindicator	Resultaat 2024 - uitsluitingen als % van de aandelen, EMD, credits of totaal portefeuille (De % tussen haakjes geven de data beschikbaarheid weer)
Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Aandelen: 10,7% (83,4%) Aandelen BM: 10,8% (72,3%) EMD: 0% (15,4%) EMD BM: 0% (3,5%) Credits: 1,3% (61,4%) Credits BM: 0,5% (20%) Totale portefeuille: 3,7% (39,9%) Benchmark: 6,6% (48,1%)
Aandeelbeleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN global Compact en de OESO richtsnoer voor multinationale ondernemingen of zonder regeling voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN beginselen of OESO richtsnoer kunnen worden aangepakt.	Aandelen: 0% (91,7%) Aandelen BM: 0,3% (99,4%) EMD: 0% (23%) EMD BM: 0% (5%) Credits: 0,1% (82%) Credits BM: 0,5% (28,6%) Totale portefeuille: 0% (53,5%) Benchmark: 0,3% (66,4%)

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Niet van toepassing. Het pensioenfonds houdt geen rekening met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren in de zin van SFDR.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Largest investments	Sector	% gewicht	Land
Netherlands, Kingdom of the	Staatsobligaties	8,41%	Nederland
European Union	Staatsobligaties	4,53%	België
France, Republic of	Staatsobligaties	3,03%	Frankrijk
Germany, Federal Republic of	Staatsobligaties	2,14%	Duitsland
NVIDIA Corp	Semiconductors	1,57%	US
Apple Inc	Technology Hardware	1,3%	US
Alphabet Inc	Interactive Media & services	1,28%	US
Belgium, Kingdom of	Staatsobligaties	1,23%	België
Microsoft Corp	Systems Software	1,03%	US
Amazon.com	Broadline Retail	0,79%	US
Banque Federative Du Credit Mutuel SA	Diversified Banks	0,68%	France
JP Morgan Chase & Co	Diversified Banks	0,66%	US

Nordea Bank ABP	Diversified Banks	0,56%	Finland
Meta Platforms Inc	Interactive Media & services	0,53%	US
Broadcom Inc	Semiconductors	0,5%	US

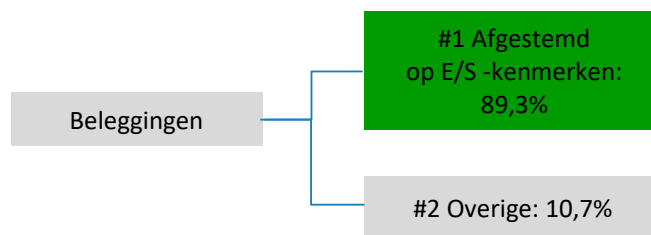

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

#1: 89,3% van de beleggingsportefeuille zijn beleggingen in lijn met de gepromote E/S kenmerken: ESG-integratie en uitsluitingen. Dit betreft de categorieën: Aandelen 30%, EMD 10%, Bedrijfsobligaties 11% en staatsobligaties 38,3%. Percentages zijn gebaseerd op de strategische norm. De minimale allocatie van deze beleggingscategorieën 71,8%.

#2: 10,7% van de beleggingsportefeuille zijn beleggingen die geen van de benoemde E/S kenmerken promoten. Dit betreft de categorieën: Hypotheken (10,7%).

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In welke economische sectoren werd belegd?

Sector	Gewicht
Staatsobligaties	26,99%
Financiële dienstverlening	22,06%
Overig	18,03%
Informatietechnologie	8,64%
Industrie	4,53%
Communicatiediensten	3,66%
Niet-essentiële consumentengoederen	3,58%
Gezondheidszorg	3,34%
Nutsbedrijven	2,26%
Essentiële consumentengoederen	1,96%
Energie	1,85%
Materialen	1,74%
Vastgoed	1,37%

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brand stoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broei kasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van :

- de **omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeven.

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen¹?

☐ Ja:

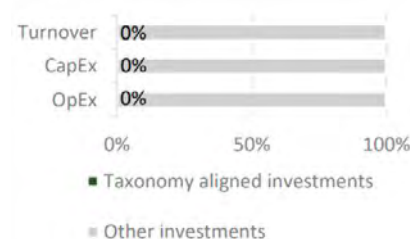
☐ In fossielgas ☐ In kernenergie

☒ Nee

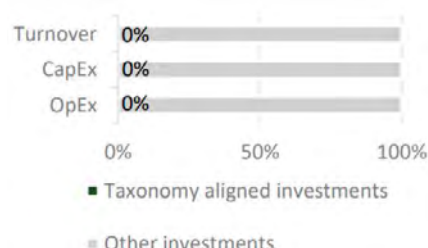
De onderstaande diagrammen geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties¹ terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.*

kernenergie]

1. Afstemming beleggingen op taxonomie inclusief staatsobligaties*

2. Afstemming beleggingen op taxonomie exclusief staatsobligaties*

**In deze diagrammen omvat "staatsobligaties" alle blootstellingen aan overheden.*

¹ Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de I i n kermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Het minimumaandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten is 0%.

Welke beleggingen zijn opgenomen in "overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Dit betreft de categorieën: Hypotheken (feitelijke allocatie 12,18%). Het doel van deze beleggingen is het behalen van rendement.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/ of sociale kenmerken te voldoen?

Het fonds heeft beleggingsfondsen geselecteerd die zoveel mogelijk voldoen aan de uitsluitingswensen en ESG-integratie kenmerken zoals beschreven in de doelstelling.